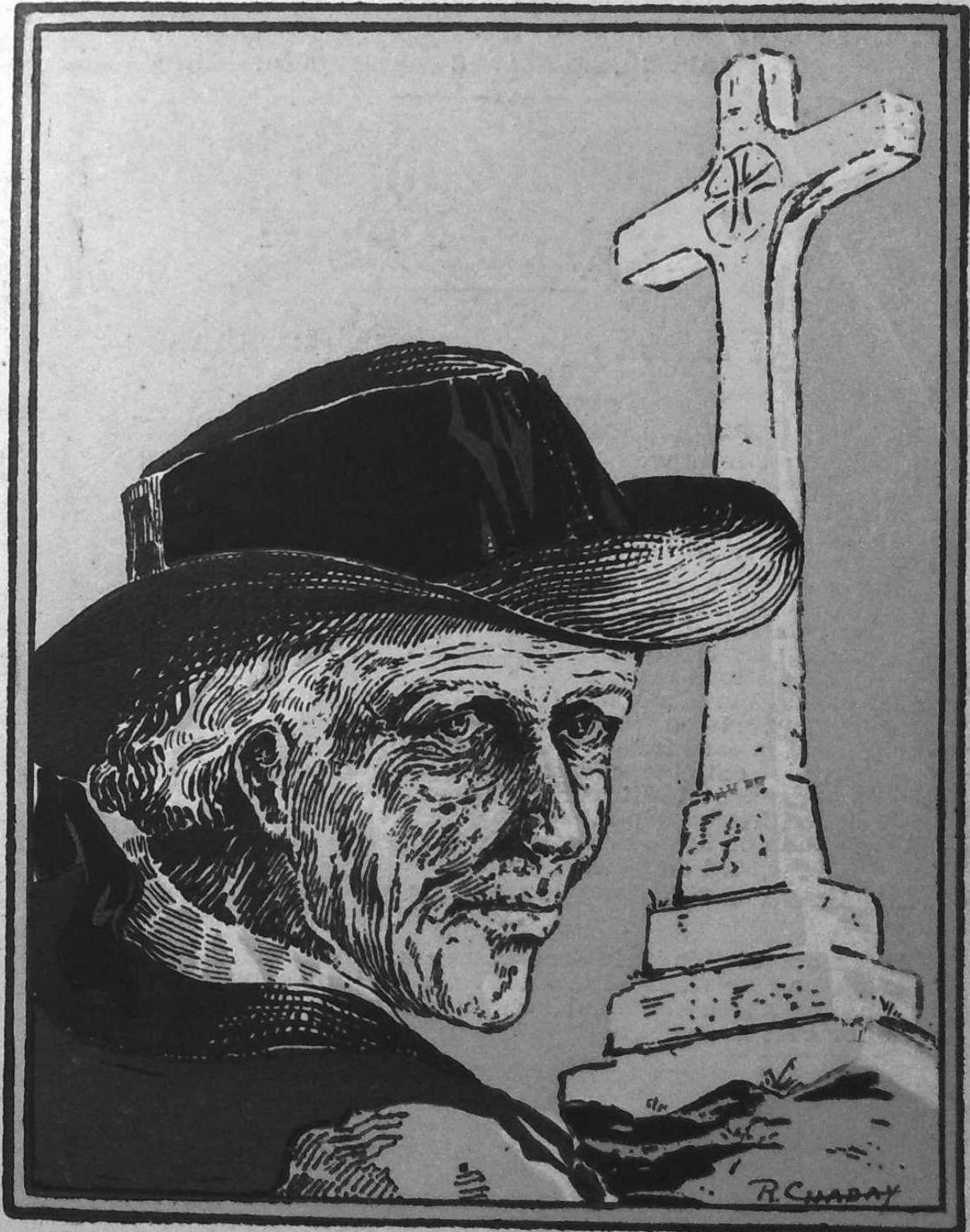

1932

ALMANAK AR BREIZAD

Charts

59

67

87

123

139

Société Générale

pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie

EN FRANCE

Société anonyme fondée en 1864 — Capital : 625 millions

Siège social : 29, boulevard Haussmann, PARIS

Tél. n° 10 et 7-55
C. P. 177, Rennes

AGENCE de BREST Reg. du Com.
Seine 84462

17, Rue de Siam, 17
(A l'angle de la rue de la Mairie)

Bureaux auxiliaires : } **LESNEVEN
PLOUGASTEL-DAOULAS
LANDERNEAU**

TOUTES OPÉRATIONS DE BANQUE ET DE BOURSE

Escompte et recouvrement d'effets sur la France et l'étranger.
Dépôts de fonds à intérêts, à vue ou à échéance fixe.
Ouverture de crédits en compte courant aux commerçants.
Avances sur titres.
Achat et vente de monnaies étrangères.
Achat et vente de chèques sur l'étranger.
Délivrance de lettres de crédit pour voyages sur la France et sur tous pays étrangers.
Virements sur la France et l'étranger.
Paiement de tous coupons.
Ordres de Bourse au comptant et à terme.
Renseignements commerciaux et financiers.
Souscription sans frais aux émissions.
Renouvellement et mise en règle de tous titres.
Remboursement de titres amortis.
Garde de titres en dépôt.
Vérification de tirages et garantie contre les risques de remboursement au pair.

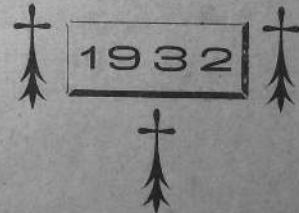
LOCATION DE COMPARTIMENTS DE COFFRE-FORTS

Ar « Société Générale » ne gemer ket ker evit al labourer hag ar skriturion bank. An hini en deus arc'hant da blasa a c'hell dont da c'houlenn evit netra penaos ober evit ar gwella.

ALMANAK

AR

BREIZAD

E gwerz e ti ar « C'hourrier », 4, stread ar C'hastell, BREST

POUR TOUS

VOS

IMPRIMÉS

Affiches

Factures

Enveloppes

Prospectus

Lettres de Mariage

Cartes de Visite

Adressez vos

COMMANDES

en toute confiance à

L'IMPRIMERIE de la PRESSE LIBÉRALE

4, Rue du Château — BREST

TÉLÉPHONE : 3-07

Pourvue des meilleures machines modernes

Ayant en stock un choix considérable de papiers

Elle vous assure des livraisons correctes et rapides

Se recommande pour l'Impression des Travaux

EN LANGUE BRETONNE

GOUELIOU MOBIL

Septuagésim	24 genver.	Pentekost	15 mae.
Merc'her al Iudu	10 c'houevrer	Dreinded S'kr	22 mae.
Pask	27 meurs.	Sul ar Zakramant	26 mae.
Iaou-Bask	5 mae.	Sul genta an Asvent	27 du.

DABUZEK-DEIZIOU

17, 19, 20 c'houevrer.
18, 20, 21 mae.
21, 23, 24 gwengolo.
14, 16, 17 kerzu.

PEVAR AMZER

Nevez-Amzer 20 meurs.
Hanv 21 even.
Diskar-Amzer 23 gwengolo.
Gouan 22 kerzu.

AN HEOL HAG AL LOAR.

Al loar evet an douar a zo sklerijennet gant an heol. An douar a ra eun dro bemdez var-n-han he-unan, o tigas an dez hag an noz, hag eun dro ar bioaz d'an heol, o tigas ar pevar amzer. Dre ma ra he dro vraz, an douar a stuj gant-han al loar, keit ha ma tro-henn-dro d'ezhan. Dre ze, al loar a c'heil en em gaout etre an douar hag an heol : neuze e kiz ouz-omp an heol hag e vez *éclipse* pe fallaenn var an heol. Awechou all, an douar eo en eun gav etre an heol hag al loar : neuze e vez fallaenn var al loar.

Er bioavez 1932 e vezo diou fallaenn var an Heol.

Ar fallaennou var an Heol a zigouezo :

Ar genta, d'ar 7 a veurs, etre 5 h. 31 ha 10 h. 20 : — an eil d'an 31 a eost, etre 17 h. 44 ha 22 h. 22.

Ne vefont ket gwelet e Breiz.

Er bioavez 1932 e vezo diou fallaenn var al Loar.

Ar fallaennou var al Loar a zigouezo.

Ar genta d'an 22 a veurs, etre 9 h. 58 ha 15 h. 5; an eil d'ar 14 a gwengolo, etre 18 h. 5 ha 23 h. 55. Ne vefont ket gwelet e Breiz.

An hini genta ne vezo ket gwelet e Breiz ; an eil a vezo gwelet e Breiz.

MAREOU BRAZ 1929

Ar mareou braz a zigouez peurvuia eun devez-hanter pe daou zvez goude al Loar-Nevez hag ar C'haan, merket enn Almanak-ma, e penn peb miz, dre al Bizerannou L. N. ha K. L.

Mareou brasa 1932 a vezo re ar 24 c'houevrer, 24 meurs, 1 here, 30 here. — Da c'houde, re ar 26 genver, 21 ebrel, 20 mae, 19 even, 19 gouere, 18 eost, 2 gwengolo, 29 du, 29 kerzu.

Ho hueder a zo merket enn Almanak-ma.

AR MOR

Enn Almanak-ma'n'e verkomp nemed ar c'henta gourjienn (*pietne mer*) euz a bep devez : n'e vezo ket diez kaout heur an eil, ma talc'her sonj e laka ar mot ardro 12 heur ha 25 minut evit diskenn ha pigat enn dro.

Ar gourjienn en em gav *abretac'h egod e Brest* : vadro 20 minut e Pors-Luis, 17 e Kouk-Kerve, 21 e Penmarc'h, 20 e Douhien, 13 enn Enez-Sizun ha Douar-nenez, 5 e Kameled ha Kouk-Leon; — *dirizatac'h egod e Brest* : 15 minut e Larros-Kemper, 2 e En na, 40 enn Aberwrach, 24 e Rosko, 70 e Montroulez.

CABINET DENTAIRE

— du —

Docteur R. COQUELIN

Médecin - Dentiste

BREST - Rue de la Mairie 21, - BREST

(Place La Tour d'Auvergne)

SPÉCIALISTE

pour tous les Appareils Dentaires

EXTRACTIONS SANS DOULEUR

Consultations. — 1° A Brest, de 9 heures à 6 heures, les *Mardis, Jendis, Vendredis*.

2° A Lesneven, tous les *Lundis, Maison de la Société Bretonne*.

3° A Landivisiau, tous les *Mercredis, 11 Rue Latour d'Auvergne*.

Téléphone 3-61, Brest

MAISON DE CONFIANCE

CULTIVATEURS, pour vos **GRAINES**,
PRIMEL., 40, rue de la Mairie, BREST

MIZ GENVER

An dez a astenn 22 minut euz ar mizdin, 42 euz ar pard ez

D. L. d'an 1, da 1 h. 23. K. L. d'an 23, da 13 a. 44.
L. N. d'ar 7, da 23 h. 29 D. L. d'an 30, la 9 h. 32.
K. K. d'ar 15, da 20 h. 55.

DEIZ a	GOUELIOU AR MIZ	An Heol		Al Loar		E Brest		Kenta Gouarn au Mars	Huellet au Mars	Kenta Gouarn e Brest-Luz
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Gouarn	Huellet			
1 g	S. Simeon Stilit, erm.	7 46	16 5	0 5	11 30	9 23	6 55	9 6		
2 s	s. Louhemel, abad.	7 46	16 5	1 27	11 46	10 30	6 45	10 16		
3 s	Hano santel Jezus.	7 46	16 5	2 31	12 7	11 36	6 10	11 22		
4 l	s. Simeon Stilit, erm.	7 46	16 5	4 17	12 34	0 12	6 35			
5 m	s. Konvolon, abad.	7 46	16 5	5 41	13 12	1 19	6 50	1 25		
6 m	Gouel ar Rouaned.	7 46	16 5	6 56	14 3	2 19	6 70	2 26		
7 l	stez Melania.	7 46	16 5	8 41	15 8	3 14	7 00	3 33		
8 g	s. Lusian esk., merzer.	7 46	16 5	8 41	16 23	4 3	7 20	3 41		
9 s	s. Adrian, abad.	7 46	16 5	9 13	17 45	4 48	7 25	4 25		
10 s	s. Paolin, pah, merzer.	7 46	16 12	9 36	18 59	5 29	7 25	5 5		
11 l	s. Teodor, eskop.	7 44	16 43	9 53	20 13	6 9	7 15	5 44		
12 m	s. Entrop, eskob, merzer.	7 44	16 14	10 7	21 22	6 45	6 95	6 20		
13 m	s. Familt Zanet.	7 43	16 15	10 19	22 30	7 22	6 70	6 58		
14 l	s. Hilier, eskop, doktor.	7 43	16 17	10 41	23 37	7 59	6 40	7 36		
15 g	s. Paol, kovour.	7 42	16 18	10 44	...	8 40	6 10	8 20		
16 s	s. Marsel, pah, merzer.	7 42	16 20	10 58	0 45	9 28	5 86	9 11		
17 s	s. Anton, abad.	7 41	16 21	11 15	1 54	10 28	5 60	10 14		
18 l	Kador s. Per e Rom.	7 40	16 22	11 37	3 5	11 37	5 55	11 23		
19 m	s. Kanut, merzer.	7 39	16 24	12 8	4 17	0 14	5 65	...		
20 m	s. Fabian ha Baslian, m.	7 38	16 25	12 49	5 33	1 21	5 90	1 4		
21 i	stez Agnes, gwerc'hez, m.	7 38	16 27	13 46	6 28	2 17	6 20	1 58		
22 g	sa. Visant hag Anastaz.	7 37	16 28	14 56	7 19	3 6	6 55	2 15		
23 s	Eured ar Werc'hez-Vari.	7 36	16 30	16 17	7 44	4 49	6 40	3 27		
24 s	Sul ar Septuagesim.	7 29	16 31	17 49	8 26	4 39	7 25	4 7		
25 l	Konversion s. Paol.	7 31	16 33	19 7	8 47	5 12	7 45	4 48		
26 m	s. Polikarp, eskop, merzer.	7 32	16 34	20 30	9 5	5 52	7 55	5 27		
27 l	s. Ian Komzou Anur, dok.	7 31	16 36	21 53	9 20	6 33	7 55	6 8		
28 i	stez Agnes, gwerc'hez, m.	7 30	16 38	23 15	9 36	7 15	7 35	6 59		
29 g	s. Fransez a Sal, doktor.	7 29	16 39	...	9 52	7 58	7 05	7 33		
30 s	stez Martina, gwerc'hez, m.	7 28	16 41	0 39	10 11	8 47	6 55	8 29		
31 s	s. Por Nolas, kovet.	7 26	16 42	2 5	10 36	9 48	6 20	9 32		

Er miz-ma : Labourat an douarou ma deier hada ena-ho d'an nevez-amzer, rullia goude ar skern ar ruler diwar an ed hadet, touza ar c'haou, skarza ar foizou; — skulla an tremp hag an tei compost war ar foenneier, digert ar gwaziou er prajou; — lamet ar man ha traou all griziennek diwar kefou ha brava brankou ar gwec-avalou, devi an traou fall-ze abalamour d'an amprevaned a zenn ho zouez; hag evit laza an amprevaned all a zo choumet kuzet er c'hors, gouc'hl ar c'hefou hag ar brankou leva gant dour raz pe gant eun tremp all bennak ken neruz; — kieuza an toullou da lakaat gwec nevez pa zeulo an nevez-amzer; — er jardin, hada piz, karot-vez, rabez, kaol-flor, hag ognon.

Gwelit ha douzet eo hoc'h hano war listenn an el-kourier.

L'Economie Bretonne
 Toute l'Alimentation, les Vins & Spiritueux, les Articles de ménage

C'est
AU DÉ D'ARGENT

BREST - 6, Rue de Siam, 6 - BREST

que vous trouverez le plus grand choix de

Dentelles

Filet - Fuseaux - Dentelles Bretonnes - Entre-deux

Grand choix de Filets brodés aux meilleurs prix

Rideaux - Dessus de lit - Stores - Tapis

Tous travaux sur commande

SPÉCIALITÉ DE FRANGES - FIL DE PÊCHE

Les dernières Nouveautés pour Rideaux

Voiles - Tulles - Marquise - Filets noués

Albums - Dessins - Initiales pour draps - métiers

Avant tout achat voyez nos Prix et Qualités

Même Maison **AU DÉ D'ARGENT** Mêmes Prix

30, Grand'Rue - MORLAIX

AUX DAMES DE FRANCE
95 à 99, Rue de Siam, BREST
VÊTEMENTS

Bien semer dans une terre bien préparée.
PRIMEL, GRAINES, ENGRAIS, BREST

MIZ C'HOUEVRER

An dez a asienn 46 minut euz ar mintin, 45 euz ar pardaez

L. N. d'ar 6, da 14 h. 45. K. L. d'an 22, da 4 h. 07.
K. K. d'ar 14, da 18 h. 16. D. L. d'an 28, da 18 h. 03.

DEIZ AR MIZ	GOUELIOU AR MIZ	An Heol		Al Loar		E Brest			
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Dourjeun	Huelber ar Maro	Kenta Goudeun e Pors-Lah	
1	s. Ignas, eskop, merz.	7 25	16 44	3 28	11 9	11	3	3 90	10 49
2	Gouel Maria ar Goulon.	7 24	16 40	4 45	11 54				
3	stez. Jenoveva, patr. Paris.	7 22	16 47	5 50	12 54	1	10	6 05	0 54
4	s. Andreo Korzim, eskob.	7 21	16 40	6 38	14 5	2	21	6 40	2
5	stez. Agatha gwerc'h.	7 20	16 51	7 13	15 2	3	15	6 75	54
6	s. Tit, eskob, koveseour.	7 18	16 12	7 34	16 40	3	50	7 05	3 37
7	s. Romuald, abad.	7 17	16 54	7 57	17 55	4	38	7 20	4 15
8	s. Jan Matha, koveseour.	7 15	16 56	8 12	19 6	5	13	7 30	4 49
9	s. Sirill a Alexandri, dok.	7 14	16 57	8 24	20 15	5	47	7 35	5 22
10	Merz'her, al Lada.	7 12	16 50	8 37	21 22	6	16	7 15	3 51
11	Ar Werc'hez Biname Lourd	7 11	16 1	8 50	22 29	6	46	6 90	6 21
12	stez. Janned a Valon.	7 9	17 2	9 2	23 38	7	17	6 60	6 52
13	s. Sirill a Alexandri, dok.	7 7	17 4	9 18		7	48	6 25	7 25
14	s. Valantin, beleg, merz.	7 5	17 6	9 38	0 48	8	27	5 90	8 6
15	s. Postin ha Jovh, merz.	7 3	17 7	10 4	1 50	9	14	5 55	8 56
16	s. Kerrien, erzi.	7 2	17 9	10 39	3 10	10	27	5 30	10 15
17	s. Gevrok, abad.	7 0	17 11	11 28	4 14				11 48
18	s. Siméon, esk., merz.	6 58	17 12	12 31	5 9	0	46	5 55	0 90
19	s. Gali, koveseour.	6 57	17 14	13 47	5 52	1	57	6 00	1 39
20	s. Eucher, eskob.	6 55	17 15	15 11	6 24	2	50	6 50	2 30
21	s. Biaz, eskob.	6 53	17 17	16 38	6 49	3	37	7 05	3 12
22	Kador s. Per e Antioch.	6 51	17 19	18 4	7 9	4	49	7 50	3 51
23	s. Per Damian, esk. dok.	6 49	17 20	19 30	7 25	4	53	7 55	4 29
24	s. Mathiaz, abostol.	6 47	17 22	20 56	7 41	5	33	8 00	5 3
25	s. Sezer, mousin.	6 45	17 24	22 24	7 57	6	11	7 90	5 46
26	stez. Mac'harit a Gortoon	6 43	17 25	23 50	8 16	6	50	7 60	6 25
27	s. Nestor, eskob.	6 42	17 27		8 39	7	31	7 10	7 7
28	s. Ruellin, esk. a Dreger.	6 40	17 28	1 16	9 9	8	17	6 50	7 56
29	s. Theophil, eskop.	6 38	17 30	2 37	9 52	9	16	5 85	8 59

Er miz-ma : Kendeic'her da ruilla ar ruler war an ed Tadet, goude
tr skour, ha ma n'eo ket retall an amzer, kommans da hada gwiz-
tiz-hanv, ker'h, heiz; — peur-echui, da skilla tremp ha tell-com-
post war ar foenneier, ha freusa anezho ma weilit man o sevel war-
n-ho; — lakaal gwez enn toullou gret evit-ho, diskourra ar gwez
koz, hag hada, er maverezed, mez, kestun, ra, nag ivez pin da
sabin; — krenna brankouge ar gwez frouez, o lezel ar re anezho
hag a zo druz evit divezatoc'h, h, klaskit er memes amzer an neizon
brevez a c'hille beza ar kw-z-z; — hada avalou douar er goaked,
kendeic'her da hada piz, panex ha lozveier all e brasoc'h tachennoù,
na planta kaol.
D'ar 4, termen diveza da lakaat an hano war listenn an elektourien

AUX DAMES DE FRANCE
95 à 99, Rue de Siam, BREST

BONNETERIE

LE RHUM SALEB se trouve dans toutes les succursales de L'ÉCONOMIE BRETONNE

Maison de confiance fondée en 1857

G. GRENIER

OPTICIEN - SPÉCIALISTE

37, Rue de Traverse - 51, Rue Emile-Zola, près la Salle des Fêtes

Succursale : 96, Rue Jean-Jaurès - BREST

LUNETTES
et
PINCE-NEZ
tous modèles

Baromètres
Thermo-
mètres
Compas

Appareils photographiques "KODAK"

CALEB - DEMARIA, ETC.

Pellicules — Produits de toutes Marques

Travaux d'Amateurs

Magasins ouverts le Dimanche

CULTIVATEURS, pour vos ENGRAIS.
PRINEL, 40, rue de la Mairie, BREST

MIZ MEURS								
An dez a astenn 1 h. 4 minut euz ar minito, 47 minut euz ar pardaez.								
L. N. d'ar 7, da 7 h. 44.		K. L. d'an 22, da 12 h. 37.						
K. K. d'ar 15, da 12 h. 41.		D. L. d'an 29 da 3. 44.						
DEIZ AR MIZ	GOUELIOU AR MIZ	An Heol		Al Loar		E Brest		
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Gouarn ar Marez	Hindler ar Marez	Kenta Gouarn e Pors-Lais
1	m							
2	m							
3	i							
4	g							
5	s							
6	s							
7	i							
8	m							
9	m							
10	i							
11	g							
12	s							
13	s							
14	m							
15	m							
16	m							
17	i							
18	g							
19	s							
20	s							
21	i							
22	m							
23	m							
24	i							
25	g							
26	s							
27	s							
28	i							
29	m							
30	m							
31	i							

Er miz-ma : Echui da hada ar gwiniz-hanv, kerch, heiz, hag enn
ho souez melchen pe luzern, hada ivez paner, boetrabez, kaol-irvin,
kanab, lin, avatou-douar, mais, ha gwelet c'hoaz ha n'o deuz ket ar
parkeier hadet ezomm da gaout ruzer ; — peuz-echui da freuza ar
foenneier, kompeza ar bernou douar-goz ; — La goude nanter ar miz
ne gasil mui ar zaout d'ar foenneier ; — Kendeicher da grenna
skoultrou ar gwez frouez da hada pin, sapin prun, kelvez, uloch,
spern acacia ; — Ler eun dibad etouez ar gwez binan hadet varlene
evit ho, guesaat ; er penn diveza euz ar miz e c'heller greffi ar
gwez-avatou ; — deuet eo ar mare braz da hada al legumach a bep
seurt ha da blanta ar sivi ; da ziouall ez euz avad evit al bouzon
deuet dija er meaz euz an douar, rak an amzer a jench buan hag aizez.

L'Économie Bretonne vous offre des Marques, du Choix, de la Qualité, des Prix, des Primes

COMPTOIR GÉNÉRAL
DE L'AMEUBLEMENT

FABRIQUE de MEUBLES
Grand choix de Meubliers complets

MAISON KERBIRIOU
Fondée en 1875

97, 99, 101, Rue Jean-Jaurès (en face l'Eglise St-Martin)

TAPISSERIE - SCULPTURE

Livraison franco par auto

Téléphone n° 2-48 R. G. Brest n° 10.861

On parle Breton

AUX DAMES DE FRANCE
95 à 99, Rue de Siam, BREST
Meubles Ameublement

SPECIALITES HORTICOLES, PRIMEL, 40, rue de la Mairie, Anglé, rue Pasteur, BREST

MIZ EBREL		An dez a astenn 57 minut euz ar mintin, 43 minut euz ar pardaez					
L. N. d'ar 6, da 1 h. 21.		K. L. d'an 20, da 21 h. 27.		K. K. d'ar 14, da 3 h. 16.		D. L. d'ar 27, da 15 h. 14	
DEIZ ar MIZ	GOUELIQU	An Henl		Al Lear		E Brest	
	AR MIZ	Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Gouarn Hollad ar Marec	Kenta Gouarn Hollad ar Marec
1 g	s. Ennins, esk. Naoned	5 31	12 19	4 11	13 29	0 59	5 85
2 s	s. Franssez, a Baol, kov.	5 39	18 30	4 27	14 42	1 59	6 20
3 s	s. Iduzet, abad.	5 27	18 22	4 11	13 51	4 42	6 60
4 l	s. Izidor, eskop, doktor.	5 25	18 23	4 53	16 59	3 16	6 83
5 m	s. Visant Ferrier, kov.	5 23	18 25	5 5	18 6	3 49	7 05
6 m	s. Ignorok esk. a W.	5 21	18 26	4 18	19 14	4 17	7 15
7 l	s. Albert, eskop.	5 19	18 28	5 32	20 23	4 44	7 10
8 g	s. Edoz, merzer.	5 17	18 29	5 48	21 31	5 12	7 00
9 s	stez Mari Kiofraz.	5 15	18 31	6 8	22 40	5 41	6 55
10 s	A. Nikolaz, labourer domar.	5 13	18 32	6 36	23 51	6 10	6 60
11 l	s. Leon I, pab, doktor.	5 11	18 34	7 13	...	6 41	6 30
12 m	s. Adeodat, kovesour.	5 9	18 35	8 3	0 51	7 18	5 90
13 m	s. Hermeneljid, merz.	5 5	18 37	9 5	1 41	8 5	5 55
14 l	s. Justin, merzer.	5 5	18 38	10 18	2 20	9 15	5 30
15 g	s. Doran, abad.	5 3	18 40	11 38	3 50	10 53	5 3
16 s	s. Patern, eskop a Wened.	5 1	18 41	13 1	3 13	...	...
17 s	Patronaj s. Jozef.	4 59	18 43	14 24	3 31	0 57	6 15
18 l	s. Kubillion, abad.	4 57	18 44	15 50	3 48	1 50	6 73
19 m	s. Jestin, beleg.	4 55	18 46	17 17	4 3	2 34	7 30
20 m	D. E. Grignon monfort	4 53	18 47	18 47	4 21	3 16	7 5
21 l	s. Anselm, eskop, dok.	4 51	18 49	20 20	4 40	3 56	7 35
22 g	ss. Soter, kains, merzerien	4 49	18 50	21 5	5	4 39	7 00
23 s	s. Jorj, merzer.	4 47	18 52	23 17	5 30	5 24	7 05
24 s	s. Fidel, merzer.	4 4	18 53	...	6 27	6 6	7 20
25 l	s. Mark, avieler	4 44	18 55	0 26	7 29	6 52	6 65
26 m	ss. Klet ha Marsellin, merz.	4 42	18 56	1 16	8 43	7 46	6 40
27 m	s. Urlo, abad a Temperie.	4 40	18 58	1 51	10 1	8 52	5 65
28 l	s. Paol ar Groaz, kovesour.	4 38	18 59	2 16	11 43	10 17	5 45
29 g	s. Per, merzer.	4 36	19 0	2 34	12 32	11 43	5 55
30 s	stez Katal a Sten, gwerc'hez	4 35	19 2	2 49	13 42	0 22	5 85

AUX DAMES DE FRANCE
95 à 99, Rue de Siam, BREST

Articles de Ménage.

Amateurs de Bon Café CAFÉS GÉRARD vendus sans primes Exiger les

Vous ne pouvez trouver ==
= un journal plus complet que

LA RÉSISTANCE

CROIX DE MORLAIX

Chaque samedi, elle vous renseigne avec exactitude sur tout ce qui intéresse MORLAIX et sa RÉGION

Politique, Histoire locale, Commerce, Agriculture, Spectacles, Sports, etc...

LA RÉSISTANCE

passé tout en revue dans des articles aussi alertes que documentés

Ses informations sont claires et précises

Ses annonces bien présentées frappent le lecteur

LA RÉSISTANCE

se lit de la première à la dernière ligne et peut être mise entre toutes les mains

LA RÉSISTANCE

VOUS EST INDISPENSABLE

CULTIVATEURS, pour vos **INSECTICIDES**,
PRIMEL, 40, rue de la Mairie

MIZ MAE		An de z a astenn 38 minut euz ar mintin, 38 minut euz arpardaez						
L. N. d'ar 5, da 18 h. 12.		K. I. d'an 20, da 5 h. 9.		K. K. d'an 13, da 14 h. 2.		D. L. d'ar 27, da 4 h. 55.		
DEIZ ar MIZ	GOUELIOU AR MIZ	An Heul		Al Loar		En Brest		
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Gourenn Hualder ar Marea	Kenta Gourenn e Forc-Touin	
1 S	ss. Filip ha Jakez, ebetel.	4 33	19 3	3 2	14 50	1 19	6-10	1 2
2 l	s. Athanaz, doktor.	4 32	19 5	3 14	15 57	2 3	6-40	1 45
3 m	Ar Wir Groaz askavet.	4 30	19 6	3 26	17 4	2 40	6-60	2 21
4 m	Lid s. Josef, Pair. an Iiz	4 28	19 8	3 39	18 12	3 13	6-75	2 52
5 l	LAOD-BASK.	4 26	19 9	3 55	19 23	3 44	6-80	3 22
6 g	s. Ian enn eol bero.	4 25	19 11	4 14	20 33	4 14	6-85	3 52
7 s	s. Stanislas, eskob, merzer	4 23	19 12	4 40	21 42	4 45	6-80	4 22
8 S	stez Janna d'Arc.	4 21	19 13	5 14	22 44	5 17	6-65	4 53
9 l	s. Gregor Nazians, dok	4 20	19 15	5 29	23 38	5 49	6-50	5 24
10 m	s. Antonin, eskob.	4 18	19 16	6 58		6 25	6-25	6 0
11 m	s. Tudi, abad.	4 17	19 8	8 27	0 20	7 6	6-00	6 41
12 l	ss. Nerses ha Kompagnonez	4 16	19 19	9 13	0 52	9 4	5-60	8 46
13 g	s. Briz esk., kovs	4 14	19 20	10 42	1 16	9 4	5-60	8 46
14 s	s. Bomtas, merzer.	4 13	19 22	12 2	1 36	10 25	5-65	10 1
15 S	PENTEKOST.	4 11	19 23	13 24	1 52	11 42	5-95	11 28
16 l	s. Ian Nepomusen, merzer.	4 10	19 25	14 47	2 8	0 13	6-35	11 28
17 m	s. Paskal Bailon, kov	4 9	19 26	16 13	2 23	1 10	6-75	0 54
18 m	s. Venant, merzer.	4 8	19 27	17 42	2 41	1 59	7-15	1 41
19 l	s. Iouen, Euzen pe Ervoan	4 6	19 28	19 15	3 2	2 45	7-40	2 23
20 g	s. Bernardin a sienn, kov.	4 5	19 30	20 45	3 32	3 31	7-55	3 10
21 s	s. Per Selestin, pab.	4 4	19 31	22 4	4 13	4 15	7-50	3 56
22 S	An Dreinded Sakr.	4 3	19 32	21 5	5 16	5 6	7-25	4 42
23 l	ss. Rogasion ha Donasian.	4 2	19 34	23 48	6 21	5 54	6-95	5 29
24 m	L-Varia a Wir-Zik.	4 1	19 35		7 41	6 44	6-55	6 19
25 m	s. Gregor VII, pab.	4 0	19 36	0 17	9 1	7 37	6-11	7 13
26 l	GOUEL AR ZAKKAMANT	3 59	19 37	0 39	10 8	8 5	5-85	8 15
27 g	stez Madalen a Bazzi, g.	3 58	19 38	0 51	11 31	9 43	5-70	9 27
28 s	s. Augustin a Santoberi.	3 57	19 39	1 9	12 40	10 2	5-65	10 38
29 S	s. Riagat.	3 56	19 40	1 21	13 47	11 56	5-80	11 42
30 l	s. Felix, pab, merzer.	3 54	19 41	1 33	14 54	0 93	5-95	0
31 m	stez Anjela a Verisi, g.	3 53	19 42	1 46	16 2	1 14	6-03	0 5

Er miz-ma : Pianta kaol, irvin, boetrabez ; c'houennat ha seve douar oc'h an avaiou-douar, kaol, boetrabez, kaol-irvin bet lakeet. Miz ebrel ha deuet hirr awateh ; ha ma 'z eo mad an smez hag ha ar melchenn hag ar foenn, kommas ho fiteha ; — lakad dour war ar foenneier, dre ma o devez ezomm ; — echi da c'hef, ha klask an neizou pried er gwez frouez, evit mouga an impreved'ne ne weler ket, eo mad lakad da virvi didan ar wezenn dour ha saon du, pe dour buton, pe c'hoaz dour ha petrol ; — ar piz hadet al ved a zo enn ho blun ; mad eo krenna d'ezho ho fenn evit ma sav. kent. c'h greun er c'hior ; al legumachou galvei da joum et leach' m'az int het had' — krottez, rabe — a du bez rousee.

L'Économie
délivre des
Timbres - Primes
Bretonne

AUX DAMES DE FRANCE NOUVEAUTÉS
95 à 99, Rue de Siam, BREST Articles de Paris

Eleveurs !

D'an apotikerez vras, Dr Moreul, e Landerne, e c'avoec'h evit ho chatal louzeier a zo bet aprouved abaoe ouспен uguen vloas a implij. Divoalit bea faziet. Dre ho brud vad al louzeier deuz ty Moreul an deuz great kals a c'hoantus. Aliès a vez essed guerza traou all en o blas Gouennit ato louzeier mad deuz ty Moreul, ha sellit mad ive var ar pakajou ma vez skrivet hano Moreul varnho ; refuset ho digemer ma ne vez ket skrivet sclear merk Moreul :

- Les produits vétérinaires de la marque Moreul sont les plus connus et les plus appréciés. Il font la fortune de l'élevage breton :
- 1° Poudre pectotale Moreul, 7 fr. — Louzou evit ar strakouillon. — Contre la toux, bronchite, gourme, pousse
 - 2° Poudre balsamique Moreul, 7 fr. — Louzou evit stanka an troaz ruz. — Contre l'hématurie du sang (pissement de sang).
 - 3° Poudre armoricaine Moreul, 7 fr. — D'ha laquad ar pazed d'ha toler ho gwele. — Pour hâter la sortie du délivre.
 - 4° Poudre craonnaise Moreul, 7 fr. — Louzou evit c'hievad ar more'h. — Contre la madadie des porcs.
 - 5° Poudre suisse Moreul, 7 fr. — Louzou evit stanka ar foerel d'al leone ag d'har bouchou. — Contre la diarrhée des poulains et des veaux.
 - 6° Poudre vermifuge Moreul, 7 fr. — Louzou evit ar prevned.
 - 7° Poudre apéritive Moreul, 7 fr. — Louzou d'ha rei goud d'ha zribl.
 - 8° Poudre africaine Moreul, 7 fr. — Louzou d'ha laquad ar pazed d'ha gouenn par. — Assure la fécondité.
 - 9° Poudre ovarine Moreul, 7 fr. — D'ha lakad ar yer d'ha d'offil er goanv. — Pour faire pondre les poutes
 - 10° Onguent rouge Moreul, 8 fr. — Vésicant. Evit dissipa ar c'hoeni et divesger
 - 11° Liniment breton Moreul, 9 fr. — Feu Moreul evit an angine, ar strakouillon, vésigons, tumeurs, suros, éparvins, etc., membrou carguet.
 - 12° Réparateur Moreul, 8 fr. — Evit blessou ar c'hroc'henn, penou line dibenet. — Les blessures de la peau, des genoux couronnés, du collier
 - 13° Antiparasitaire Moreul, 8 fr. — Evit c'hlevenjou ar c'hroc'henn, eczéma, drebon, darouet, rogn, gale, laou.
 - 14° Breuvage Moreul, 8 fr. — Evit ar c'hoenvt ag ar c'holliqua var ar c'hezec. Contre les coliques des chevaux
 - 15° Météorifuge Moreul, 8 fr. — Evit ar chatal bet c'hoened gad ar boued glass ag d'ha distanka ar re zo c'hoaz boued ho dissec'ha en enlo.
 - 16° L'Acrapaudine Moreul, 8 fr. — Louzou evit an toussog ag klaved bouteille ar c'hezec.

GRAINES FOURRAGERES et POTAGERES,
PRIMEL, 40, rue de la Mairie, BREST

MIZ EVEN

An dez a astenn 5 minut euz ar mintin, betek an 22, ha 13 euz ar pardaez; goude an 22, e tiverra 4 minut euz ar mintin

L. N. d'ar 4, da 9 h. 16. K. L. d'an 18, da 12 h. 38.
K. K. d'an 11, da 21 h. 40. D. L. d'ar 25, da 20 h. 36.

DEIZ	r	MIZ	GOUELIOU		An Heol		Al Loez		E Brest	
			Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Dourenn	Haelder ar Marse	Kenta Dourenn e pardaez	
1	m	s. Bonan, eskop.	3 54	19 43	2 1	17 12	1 57	0 20	1 38	
2	i	ss. Marsellin, Per, Erasm	3 53	19 44	2 19	18 22	2 36	6 32	1 17	
3	g	AR GALONZ ZAKRA JAZUZ	3 53	19 45	2 43	19 32	3 13	6 50	3 52	
4	s	s. Frans. Karakziolo, k.	3 52	19 40	3 14	20 37	3 48	6 55	3 32	
5	S	s. Bonifas, eskop, merzer	3 52	19 47	3 57	21 34	4 23	6 60	4 0	
6	i	s. Norbert, eskop.	3 51	19 48	4 32	22 19	5 1	6 50	4 37	
7	m	s. Meriadek, esk. a Wened	3 51	19 49	5 58	22 54	5 38	6 50	5 13	
8	m	s. Medard, eskop.	3 50	19 45	7 13	23 29	6 18	6 49	5 53	
9	i	ss. erim ha Felisian, m.	3 50	19 50	8 31	23 41	7 0	6 25	6 33	
10	g	stez Machariz, itañvez	3 49	19 51	9 50	23 58	7 49	6 10	7 26	
11	s	s. Barnabas, abostol.	3 49	19 52	11 9	...	8 46	6 00	8 47	
12	S	s. Ian Fakond, kovs	3 49	19 52	12 28	0 13	9 50	6 05	9 54	
13	i	s. Anton a Badou, kovsour	3 49	19 53	13 50	0 28	10 57	6 10	10 43	
14	m	s. Bazil, eskop ha doktor.	3 48	19 53	15 15	0 44	...	...	11 45	
15	m	s. Noug, eskop.	3 48	19 54	16 44	1 4	0 30	6 60	0 15	
16	i	s. Ian Fransez Reus, kov.	3 48	19 54	18 14	1 29	1 28	6 75	1 11	
17	g	s. Herve, kovsour	3 48	19 55	19 38	2 2	2 24	6 90	2 5	
18	s	ss. Mark, Marsellien, mer.	3 48	19 55	20 48	2 51	3 17	7 05	2 55	
19	S	stez Juliana a Falk, g.	3 48	19 55	21 39	3 56	4 9	7 05	3 47	
20	i	Itroun Var, Rumengol.	3 49	19 56	22 15	5 14	4 59	7 00	4 35	
21	m	s. Luis a Gonsag, kovsour.	3 49	19 56	22 39	6 36	5 47	6 85	5 22	
22	m	s. Paolin, eskop.	3 49	19 56	22 59	7 57	6 34	6 65	6 8	
23	i	s. Alban, merzer.	3 49	19 56	23 1	9 14	7 20	6 40	6 56	
24	g	s. Ian-Badezour.	3 49	19 56	23 27	10 26	8 56	6 15	7 43	
25	s	s. Gwilion, abad.	3 50	19 57	23 39	11 34	8 55	5 95	8 36	
26	S	ss. Ian ha Paol, merzerien.	3 50	19 57	23 52	12 42	9 30	5 80	9 34	
27	i	s. Irene, esk. mierz.	3 50	19 56	...	13 50	10 46	5 70	10 32	
28	m	s. Leon II, pab.	3 51	19 16	0 7	14 59	11 47	5 70	11 33	
29	m	ss. Per ha Paol, ebistel.	3 51	19 56	0 23	16 9	0 17	6 75	0 2	
30	i	Envor euz s. Paol, abostol.	3 52	19 56	0 45	17 20	1 12	5 80	0 53	

Les bons produits s'achètent

A. L'ÉCONOMIE BRETONNE

AUX DAMES DE FRANCE
95 à 99, Rue de Siam, BREST

FOURRURES

Klenved ar c'henou hag an dent

SUCESSEUR DE
A. LAPIQUONNE L. JÉZÉQUEL

Tenner dent

Loreet gant skol-vedesinerez Paris

A denn an dent hep poan hag a laka dent nevez, war aour
ha war gaoutchouk, hervez ar skouerliou diveza.
Gwarantisa a ra e labour.

RESEO A RA :

Bep Lun, e LESNEVEN, Hôtel Le Roux, ha bep Sadorn
e BRASPARTS hag er FAOU. — Ar c'habinet a gonsul
tationou a zo digor e Brest, 4, passage St-Martin, aboue 9 eur
beteg kreteiz, ha da 2 eur betek 6 eur. Tél. 0-16

Donnez à vos enfants

LE

SIROP FÉRET

Ce sirop, d'un goût délicieux, est le plus puissant fortifiant
que l'on puisse donner aux enfants. Il remplace avec avantage
les Emulsions, les Huiles de Foie de Morue, le Sirop du Port-
tal, le Sirop de Raifort iodé et autres préparations analogues.
Ses propriétés dépuratives jointes aux principes éminem-
ment reconstituants qu'il renferme le font administrer tou-
jours avec succès aux enfants atteints de Gourme (Toque),
Croupes de lait, Glandes, Humeurs, Faiblesses après Rou-
geole, Coqueluche, etc...

Dans le cas de la Gourme (Toque), on emploie en même
temps la pommade Antiloque Féret, qui fait disparaître les
Croutes en peu de temps et guérit sans aucun danger les enfants.

10 fr. le flacon, toutes Pharmacies

Pour
vos étrennes
demandez

Les Trois contre Moscou

Grand roman catholique d'aventures

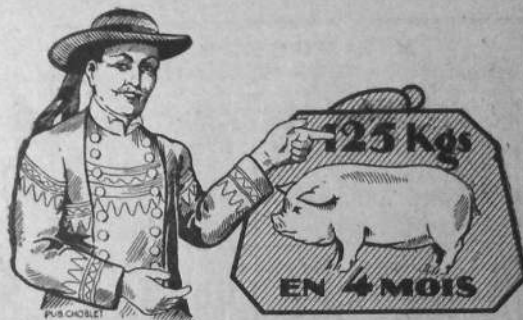
par

René CARDALIAGUET

aux éditions SPES

.. .. PARIS

10 francs

par l'emploi de la

Provende Bretonne irradiée

qui supprime le rachitisme et les maladies des jeunes porcs et des veaux.

Les nouvelles découvertes scientifiques ont démontré que tous les maux dont sont atteints les jeunes animaux sont dus au manque des vitamines A, B et D.

Si les vitamines A manquent, la croissance se ralentit, la vitalité décline, l'animal meurt. Le manque de vitamines B produit des troubles nerveux : paralysie du train postérieur, crises convulsives, articulations douloureuses, etc... L'absence de vitamines D empêche les cartilages de s'ossifier, l'animal se supporte à peine et chancelle, il y a donc du rachitisme.

La **PROVENDE BRETONNE irradiée** contient ce supplément de vitamines que le jeune animal ne trouve pas dans sa nourriture. Les vitamines A et D notamment sont produites par l'irradiation. Plus d'arrêt dans la croissance, plus de rachitisme, engraissement rapide par l'emploi de la **PROVENDE BRETONNE**.

Cultivateurs, éleveurs de porcs et de veaux, ne vous laissez pas convaincre par une imitation. C'est la **PROVENDE BRETONNE** (un produit français, puisqu'il est fabriqué en Bretagne) qu'il faut exiger pour être assuré du succès !

Doses. — Donner une cuillerée à soupe, matin et soir, par animal, dans son barbotage.

LE PAQUET 16 FRANCS

Fabriqué sous la surveillance du Docteur en pharmacie Th. Moreul, Lauréat de l'Académie de Médecine et de l'École de Pharmacie. Fabrication et vente en gros : Laboratoire du Docteur Moreul, à Landerneau.

La France aux Français et la Bretagne aux Bretons ! Ne prenez pas de produits étrangers quand vous avez meilleur chez vous. — C'est le cas de la **PROVENDE BRETONNE** très supérieure à toutes les autres. *Ar Bretoned n'int ket soñte'h eged ar 7e all.* Il y a là une question économique et patriotique au plus haut degré. — Refusez le produit similaire étranger.

LA PROVENDE BRETONNE est dix fois plus active que les produits similaires

N'acceptez que cette marque, signée **D^r TH. MOREUL**

On demande des dépositaires :

Pharmaciens, Alimentation Générale, Grainetiers, Sons, Farines

OIGNONS A FLEURS, PRIMEL, 40, rue de la Mairie Angle de la rue Pasteur, BREST

MIZ GOUERE

An dez a ziverra 31 minut euz ar mintin, 26 minut euz ar pardaez

L. N. d'an 3, da 22 h 20. K. L. d'ar 17, da 21 h. 6.
K. K. d'an 11, da 3 h. 7. D. L. d'ar 25, da 13 h. 42

DEIZ AR MIZ	GOUELIOU AR MIZ	An Heol		Al Loar		E Brest		Kenta Gouern Huelder ar Marse	Kenta Gouern e Pors-Lida
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Gouern	Huelder ar Marse		
1 g	Gwad Prisiuz hor Zalv.	3 52	19 56	1 13	18 27	2 3	6 00	1 45	
2 s	Bisit ar Werc'hez-Vari.	3 53	19 56	1 52	19 27	2 2	47 6.20	1 27	
3 s	s. Anatol, eskop.	3 53	19 56	2 43	20 17	3 29	6.40	3 8	
4 l	s. Teodor, merzer.	3 54	19 55	3 48	20 55	4 10	6.55	3 48	
5 m	ss. Siril ha Metod, eskib.	3 55	19 55	5 4	21 24	6 45	6.70	4 25	
6 m	stez Nola, gwerc'hez, m.	3 56	19 54	6 20	21 46	8 28	6.75	5 4	
7 l	stez Pulcheri, gwerc'hez.	3 57	19 54	7 39	22 4	10 16	6.75	6 43	
8 g	stez Elizabeth a Bortugal.	3 57	19 53	8 58	22 20	12 6	6.7	7 35	
9 s	s. Goulc'henn, eskop a Leon.	3 58	19 53	10 17	22 33	14 32	6.60	8 7	
10 s	Ar Seiz Breur Merzerien.	3 59	19 52	11 37	22 57	16 20	6.45	9 59	
11 l	s. Thei, manach.	4 0	19 51	12 59	23 9	18 14	6.20	11 56	
12 m	s. Iao Gwalbert, abad.	4 1	19 51	14 25	23 29	20 16	6.20	13 1	
13 m	s. Anaklet, pab, merzer.	4 2	19 50	15 52	23 59	22 14	6.20	14 10	
14 l	s. Bonavantur, doktor.	4 3	19 49	17 17	24 30	24 10	6.0	15 10	
15 g	s. Herri, kovesour.	4 4	19 48	18 31	0 40	26 6	6.0	16 54	
16 s	Itroun-Varia a Garmez.	4 5	19 48	19 39	1 37	28 16	6.50	18 17	
17 s	s. Helier, ermid.	4 6	19 47	20 12	2 49	30 14	6.75	19 53	
18 l	s. Kamilla Lelliz, kovesour.	4 7	19 46	20 41	4 10	32 6	6.80	21 34	
19 m	s. Visanta Raol, kovesour.	4 8	19 44	21 2	5 33	34 52	6.85	23 38	
20 m	s. Jerom Emilian, kovesour.	4 9	19 44	21 19	6 52	36 31	6.95	25 11	
21 i	s. Teucnan, eskop a Leon.	4 10	19 43	21 32	8 7	38 13	6.85	26 48	
22 g	stez Mari-Madalen.	4 12	19 42	21 45	9 18	40 6	6.70	28 20	
23 s	s. Apolliner, eskop, merzer.	4 13	19 41	21 58	10 27	42 7	6.45	29 3	
24 s	s. Mijo, kovesour.	4 14	19 39	22 11	11 36	44 8	6.20	30 7	
25 l	s. Jakez, abostol.	4 15	19 38	22 27	12 44	46 8	5.95	31 28	
26 m	stez ANNA, Mamm ar W.	4 17	19 37	22 47	13 54	48 9	5.70	32 21	
27 m	s. Samson, eskop.	4 18	19 36	23 12	15 4	50 10	5.55	33 24	
28 l	ss. Nazer ha Kompagnunez.	4 19	19 34	23 46	16 14	52 11	5.55	34 38	
29 g	stez Martha, gwerc'hez.	4 20	19 33	24 17	17 17	54 11	5.50	35 13	
30 s	s. Gwillou, eskop.	4 22	19 32	0 31	18 11	56 11	5.25	36 19	
31 s	s. Ignas a Loida, kovesour.	4 23	19 30	1 33	18 54	58 11	5.05	37 29	

Er maz-ma: Echui ar loenn, c'houennat ar boetrabez, kaol-irvin ha louzou all, medi an ed a zo hañ : — arrou c'hoaz ganti dour ha dour hañvoez kemmesket ar gwez-avañou hag a zo karget mad, ha lakat hañ d'ar brankou gwail-zister evit dougen ar frouez a zo enno; — hada saladenn, doura, minun ha noz, ar plant ha louzou nevez-lakeet; ma n'oc'h euz ket dour awalc'h da zour a an oil da chennou evel ma n'oc'h euz ket dour awalc'h da zour a an oil da bemdez; gwelloc'h eo an dra-ze eged hanter-zour neken iachen-nadou braz; an dachennou bian hag o pezo g'elplet mad a c'hellou hep riski ebet tremen daou ha tri devez hep kaout dour adarre-hag enn devezio-ze c'houi a viro ha-tour evit diou pe deir dachen-nadik all.

Y. DESMET & Co
Ses Vins de Liqueurs, ses Eaux de Vie

Le Sirop Celtique

Malades qui toussent, prenez du SIROP CELTIQUE du Docteur en Pharmacie MOREUL, de Landerneau.

Le Sirop Celtique est le spécifique de la toux, il agit graduellement comme calmant; dès la première cuillerée il donne aux malades un sommeil réparateur sans les assommer comme le font les préparations opiacées, il décongestionne par l'expectoration qu'il provoque sans douleurs.

Il guérit les rhumes et la Grippe. La Bronchite et l'Influenza. Si vous êtes enrhumé, si vous toussent, prenez garde. N'attendez pas qu'il soit trop tard. Ne négligez pas votre état. Méfiez-vous d'un début de rhume. C'est un avertissement qu'il faut écouter.

Prenez du SIROP CELTIQUE MOREUL.

**Coupe-Coqueluche
Louzou evit an dreo**

La Coqueluche est une maladie contagieuse et douloureuse qu'il faut se hâter de soigner et de guérir dans le plus bref délai pour éviter des complications graves pouvant entraîner la mort.

Tous les remèdes employés jusqu'ici sous forme de sirops, potions, inhalations, mettent des semaines et quelquefois des mois pour amener la guérison.

Le Coupe-Coqueluche guérit en quelques jours, dès la première application, les quintes de toux douloureuses cessent immédiatement.

AUX DAMES DE FRANCE VÊTEMENTS
95 à 99, Rue de Siam, BREST pour Messieurs

Bien semer pour bien récolter

PRIMEL, GRAINES, BREST

MIZ EOST						
An dez a ziverra 42 minut euz ar mintin, 53 minut euz ar pardaer						
L. N. d'an 2, da 9 h. 42.		D. L. d'ar 24, da 7 h. 21.				
K. K. d'an 9, da 7 h. 40.		L. N. d'an 31, da 19 h. 55.				
K. L. d'ar 16, da 7 h. 42.						
DEIZ	GOUELIOU	An Heol		Al Loar		E Brest
ar	AR MIZ	Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta-Dougen e Poste-Lain
1 l	s. Per-el-Liamsou.	4 24	19 29	2 43	19 26	3 14 6 40
2 m	s. Friard, ermid.	4 25	19 27	2 42	19 24	3 13 6 38
3 m	s. Korf a Stefan, kavot.	4 27	19 26	2 41	19 23	3 12 6 36
4 l	s. Dominik, kovsour.	4 28	19 24	2 40	19 21	3 11 6 34
5 g	s. Itronan-Varia an Ere'h.	4 30	19 23	2 39	19 20	3 10 6 32
6 s	s. Jozef var Menez Tabor.	4 31	19 21	2 38	19 18	3 9 6 30
7 S	s. Gaetan, kovsour.	4 32	19 19	2 37	19 16	3 8 6 28
8 l	s. Siriak ha Kompagnunes	4 34	19 18	2 36	19 15	3 7 6 26
9 m	s. Jermen, eskop.	4 35	19 16	2 35	19 13	3 6 6 24
10 m	s. Lorans, merzer.	4 37	19 15	2 34	19 12	3 5 6 22
11 l	s. Alfons a Ligori, doktor.	4 38	19 13	2 33	19 10	3 4 6 20
12 g	stez Klara, gwerchez.	4 39	19 11	2 32	19 08	3 3 6 18
13 s	ss. Hippolit, Kasian, merz.	4 41	19 10	2 31	19 07	3 2 6 16
14 S	s. Matulin, kovsour.	4 42	19 08	2 30	19 05	3 1 6 14
15 l	G. MARIA HANTRA-BOER.	4 43	19 06	2 29	19 03	3 0 6 12
16 m	s. Joakim, tad ar Werc'hez	4 45	19 04	2 28	19 01	2 59 6 10
17 m	s. Rion, manac'h.	4 46	19 02	2 27	18 59	2 58 6 08
18 l	s. Hiasini, kovsour.	4 47	19 00	2 26	18 57	2 57 6 06
19 g	s. Gwenn, esk. a Wened.	4 49	18 59	2 25	18 55	2 56 6 04
20 s	s. Bernard, abad ha doktor.	4 50	18 57	2 24	18 53	2 55 6 02
21 S	stez Fransez a Chantal.	4 52	18 55	2 23	18 51	2 54 6 00
22 l	s. Hippolit, merzer.	4 53	18 53	2 22	18 49	2 53 5 58
23 m	s. Filip Beniti, kovsour.	4 55	18 51	2 21	18 47	2 52 5 56
24 m	s. Bartelemi, abostol.	4 56	18 49	2 20	18 45	2 51 5 54
25 j	s. Luis, Roue a Frans.	4 57	18 47	2 19	18 43	2 50 5 52
26 g	s. Zedrin, pab, merzer.	4 59	18 45	2 18	18 41	2 49 5 50
27 s	s. Jozef Kalazans, kovs.	5 0	18 43	2 17	18 39	2 48 5 48
28 S	s. Augustin, doktor.	5 2	18 41	2 16	18 37	2 47 5 46
29 l	s. Ian dibenn.	5 3	18 39	2 15	18 35	2 46 5 44
30 m	stez Roza Lima, gwerche	5 4	18 37	2 14	18 33	2 45 5 42
31 m	s. Raimon Nonnat, kovs.	5 6	18 35	2 13	18 31	2 44 5 40

livre à domicile sans majoration de prix

L'ÉCONOMIE BRETONNE

AUX DAMES DE FRANCE CHAUSSURES
95 à 99, Rue de Siam, BREST

ULMINUCINE MOREUL

Un médicament très connu dans la région bretonne mais pas encore assez employé en raison des services immenses qu'il rend aux malades, c'est **L'ULMINUCINE MOREUL.**

Qu'est-ce donc que cet Uminucine dont il est tant parlé ? L'Uminucine est un médicament composé avec de l'iode et des phosphates. Par l'iode il purifie le sang, le régénère ; par les phosphates il fortifie.

Le docteur MOREUL a su trouver et composer avec deux produits très actifs : l'iode et le phosphore, le remède qui assure le n leux la prompte guérison des malades.

L'Uminucine remplace très avantageusement l'huile de foie de morue, le Sirop de portul, le Sirop de raffort-iodé et iode ferré ; tous ces vieux remèdes sont 8 ou 10 fois moins actifs que l'Uminucine qui contient cinq centigrammes d'iode organique par cuillerée à soupe alors que les autres n'en contiennent pas du tout ou des traces et l'un d'eux, le Sirop iodo tannique, deux centigrammes seulement.

Quelles sont les maladies guéries par l'Uminucine ? En premier, la toue. — Le mot toue, en breton *an doken* est le nom générique de toutes les maladies de l'enfance, faiblesse, pâles couleurs, développement trop brut, glandes au cou, et plus tard, des maladies d'os, coxalgie, boiterie, tuberculose.

Si l'Uminucine est le remède par excellence de l'enfance, il n'est pas moins le remède idéal de la femme au moment de l'âge critique et de la jeune fille au moment de la formation.

L'Uminucine discipline le ventre, écarte les maux de reins, les crises d'estomac et d'étouffement, la constipation, la chlorose, les maladies de langueur.

Par l'Uminucine la femme évite les tumeurs malignes, fibromes, congestions, varices, phlébites.

L'Uminucine en raison de son iode et du phosphore est le dépuratif idéal, il lutte contre l'anémie, la pauvreté du sang qu'il raffraichit, épure et clarifie ; il chasse les humeurs.

Parents qui avez tout essayé pour guérir vos enfants, ne vous désolés pas, prenez un flacon de ce précieux remède et vous garderez ensuite, comme des milliers de mères de famille, une reconnaissance sans borne à l'inventeur de ce remède sans pareil.

Surtout, ne vous laissez pas égarer par des conseils intéressés, exigez sur les flacons, les mots **Uminucine Moreul**, n'acceptez pas les remèdes plus ou moins anti-toque que l'on peut vous offrir à la place et pour l'éviter, ne demandez jamais un remède contre la toue, spécifiez bien que vous voulez et entendez avoir **L'Uminucine Moreul.**

Prenez garde et méfiez-vous des contrefaçons.

GRAINES DE CHOIX, PRIMEUR, 40, rue de la Mairie, BREST
 Angie de la rue Pasteur, BREST

MIZ GWENGOLO								
An dez a ziverra 42 minot euz ar minin, 61 minot euz ar pardaer								
K. K. d'ar 7, da 12 h. 49.		D. L. d'an 23, da 0 h. 47.						
K. L. d'ar 14, da 21 h. 6.		L. N. dan 30, da 5 h. 30.						
DEIZ ar MIZ	GOUELIOU ar MIZ	An Heol		Al Laer		Kenta Douar ar Mare		
		Saoz	Kuz	Saoz	Kuz			
1	s. Jilez, abad.	5 7	18 23	5 43	18 48	4 11	7 26	5 45
2	s. Stefan, roue a Hongril.	5 9	18 31	7 6	19 3	4 43	7 15	4 21
3	s. Flakr, jardiner.	5 10	18 29	8 30	19 26	5 20	7 55	5 3
4	ss. Kadoan ha Perreux.	5 12	18 27	9 56	19 39	6 3	7 5	5 38
5	s. Lorans Justinian, eskop.	5 13	18 25	11 24	20 9	6 42	7 2	6 17
6	s. Hubert, eskop.	5 14	18 23	12 51	20 36	7 23	6 83	7 4
7	s. Dogmael, eskop.	5 16	18 21	14 12	21 21	8 14	6 30	7 52
8	Gintveloz ar Verc'hez-V.	5 17	18 19	15 19	22 22	9 29	6 30	9 3
9	s. Gorgou, merzer.	5 19	18 17	16 9	23 35	10 56	5 70	10 42
10	s. Nikolaz a Dolantun, kov.	5 20	18 14	16 45	24 3	11 5	5 5	11 4
11	s. Gonval, abad.	5 21	18 12	17 11	0 54	1 15	5 95	0 58
12	s. Leviaz, abad.	5 23	18 10	17 29	3 14	2 16	6 35	1 57
13	an Hano Santel a Vari.	5 24	18 8	17 45	3 31	3 1	6 70	2 44
14	Ar Groaz adaveit, enoret.	5 26	18 6	17 19	4 41	3 40	7 00	3 19
15	Itron Varia a glac'har.	5 27	18 4	18 11	5 55	4 47	7 15	3 50
16	ss. Korneli ha Siprian, m.	5 29	18 2	18 24	7 3	5 1	7 25	4 21
17	s. Goullou s. Franzez a Astiz.	5 30	18 0	18 38	8 14	5 13	7 30	4 49
18	s. Josef a Gubertin, kovs.	5 31	18 12	17 11	0 54	1 15	5 95	0 58
19	ss. Janvier ha Komp.	5 33	17 55	19 14	10 34	6 10	6 85	5 43
20	s. Senti, eskop.	5 34	17 53	19 41	11 44	6 38	6 55	6 13
21	s. Yazo, abostol, avieler.	5 36	17 51	20 16	12 51	7 10	6 15	6 45
22	s. Thomas a Gernvez, esk.	5 37	17 49	21 3	15 51	7 51	5 80	7 28
23	s. Lin, pab, merzer.	5 38	17 47	22 3	14 42	8 46	5 45	8 27
24	s. Firwal, eskop.	5 40	17 45	23 13	1 27	10 18	5 35	10 3
25	s. Firmin, eskop, merzer.	5 41	17 43		15 52			11 48
26	sa Siprian ha Justin, mers.	5 43	17 40	0 32	16 16	0 42	5 65	0 26
27	ss. Kom ha Damien, mers.	5 44	17 38	1 52	16 35	1 41	6 15	1 24
28	s. Wensolaz, merzer.	5 45	17 36	3 44	16 52	3 16	6 40	2 7
29	s. Mikel, Arc'heal.	5 47	17 34	4 37	17 8	3 57	7 25	2 45
30	s. Jerom, doktor.	5 49	17 32	6 2	17 23	3 42	7 53	3 21

LE CAFÉ DU JOUR SE VEND AVEC PRIME

AUX DAMES DE FRANCE MEUBLES
 95 à 99, Rue de Siam, BREST AMEUBLEMENT

Tud divar ar meaz, Labourien douar

Klevit mad !

Pehini eo ar c'henta vad er bed-man evit beza euruz ?
 Ar iec'hed, hep mar. Iec'hed ar c'horf kement ha iec'hed an
 ene : « Eun ene iac'h enn eur c'horf iac'h. »
 Ar iec'hed er famil, ar iec'hed etouez anevaled ar vereuri,
 a ra joa ha fortun au tiegez.
 C'houi hag am lenn, selaouit va c'huzulion.
 N'oun ket eun deu dianav evid-hoc'h. Abaoue ouspenn
 20 vloaz zo ma renan ar **Grande Pharmacie
 Moreul** n'am beuz ehanet da labourat da wellaat stad
 labourerien an douar dre va c'henteliou hag o kroui louzeier
 nevez evit oll ezommou ar famil hag an anevaled.
 Evit ar re ha n'am anavezont ket c'hoaz, hag a c'houlenn
 piou eo an Aotr. **Moreul**, e respontin.
 An Aotr. **Moreul** a zo eur Breizad, ganet e Landerne,
 a gomz ho iez kaer hag a vev enn ho touez. Resevet eo bet apotiker
 gant an testeni « très bien » hag an oll briziou kenta en
 dez bet e konkourioù ar Skol Medisinerez hag Apotikerez.
 N'ez euz apotiker breizad all ebet hag e devije bet evel-d-han
 an huella testeni roet d'ar vedisined : « Lauréat de l'Académie
 de Médecine. » E Breiz-Izel n'ez euz ken nebeud nemet-han
 hag a vije doktor-apotiker ha lauréat
 An Aotr. **Moreul** en deuz saveteul « laboratoire d'analyses »
 anavezet mad er vro, hag a rent servich braz e peb giz : « Analyses
 d'engrais, d'urine (disposition), crachats, humeurs, sang. »
 Mar en deuz an doktor **Moreul** obtenet an huella testeni
 e-kenver ar skiantchou, var an dachenn-vrezel he wizegez
 hag he aked vardo ar zoudarded klanv ha bleset o deuz
 gounezet d'ezhan ar groaz a vrezel hag ar groaz a enor.
 Tud klanv er boan, e nep leac'h evel er **Grande
 Pharmacie du Dr Moreul**, e Landerne, n'e gavoc'h
 kuzulioù ha louzeier d'ho soulaji ha d'ho paraa.
 Ne zeus nemet an Ao. **Moreul** ebken a Doctor-Apotiker
 er Breiz-Izel.

GRAINES, ENGRAIS, INSECTICIDES,
PREMEL, 10, rue de la Mairie, BREST

MIZ HERE

An dez a ziverra 46 minut euz ar mintin, 57 miout euz ar pardaer

K. K. d'ar 6, da 20 h. 5. | D. L. d'an 22, da 17 h. 14.
K. L. d'ar 14, da 13 h. 18. | L. N. d'an 29, da 14 h. 50.

DEIZ ar MIZ	GOUELIOU AR MIZ	An Heol		Al Loar		E Brest		Kenta Ouzenn Huellet ar Mares	Kenta Ouzenn e Pors-Lair
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Ouzenn	Huellet ar Mares		
1 s	s. Remi, eskob.	5 50	17 30	7 30	17 42	4 21	7 00	3 58	4 34
2 s	An Elez Gardian.	5 53	17 28	9 0	18 5	4 58	7 00	4 34	4 34
3 l	stev Theresia ar M. J.	5 53	17 28	10 31	18 35	5 38	7 25	5 13	5 54
4 m	s. Fransez a Aniz, koves.	5 54	17 24	11 32	19 11	6 19	7 35	6 05	6 39
5 m	s. Moris, abad.	5 56	17 22	13 11	20 14	7 4	8 00	7 39	8 13
6 l	s. Bruno, kovesour.	5 57	17 19	14 3	21 35	7 59	8 25	8 54	9 28
7 g	Introun-Varia AR ROZENA	5 59	17 17	14 48	22 43	9 12	8 55	9 43	10 17
8 s	stev Berch'et, itanvez.	6 0	17 15	15 16		10 37	5 75	10 43	11 17
9 s	ss. Denis ha Kompagnonez	6 3	17 13	15 37	0 3				
10 l	s. Fransez Borjia, koves.	6 3	17 11	15 53	1 19	1 3	6 00	0 47	1 21
11 m	S. Ginen, eskop.	6 6	17 9	16 7	2 35	1 55	6 40	1 37	2 11
12 m	s. Arnek pe Ternok, eskop.	6 6	17 7	16 19	3 44	2 36	6 70	2 17	2 51
13 i	s. EMM, s. Edouard.	6 8	17 5	16 32	4 53	3 32	6 55	3 02	3 46
14 g	s. Kalixt I, pab, merzer.	6 10	17 3	16 45	6 2	4 43	7 15	3 22	4 06
15 s	stev Theresia, gwerc'hez.	6 11	17 1	17 1	7 10	4 42	7 20	3 50	4 34
16 s	s. Konogan, eskob a Gerne	6 13	16 59	17 19	8 21	4 41	7 20	4 18	5 02
17 l	stev Mac'hariit-Mari.	6 14	16 57	17 44	9 31	5 19	7 05	4 46	5 30
18 m	s. Lukaz, avieler.	6 16	16 55	18 16	10 39	5 39	6 55	5 14	6 08
19 m	s. Per a Alkantara, koves.	6 17	16 53	18 59	11 42	6 9	6 59	5 44	6 38
20 l	s. Ian Kanti, kovesour.	6 19	16 52	19 52	12 35	6 43	6 20	6 18	7 12
21 g	S. Konogan, esk., koves.	6 20	16 50	20 57	13 19	7 24	5 95	7 0	7 54
22 s	S. Moderan, esk. a Roazonn	6 22	16 48	22 10	13 52	8 18	5 65	7 57	8 51
23 s	Gouel Hor Zaiver benniget	6 24	16 46	23 27	14 17	9 45	5 50	9 24	10 18
24 l	s. Rafael, arc'heal.	6 25	16 44		14 40	11 20	5 70	11 6	11 50
25 m	s. Gouesou, eskop a Leon.	6 27	16 42	0 46	14 55	0 2	5 75		
26 m	s. Alor, eskop a Gerne.	6 28	16 40	2	15 11	1	6 30	0 45	1 39
27 l	s. Magloar, eskop.	6 30	16 39	3 29	15 26	1 49	6 30	1 31	2 25
28 g	ss. Simon ha Jud, ebestel.	6 32	16 37	4 54	15 44	2 30	7 30	2 11	3 05
29 s	stev Ediltrud pe Elfed.	6 33	16 35	6 25	16 4	3 10	7 20	2 50	3 44
30 s	stev Landouen, rouanez.	6 35	16 34	7 57	16 31	3 51	7 00	3 29	4 23
31 l	s. Bieuzi, beleg.	6 36	16 32	9 29	17 9	4 34	7 00	4 11	5 05

Er miz-ma : Pour-ehui da zastum an avalou-douar ; tenna ivez ar boetrabez hag ar c'haol-irvin ; kendeic'her da hada segal, kerch' gwiz-joany (dibab mad an had) ; — skulla tremp war ar foenneier hag ho freza da c'houde, gwelloc'h leot a ront ; — dastum an had gwez, hag hada token gwez trouez ha gwez all ; lakaat plant-liaouank e leac'h ar gwez maro ; — dastum an avalou da ober jistr ; arabad avad bac'hata ar gwez evit pilat an avalou, ne ouffet kemeret falloc'h kiz ; arabad ivez lakaat an avalou e gwiskadou re deo nag ho lezel ditolo kaer er meaz, rak dreina a reont muioc'h neuze hag ar re ne vreinont ket a goll evelat kalz euz ho druson ; — ar c'haol hag an c'gnon a oa bet hadet e miz eost hag e miz gwengolo eo poent ho ganta.

Le Bon Vin de l'Eco le Vin des connaisseurs !

AR C'HOURRIER du FINISTÈRE

*a zo eur journal evit ar gatoliked
ha dreist-holl evit an dud diwar
ar meaz.*

AR C'HOURRIER

*a zifenn gwirioù al labourerien
douar war kement dachenn.*

AR C'HOURRIER

*a gresk en desped da gouzar e
enebourien, ha kreski a raio c'hoaz
gant skoazell al labourerien douar
hag hini an Aotrou Doue.*

- **Frenit AR C'HOURRIER.**
- **Skignit AR C'HOURRIER en dro d'eoc'h.**
- **Klaskit kowmananerien nevez d'AR C'HOURRIER.**

Evelse ho pezo great labour vat.

AUX DAMES DE FRANCE NOUVEAUTÉS
95 à 99, Rue de Siam, BREST Articles de Paris

GRAINES de SEMENCE extra.
PRIMEL, 40, rue de la Mairie, BREST

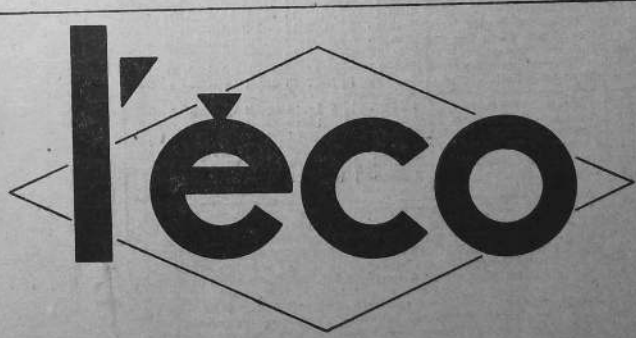
OUIZ ar MIZ		An Heol		Al Loar		E Brest		Kenta goullenn ar Marse	Kenta goullenn e Pors-Lan
		Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta goullenn ar Marse	Kenta goullenn e Pors-Lan		
1	m	Gouel an Holl Zent.							
2	m	6 38	16 30	10 52	18 2	5 19	7 70	4 55	
3	i	6 40	16 29	11 59	19 40	6 2	7 30	5 37	
4	g	6 41	16 27	12 46	20 29	6 55	6 80	6 30	
5	s	6 43	16 26	13 19	21 50	7 54	6 35	7 31	
6	s	6 44	16 24	13 43	23 9	8 7	6 00	8 49	
7	s	6 46	16 23	14 0	23 9	10 33	5 90	10 19	
8	m	6 48	16 21	14 14	0 24	11 55	6 03	11 49	
9	m	6 49	16 19	14 27	1 35	0 27	6 00	0 12	
10	i	6 51	16 18	14 40	2 44	1 19	6 39	1 2	
11	g	6 52	16 16	14 53	3 53	2 2	6 55	1 44	
12	s	6 54	16 15	15 8	5 0	3 38	6 75	2 19	
13	s	6 56	16 14	15 25	6 10	3 44	6 50	2 50	
14	i	6 57	16 13	15 48	7 20	4 44	7 00	3 22	
15	m	6 59	16 11	16 17	8 28	4 45	7 05	3 53	
16	m	7 0	16 10	16 56	9 33	4 47	6 90	4 24	
17	i	7 2	16 9	17 47	10 30	5 18	6 85	4 54	
18	g	7 3	16 7	18 48	11 16	5 51	6 65	5 26	
19	s	7 4	16 5	19 58	11 52	6 29	6 45	6 3	
20	s	7 7	16 4	21 42	12 0	7 12	6 20	6 47	
21	i	7 8	16 4	22 28	12 41	8 6	6 00	7 44	
22	m	7 10	16 3	23 44	12 59	9 44	5 90	8 58	
23	m	7 11	16 3	24 1	13 15	10 30	6 00	10 16	
24	i	7 13	16 3	24 1	13 30	11 42	6 30	11 28	
25	g	7 14	16 0	2 21	13 45	0 14	6 30	12 2	
26	s	7 16	16 0	3 48	14 4	1 6	6 75	0 50	
27	s	7 17	15 59	5 48	14 27	1 55	7 15	1 37	
28	i	7 19	15 58	6 51	14 59	2 43	7 45	2 23	
29	m	7 20	15 57	8 21	15 44	3 28	7 65	3 7	
30	m	7 24	15 56	9 38	16 47	4 19	7 70	3 56	
		7 23	15 56	10 36	18 4	5	7 60	4 43	

Er miz-ma: Echul da lakaat an had-goanv ha da zastum ar boe-
rabez hag ar c'haol-irvin; — digeri gwazou ar prajou e
choumfe re a zour war-n-ho; — trouc'ha ar c'hoajou-med; — peliaat
keffou ha brankou braz ar gwez frouez, ar gwez-avaiou dreist-ou,
o lamet kuit ar man, al fichen hag ar rusk seac'h, oll draou hag a
vir ouz ar gwez da greski hag a zastum amprevaned fall; lakaat
gwez frouez ha tallia ar re goz; zastum an deliou maro da ober teil;
— hada, er gwasked, karotez ruz, ha paboz enn dachennou braz;
trouc'ha ar c'haol-fleur pa vezo seac'h an amzer; — gwel ha goloet
ha goaskedet mad eo ar gwenan, lakaat mel pe traou an d'ar re
anezho a zo paour.

L'Economie Bretonne vend les Articles de ménage

Dans
votre
intérêt !

**ACHETEZ
TOUT
à**

AUX DAMES DE FRANCE
95 à 99, Rue de Siam, BREST
BONNETERIE

PRIMEL, marchand grainier, 40, rue de la Mairie,
Angle de la rue Pasteur, BREST

MIZ KERZU		An dez 2 ziverra 22 minut euz ar mintin ha 3 euz ar pardaez betek ar 15; goude, ech astenn 10 minut euz ar pardaez						
K. K. d'ar 4, da 21 h. 45.		D. L. d'an 20, da 20 h. 22.		K. L. d'an 13, da 2 h. 21.		L. N. d'ar 27, da 11 h. 22.		
DEIZ	GOUELIOU	An Heol		Al Loar		E Brest		
ar	AR MIZ	Sao	Kuz	Sao	Kuz	Kenta Goultan	Ruelder ar Marse	
MIZ						Kenta Goultan e Pops-Lain		
1	s. Tugdual, esk. a Dreger.	7 24	15 55	11 16	19 28	5 57	7 35	5 32
2	g. stez Bibiana, g., merz.	7 25	15 55	11 44	20 51	6 49	7 00	6 24
3	s. Fransez Zavier, kovs.	7 26	15 54	12 4	22 10	7 44	6 65	7 21
4	s. Per komzou sour.	7 28	15 54	12 20	23 24	8 42	6 35	8 22
5	stez Barba, gwerc'hes.	7 29	15 54	12 34	...	9 49	6 15	9 33
6	s. Nikolaz, eskop.	7 30	15 53	12 47	0 34	10 55	6 09	10 41
7	s. Ambroaz, doktor.	7 31	15 53	13 0	1 43	...	...	11 46
8	Ar Werc'hez krouet dinam.	7 32	15 53	13 14	2 51	0 27	6 00	0 12
9	s. Kern, ermid.	7 33	15 53	13 31	3 59	1 18	6 20	1 1
10	s. Koulet, eskop.	7 34	15 53	13 52	5 9	2 3	6 40	1 45
11	s. Damaz, pab.	7 35	15 53	14 19	6 19	2 44	6 55	2 24
12	s. KORASTIN, patron Kerne.	7 36	15 53	14 55	7 25	3 21	6 70	3 0
13	stez Lusia, gwerc'hes, m.	7 37	15 53	15 43	8 25	3 55	6 80	3 34
14	s. Guigner pe Eguiner.	7 38	15 53	16 41	9 14	4 31	6 90	4 8
15	stez Plomen, gwerc'hes, m.	7 39	15 53	17 49	9 54	5 7	6 90	4 44
16	s. Enzeb, eskop, merzer.	7 40	15 53	19 2	10 23	5 44	6 85	5 19
17	s. Judikael, kovsour.	7 41	15 53	20 17	10 46	6 21	6 75	5 56
18	Gortoz ar Mabik Jezus.	7 41	15 53	21 33	11 5	7 2	6 60	6 37
19	s. Briak, abad.	7 42	15 54	22 48	11 21	7 48	6 50	7 25
20	s. Jul, merzer.	7 43	15 54	...	11 35	8 42	6 35	8 22
21	s. Thomas, abostol.	7 43	15 54	0 5	11 50	9 43	6 30	9 27
22	stez Eulalia, gwerc'hes, m.	7 44	15 55	1 25	12 6	10 48	6 35	10 34
23	s. Delfin, eskop.	7 44	15 55	2 48	12 26	11 53	6 45	11 39
24	s. Denoual, kovsour.	7 45	15 56	4 17	12 52	0 26	6 45	0 14
25	Gouel NEDELEK.	7 45	15 57	5 47	13 29	1 26	6 75	1 9
26	s. Stefan, kenta merzer.	7 45	15 57	7 10	14 22	2 24	7 05	2 5
27	s. Ian, abostol, avieler.	7 46	15 58	8 18	15 33	3 20	7 35	2 59
28	An Innosant Merzerien.	7 46	15 59	9 8	16 56	4 12	7 50	3 50
29	s. Thomasa Santoberi, esk.	7 46	16 0	0 41	18 23	5 4	7 55	4 40
30	stez Tigrida, c'hoar Grailon	7 46	16 1	10 6	19 46	6 50	7 50	5 25
31	s. Silvestr, pab.	7 46	16 1	10 24	21 4	6 36	7 30	6 11

Er miz-ma : Kendalc'her da zigeri gwaziou er prajou, da nettaat ar gwez frouez ha d'ho zailla; trouc'ha an huel-var hag a zav ken stank war ar gwez-avalou; — ha pa vezo re fall an amzer da labourat er meaz, pouha da lakaat urz er c'hardiez hag er c'houer; rapari ivez ar benvioù ha kemeret ar voazamant d'ho lakaat peb hini enn he blas, evit ma outo an oit e pe leach ho c'haout pa vezo ezomant anezho.
Ar botred iaouank hag o dez 19 vloaz echu a dle lakaat ho hano. er miz-ma, var listenn ar botred iaouank a dleo en em ginnig ar bloaz a zeu dirag conseil ar reform evit quelet ha mad int da zoudardel. — Ar chas hag ar c'hezek a dle beza, er miz-ma ivez, distriet enn ti-kear.

AUX DAMES DE FRANCE VÊTEMENTS
95 à 99, Rue de Siam, BREST pour Messieurs.

FOARIOU AR FINISTER

ARRONDISAMANT BREST

BRELEZ, ar 26 a viz du. — **BREST**, al lun kenta euz a bep miz, ar meurs araog ar Iaou-Bask ha kenta lun a viz here. — **DAOULAZ**, ar merc'her kenta euz a bep miz. — **DIRINON**, an trede merc'her euz a vizion genver, meurs mae, gouere, gwengolo, du. — **FOLGOAT**, 9 genver, 5 meurs, 6 ebrel, 23 even, 20 cost, 7 ha 9 gwengolo. — **GOUESNOU**, derc'hent ar Iaou-Bask, ar 25 a viz here, ar pevare iaou a vizion genver, c'houevrer, meurs, ebrel, even, gouere, eost gwengolo, du ha kerzu. — **GOULCHEN**, an 20 a viz ebrel, hag an 2 a viz gouere. — **GUIPAVAZ**, an eil iaou a bep miz. — **GWISENI**, an eil sadorn a ebrel, here. — **GWITALMEZE**, an trede lun a bep miz. — **HANVEC**, an eil iaou a bep miz, hag an 22 a viz gouere. — **HOSPITAL-CAMFROUD**, al lun kenta a c'henver, meurs, even, gwengolo. — **IRVILLAC**, ar pevare meurs a bep miz. — **KER-BER**, ar c'henta meurs a bep miz. — **KONK-LEON**, eil meurs a viz mae, ha meurs araog ar 15 a wengolo. — **LAMBEZELLEC**, ar meurs araog Sul-ar-Lard, an trede meurs a bep miz. — **LANDERNE**, an trede sadorn a bep miz, Gouel-Mikeal, ha da 25 a viz du. *E Landerne e vez ive foariou evit ar chatal lard* d'an eil lun a vizion genver, meurs, ebrel, here, du ha kerzu. — **LANDUNVEZ** (Kerzent) eil meurs kerzu. — **LANNILIS**, kenta merc'her a bep miz; foar kezek, kenta merc'her genver, meurs, mae, gouere, gwengolo, du. — **LESNEVEN**, al lun diveza a bep miz, hag ar 25 a viz gouere, hag an eil lun a vae, even, gouere, eost, gwengolo, here; bep lun foar moc'h. — **LOG-EGUINER**, ar gwener araog sul an Dreinded. — **LOKOURNAN**, ar zadorn kenta euz a bep miz. — **AR MERZER**, 25 a ebrel (foar ejenned lard ha bioc'hed), an eil lun a c'houere (foar kezek, denved ha leueou) a bad tri devez. — **PLABENNEC**, an eil meurs euz a bep miz. — **PLOUGASTEL-DAOULAZ**, ar iaou diveza a bep miz. —

NOTA. — An nep a gavfe ama foariou ha n'int mui anavezet, pe re all bet chenchet devez d'ezo, a zo pedet da skriva d'ar C'hourrier du Finistère, Brest.

PLOUGERNE, an trede iaou e bep miz. — **PLOURIN-WITALMEZE**, ar iaou kenta a vae, here. — **PLOUVIAN**, eil sadorn c'huevrer, ebrel, gouere, here. — **PLOUZIRI**, ar c'henta lun a c'henver, c'huevrer, meurs, ebrel, du, kerzu. — **PORS-PODER**, ar iaou diveza a vae. — **RELEK-KERHUON**, trede merc'her a bep miz. — **SANT-DIVI**, ar bevare meurs a c'henver, meurs, mae, gouere, gwengolo, du. — **AR ROCH**, ar iaou kenta a bep miz. — **SANT-ALAR KERNE**, antronoz gouel s. Fransez (kerzu), iaou diveza bep miz. — **SANT-MARC**, pevare meurs a veurs, even, gwengolo, kerzu.

ARRONDISAMANT MONTROULEZ

BERVEN (e Gwitevede), ar pevare iaou euz a bep miz. — **BOTSORHEL**, lun araoz an 23 ebrel, lun araoz hanter eost. — **AR C'HLOASTR**, ar iaou diveza euz a bep miz, hag al lun goude sul an Dreinded. — **AN DRE**, ar gwener kenta euz miziou genver, c'huevrer, meurs, ebrel, du ha kerzu. — **GWERLESKIN**, kenta lun genver, lun-zantel, pevare lun gouere, kenta lun here. — **GWIKLAN**, eil lun c'huevrer, ebrel, even, eost, here, kerzu. — **GUMEK**, ar meurs varlerc'h ar zul kenta a viz gouere. — **GWIMILIO**, an trede lun a bep miz. Ar bemped lun eus ar miziou goanv (eus miz du da viz meurs) foar ar zaout lard. — **GWINEVEZ-LOCRRIST**, an trede iaou a c'henver, meurs, mae ha du. — **KASTELL**, pevare meurs a bep miz. — **KLEDER**, 28 genver, 18 du. — **KOMMANA**, meurs diveza bep miz ; 30 gwengolo ha 27 kerzu. — **LAMBAOL-GWIMILIO**, al lun goude ar sul kenta a vae, hag ar pevare gwener euz miziou here, du, kerzu, genver, c'huevrer ha meurs. — **LANDIVISIO**, foar Sant-Vaze, ar 15 hag an 22 a gwengolo, hag an eil merc'her bep miz. *Foariou evit ar chatal lard*, bep merc'her euz miziou mae, even, gouere, eost, gwengolo hag here. — **LANHOUARNE**, ar 25 ebrel, 6 mae, 11 even, 17 gouere. — **LANMEUR**, eil lun ar C'horaz, 6 a vae, 11 a even, kenta gwener ha kenta sadorn a here, 9 a gerzu. — **LANNEANOU**, 25 a veurs, 24 a even, diveza lun a eost, 26 a gerzu. — **LOG-EGINER**, pevare sadorn a genver, c'huevrer, meurs, ebrel, gwengolo, here. — **LOCHRIST** (e Gwinevez), ar 24 a gwengolo. — **MESPAUL** (Santez Katell), lun kenta peb miz. — **MONTROULEZ**, an eil sadorn a bep miz, ar 15 a viz

here (*Foar an Neac'h* a bad 2 zevez) ar 25 a viz du (*Four Santell Katell*, 2 zevez), foar kezek d'ar 15 a veurs, iaou goude ar Pentekost, 4 gouere. — **PENZEZ** (e Taule), al lun kenta a bep miz ha 29 a wengolo. — **PLEIBER-KRIST**, pevare lun bep miz, eil iaou miziou genver, c'huevrer, meurs, du, kerzu. — **PLOUEGAT-GWERRAND**, 21 a genver, 20 c'houere, 22 a gerzu. — **PLOUESKAT**, 10 a eost, 18 a here, ar zadorn kenta miz ebrel, an eil sadorn an nao miz all. — **PLOUEZOCH**, ar 17 a viz genver, 20 ebrel, 17 gouere ha 27 kerzu. — **PLOUGONVEN**, eil merc'her meurs, 17 mae, Sant-Eutrop, 30 ebrel, 9 here, ha pevare meurs gwengolo ha kerzu. — **PLOUIGNO**, an eil lun a c'henver, merc'her al ludu, antronoz ar Iaou-Bask, eil meurs, a wengolo, pevare meurs a zu, hag al lun goude Foar-an-Neac'h e Montroulez. — **PLOUNEOUR-MENEZ**, an trede meurs a bep miz. — **PLOURIN**, 13 a viz here. — **PLOUVORN**, sadorn diveza bep miz, 17 here (ma tiguez ar 17 d'ar zul, ar foar a vez great d'ar zadorn diveza). — **AR PONTYOU**, ar meurs kenta euz miziou genver, meurs, mae, gouere, gwengolo ha du. — **AR RELEK** (e Plouneour-Menez), ar merc'her kenta a genver, ebrel, mae, even, gouere, here ha du, 1 c'huevrer, 24 meurs, 14 eost, 7 gwengolo, 7 kerzu. — **SAN-THE-GONNEC**, ar c'henta meurs euz a bep miz (*kas a c'heller kezek d'ar foariou-ze ivez*), ar iaou kenta ar C'horaz, eil meurs gouere, ann 10 a wengolo, ar iaou araoz ar gwener kenta a viz here. — **SIBIRIL**, 28 here, 6 ha 27 kerzu. — **SIZUN**, an trede iaou a bep miz, hag an trede lun, a viz du da fin ebrel.

ARRONDISAMANT KEMPER

BEUZEK-CAP-SIZUN, lun ar Rogasionou. — **BRIEK**, al lun kenta a bep miz. — **DOUARNENEZ**, trede lun a bep miz. — **EDERN**, pevare lun goude Pask. En Niver, lun ar Pantekost, 8 gwengolo. — **ELLIANT**, ar 5 a viziou genver, meurs, ebrel ha gwengolo, ar 25 a vae, an 1 a viz kerzu. — **ERGE-GABERIC**, al lun goude an eil sul a wengolo, e chapel Kerdevot. — **AR FOREST** (e Fouesnant), ar merc'her Pask, meurs ar Pantekost, hag an eil lun a wengolo. — **FOUESNANT**, ar merc'her goude trede sul gouere. — **GOAYEN**, merc'her diveza bep miz. — **GWENGAT**, al lun diveza a viz c'huevrer. — **GWILVINEC**, tred lun meurs, mae, gwengolo, du. — **KEMENEVEN**, lun ar Pantekost, diveza lun a zu. — **KEMPER**, an trede sadorn euz

miziou genver, c'houevrer, meurs, even, gouere, eost, here, du ha kerzu, ar 15 a ebrel, an 2 a vae hag ar 25 gwengolo. — **KERFEUNTEUN**, kenta dez a viz mae (pe 30 a ebrel, 'z euz sul pe c'houel en dere'hent). — **KLOAR-FOUESNANT**, al lun diveza a veurs, al lun goude kenta sul gouere. — **KONFORT** (e Meilar), ar 25 a viz genver, ar 26 a viz meurs, ar 25 a viz du hag ar pevare lun gwengolo. — **KONK-KERNE**, al lun goude an 11 a viziou c'houevrer, mae eost ha du. — **AR IEUCH** (e Ploare), an 9 a vae. — **LANDREVARZEK**, lun an Dreinded ha trede lun a viz kerzu. — **LANDUDEC**, an 10 a bep miz. — **LANGOLEN**, an 28 a veurs, mae ha gwengolo. — **LANRIEC**, 2 genver, lun goude trede sul gouere. — **LANVERN** (e Pionéour), an 1 a viz here. — **MEILAR**, ar 15 a vae lun kenta a viz gouere, hag ar 7 a wengolo. — **PEUMERIT**, trede meurs bep miz ; e Sant-Joseph, pevare lun goude Pask. — **PLOARE**, trede merc'her a veurs hag a wengolo. — **PLOGASTEL-SANT-JERME**, an 28 a vae, e Sant-Jermen, al lun diveza eu zar miziou all. **PLOGONNEC**, al lun goude sul ar Basion hag al lun diveza a viz du. — **PLOMEUR**, lun diveza a vae, an Treminou, pevare sadorn a wengolo. — **PLONEIS**, 8 a viz kerzu. — **PLONEOUR-LANVERN**, an 13 a bep miz. — **PLOUHINEC**, an eil lun a viz gwengolo. — **PLOVAN**, al lun goude an trede sul a wengolo. — **PLOZEVET**, lun an Dreinded, kenta lun a bep miz. — **PONT-KROAZ**, trede iaou a bep miz. — **PONT-ANN-ABAD**, iaou kenta a bep miz, eil iaou a c'houevrer, ebrel, here ha kerzu. — **POULDAHUT**, ar gwener kenta a bep miz. — **POULDERGAT**, kenta merc'her c'houevrer, even, gwengolo. — **POULDREUZIC**, 22 a bep miz. — **POULLAN**, al lun goude sul kenta gwengolo. — **ROSPORDEN**, trede iaou bep miz, ar 7 a viz genver, ar 6 a viz kerzu. — **SANT-YVI**, 1 genver, lun varlerc'h eil sul goude Pask. — **TOURC'H**, an 1 a viz ebrel, hag al lun goude an trede sul a wengolo. — **TREGUENNEC**, kenta gwener goude ar Pantekost. — **TREGUNK**, 5 genver, merc'her diveza c'houevrer, eil merc'her ebrel, kenta merc'her gouere, gwengolo, du. — **TREMEOC**, trede lun goude Pask, 28 a wengolo. — **TREOGAT**, meurs goude trede sul a wengolo.

ARRONDISAMANT KASTELLIN

ARGOL, al lun goude ar zul diveza a viz eost, an 19 a wengolo. — **BERRIEN**, ar 4 a viz kerzu, hag al lun goude gouel

ar zakramant. — **BOLAZEC**, ar zadorn goude ar Iaou-Bask. — **BOTMEUR**, ar gwener diveza euz miziou mae, gouere ha gwengolo. — **BRASPARTZ**, al lun kenta a bep miz, al lun goude ar Zul-Bleuniou. — **BRENNILIZ**, al lun goude ar pevare sul gouere. — **AR C'HLOASTR**, ar pevare sadorn a viz genver, hag ar pevare sadorn goude Pask. — **DINEOLT**, an 22 a viz c'houevrer hag ar 16 a viz du. — **AR FAOU**, bep sadorn diveza ar miz, ar 17 a viz genver, 15 a veurs, 3 a vae, 15 a even, 14 a wengolo ha 10 a here. — **AR FOUILLEZ**, an eil meurs bep miz, an 2 a viz mae, an 23 a viz even hag ar 14 a wengolo. — **GOUEZEC**, 25 meurs, 26 mae, 29 gwengolo. — **HUELGOAT**, antronoz ar Chandelour, iaou kenta ar C'horaiç, antronoz gouel Maria-Veurs, deiz gouel Mark, 16 eost, en 19 a vae, 25 even, 16 eost, 29 gwengolo, 28 here, 21 du, an trede iaou a bep miz. — **KAMELED**, trede merc'her genver, gouere, eost, here. — **KAST**, al lun goude an eil sul a vae, al lun goude an trede sul a viz gouere. — **KASTELLIN**, ar iaou kenta euz a bep miz, 12 a veurs, 6 a vae, 18 a here, 23 a zu. — **KASTELL-NEVEZ**, ar merc'her kenta euz a bep miz, 20 genver, c'houevrer, meurs, gouere, eost, gwengolo, kerzu, 23 ebrel, 11 even, 15 here 11 du. — **KEMENEVEN** (e Kergoat), lun ar bleuniou an 2 a viz gouere hag an 29 a viz eost. — **KERAEZ**, eil ha diveza sadorn c'henver ; eil sadorn a c'houevrer ; 13 meurs, (daou zvezz foar), unan evit ar c'hezec, unan evit ar zaout, ar zadorn goude Pask ; ar zadorn goude ar Iaou Bask ; ar zadorn goude an 29 even ; eil ha diveza sadorn a eost ; ar zadorn goude an 19 gwengolo ; an 2 a viz du, (a bad daou zvezz) ; diveza sadorn a viz du ; bep meurs marc'had libr ar chatal lard. — **KERGLÖFF**, al lun goude an eil sul a wengolo. — **KIMERC'H**, 19 a ebrel. — **KLEDEN-POHER**, ar meurs kenta a vae hag a here. — **KOLLOREC**, gwener goude an Dreinded, trede lun meurs, mae, ebrel ha du, al lun goude trede sul gouere hag here. — **KORE**, 2 genver ha 25 c'houevrer, 26 meurs, 28 ebrel, 19 mae, 28 gouere, 1^e eost, 14 gwengolo, 28 here, 29 du, eil meurs a gerzu. — **KRAON**, 2 ha 7 genver, 3 c'huever, lun ened, 26 meurs, ar zadorn araok ar 15 a ebrel, 28 mae, 30 even, 22 gouere, 28 gwengolo, 9 a gerzu ; e **Sant-Fiakr**, 10 mae ; e **Sant-Laurans**, 11 even, 11 eost, 2 here. — **LANDELO**, an 30 a ebrel, 22 even, 22 gouere, 29 gwengolo ha 13 a c'houevrer. — **LANDEVENNEK**, ar 15 a c'houere ha 24 a wengolo. — **LANVEOC**, an 23 a genver, ar merc'her Pask,

antronoz ar Iaou-Bask, ar iaou goude Gouel-Mikeal, an 11 a viz du hag an 23 a viz kerzu, gwener kenta a veurs. — *LAZ*, an 31 a viz meurs, an 2 a vae, 3 a even, ar merc'her goude an trede sul a wengolo. — *LENNON*, lun an Dreinded, hag an eil meurs a viz kerzu. — *LEUHAN*, an 18 a viz ebrel, hag al lun goude ar sul kenta a viz here. — *LOK-MARIA-BERRIEN*, al lun goude an Dreinded, al lun goude sul diveza gwengolo. — *LOKEFFRET*, al lun ar aok ar 26 a viz gonere, an trede gwener a veurs, gwengolo, al lun goude an Dreinded. — *LOKRONAN*, ar meurs kenta enz a bep miz. — *LOPEREC*, trede merc'her ebrel, 8 kerzu. — *MENEHOM* (e Plomodern), ar 17 a viz even, ar 16 a viz eost hag an 9 gwengolo. — *PLEYBEN*, an trede meurs a bep miz ; 29 genver, 25 c'hovevrer, 29 mae, 1 eost, 29 eost, 29 here. — *PLOMODIERN*, ar 27 a c'hovevrer, an 19 a vae, al lun goude sul diveza wengolo. — *PLONEVEZ-PORZAY*, al lun kenta a viz meurs hag a viz here. — *PLONEVEZ-AR-FAOU*, 25 genver, 12 mae, 6 kerzu ; foar Sant-Herbot, ar gwener ar aok sul an Dreinded. — *PLOUYE*, foar kezek e Sant-Salaun, da lun ar Pantekost. — *PORZ-LAUNAY*, 12 c'hovevrer, 25 gwengolo. — *POULLAOUEN*, al lun ar aok ar sul ened, 3 mae, al lun goude kenta sul gouere hag here. — *ROSKANVEL*, gwener diveza a viz c'hovevrer, gwener kenta a viz mae hag even ha d'al lun goude ar 14 a viz gwengolo. — *SANTEZ-ANNA E LANVEOC*, gwener (goude pe araog ar 26 gouere). — *SANTEZ-ANNA-AR-PALUD*, (e Plonevez-Portze), al lun goude sul diveza eost. — *SANTHERNIN*, an 1 a veurs, 15 a viz gouere, hag 1 a here. — *SANT-RIVOAL*, ar meurs goude an 21 a wengolo. — *SANT-VIK*, 10 ebrel, lun goude eil sul here. — *SKRIGNAC*, bep eil meurs ar bloaz, ar 24 a viz c'hovevrer, ar merc'her Fask, meurs kenta ebrel, meurs goude sul diveza even, an 1 a viz eost, ar meurs kenta a viz here, an 21 a viz kerzu. — *SPEIET*, 15 genver, 28 ebrel, meurs goude an Dreinded, meurs goude eil sul gouere, meurs, goude sul kenta gwengolo hag here, ha 15 a viz du. — *TELGRUC*, an 18 a veurs, 12 here. — *TREGARVAN*, al lun goude ar sul kenta a viz gouere. — *TREGOUREZ*, 24 gouere hag an 29 a wengolo.

ARRONDISAMANT KEMPERLE

ARZANO, ar meurs kenta a bep miz. — *BANNALEC*, an eil merc'her, euz miziou genver, mae, even, gouere, eost, gwen-

golo, here, du, kerzu, hag ar merc'her kenta euz miziou c'hovevrer, meurs hag ebrel. — *GUILLIGOMARCH*, lun goude eil sul gouere, e Sant-Alar. — *KEMPERLE*, lun ar Basion, ar Iaou-Gamblid, pevare gwener a viz gouere, eil gwener a eost, diveza gwener a wengolo, eil ha diveza gwener a here ; foariou vit ar c'hezek, an trede gwener euz genver, c'hovevrer, mae, even, du hag ar 24 a viz kerzu. — *KERRIEN*, ar pevare iaou a genver, ebrel, even hag, here. — *KERNEVEL*, eil lun c'hovevrer, ebrel, even, gwengolo, here, du. — *LANRIEC*, 2 genver, ha lun goude trede sul gouere. — *MELVEN*, eil merc'her c'hovevrer ha meurs, lun an Dreinded, lun diveza eost, meurs, kenta kere, 26 kerzu. — *MOELAN*, an eil iaou a veurs, mae hag even, hag ar c'henta iaou a wengolo. — *PONT-AVEN*, an trede meurs a genver, ar c'henta hag an diveza meurs euz ar C'ho-raiz, ar 6 a vae, 23 a even, ar meurs kenta euz miziou even, gouere ha gwengolo, ar meurs ar aok Gouel-Mikeal, ann 1 a gerzu, hag ar meurs ar aok Nedelek. — *RIEK*, trede lun ar C'ho-raiz, lun an Dreinded, lun goude 8 gwengolo, trede lun kerzu. — *SKAER*, foar ar goumanantchou d'an 3 genver, ar 15 a genver, 15 c'hovevrer, 12 meurs, 10 ebrel, 3 mae, ar sadorn, goude Gouel ar Sakramant, ann 1 a gouere, 1 ha 24 eost, 7 gwengolo, 1 here, 2 ha 26 a viz du ha 16 a viz kerzu. — *SANT-THURIAN*, trede merc'her c'hovevrer, ebrel even, gwengolo, du, kerzu.

Devez ar marc'hajou brasa

LUN. — Brest, Douarnenez, Gwerleskin, Konk-Kerne, Kraon, Lesneven.
MEURS. — Daoulas, Kastel, Konk-Leon, Pleyben, Pont-Aven.
MERC'HER. — Goyen, Kastelnevez, Kemper, Landivisio, Lannilis.
IAOU. — Gouesnou, Huelgoat, Kastellin, Pont-e-Kroaz, Pont 'n Abad, Rosporden.
GWENER. — Brest, Douarnenez, Kemperle, Konk-Kerne, Lanmeur.
SADORN. — Ar Faou, Goyen, Kemper, Keraez, Landerne, Lokourann-Leon, Montroulez.

Skeuden Itron Vari ar Salett.
Savet gant an Ao. KERGUINUFF, eus Taole.

EN ILIZ

Hon Tad Santel ar Pab Pi Unnek

KERZU. — 22. — An aotrounez Suhard, Hérault ha Duthoit a zo hanvet eskipten Reims, Nancy, Arras.

GENVER. — 8. — Ar Pab Pi XI a gas d'ar bed katolik eul Lizer meur divarbenn ar briedelez kristen.

C'HUEVRER. — 5. — Maro an ao. Nègre, eskop Tours abaoe 1913. 77 bloaz en devoa.

MEURS. — 1. — Kardinaled hag eskipten Bro-C'hall, en em vodet e Paris, a embann o mennoz divarbenn labour an Emgleo katolik.

An ao. kardinal Verdier, arc'heskop Paris.

8. — Kardinaled, arc'heskipien hag eskipien an Allmagn, a ziskler eo paian meur a vennoz euz kostezen Hitler, hag a fell dezan lakaat an Allmagn dreist peb tra, ha pe ve red sevel brezel adarre!

19. Ar c'hardinal Maffi, arc'heskop kear Pise en Itali, a varv d'an oad a 73 vloaz. Eun den desket kenan oa, dreist-holl divarhenn ar stered. E 1930 en doa eureujet map roue an Itali ha merc'h roue ar Beljik.

EBREL. — 3. — Maro an ao. Gibier, eskop Versailles, bet kon-sakret e 1906 gant Pi Dek. — An ao. Roland-Gosselin, ouz e zikour abaoe 1926, a zo hanvet en e blas.

12. — E Lourd, bodadeg Emgleo katolik Iouankiz Bro-C'hall, 20.000 paotr iouank ehars treid ar Verc'hez.

MAE. — 10. — Pemzek kantved Kousil Efez, hag a zisklerias eo ar Verc'hez gloriuz Vari anamm Doue, pa 'z eo Mamm Jezus den ha Doue asamblez.

15. — Ar Pab Pi Unnek a embann e Lizer-mear divarbenn stad al labourerien, da lida daou-ugentved bloavez lizer Leon Trizek var ar memes mennoziou. Lavaret a ra ne c'hell katolik ebet beza sosialist hep paouez da veza katolik.

EVEN. — 1. — Ar Pab en em glemm dirak kardinaled Rom eus stad truezus oberiou Iouankiz katolik an Itali, goalgaset gant Mussolini dre urs ar framasoned.

6. — Kannad ar Pab e Lituhani (an ao. Bartolini) a zo hanvet kuit dre ma sikour an oberou katolik.

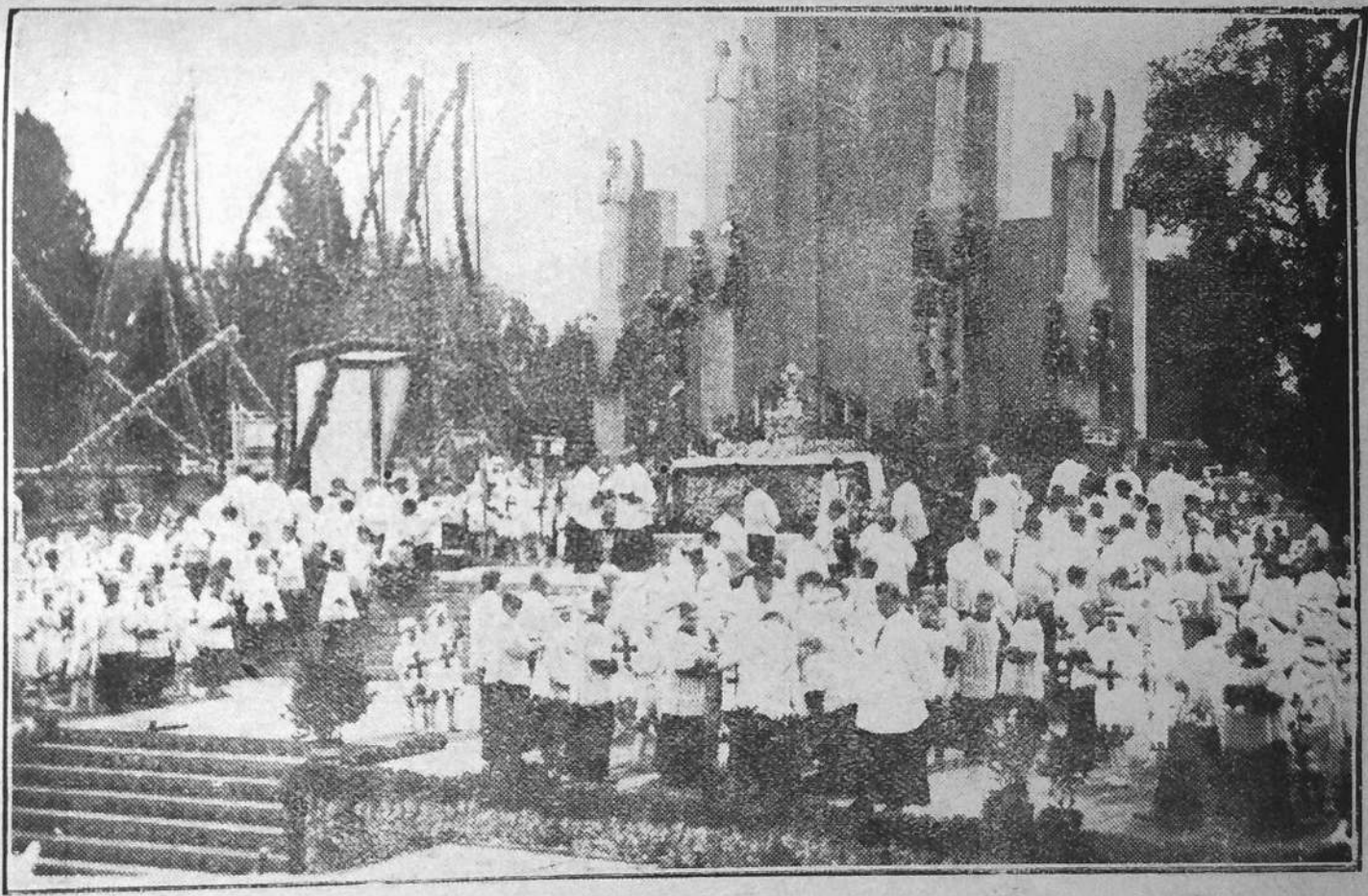
21. — Skeuden Itron Varia ar Gard, e Marseill, a zo kurunet dirag daou c'hant mil den.

GOUERE. — 1-5. — Bodadeg meur ar Zakramant meulet ra vezo e Lill. An ao. kardinal Liénart a zo kannad ar Pab. 50 mil krouadur. 300 mil den.

GUENGOLO. — Ar Pab Pi Unnek ha Mussolini a ra eur c'hontrad hag a restaol d'an Oberiou katolik an tiez hag an traou bet laeret ha diskaret dre urs Mussolini.

E Santez Anna ar Palud (1931)

Aoter vraz Bodadeg ar Zakramant M. R. V. e kear Lill.

BREIZ

An ao. 'n eskop Duparc a reseo ar Groaz a honor. Etre ar c'hommandant Vannier hag an ao. chalonni Cogneau ema. Adrenv, an ao. Bergey, beleg-depute.

GENVER. — 11. — An ao! n eskop Duparc a zo great « Chevalier de la Légion d'honneur ». Oc'hpenn 50 vloaz zo ema c labourat evit mad an eneu, ha dre-ze evit mad ar Vannbro. — Ar c'hommandant Vannier, prézidant Emgleo katolik an eskopti, eo en deus dekoret anezan, en hano prezidant ar Republik d'an 22 e miz c'huevrer.

C'HUEVRER. — An Tad Cabon, eus Kemper, a ziskler dirag ar *Société de Géographie*, e Paris, petra reas ha petra ra missionerien ar Spered Santel en Afrik hag en Amerik.

22. — An ao. Bergey, beleg-depute, a deu da brezida Bodadeg soudardet ar brezel e Kemper. Tri mil anezo a strakl o daouarn dezan.

28. — Paotred skolachou ar Finistère hag ar Morbihan galvet gant an Engleo Drac d'eur c'honkour-prezegerez e Kemper divarbenn guir ar relijed, a deu da brezeg dirag an Ao. 'n eskop. Ar c'henta a oue L. Le Beuz (skolaj S. Eozen Kemper): an eil, Hemon (skolaj Kastel); an trede, Keruel (skolaj S. Louis en Oriant).

MEURS. — Eun emgleo a zo bet savet e Scrignac, evit planta guez var ar Menez-Are. Mennoz pase brao.

— Tud Brennilis, Loqueffret, ar Fouillez, Botmeur, a zav o mouez enep mennoz Societe hydro-electrique Landivisio. Houma a zonj sevel eur voger hag eur ganol en Ellez Brennilis da baka dour an draonien : ar pezh a rafe droug da veur a goueriad.

— Maro an ao. Quiniou (61 vloaz) bet kure e Plogastel-Sant-Jermen hag e Sant-Thégonnec, person e Mellac hag e Penmarc'h. Skrivet en devoa Histor S. Thégonnec, iliz S. Thégonnec, histor an ao. Guillou bet person Mellac, ilizou Penmarc'h, an ao. Coat merzer en Dispac'h-vraz, Sant-Thégonnec epad an Dispac'h, an ao. Riou person Lababan, Læion-veur Penmarc'h, etc...

— Maro ar senatour Louedec (75 bloaz) mear Kemperle.

EBREL. — An ao. 'n eskop Duparc a ordren ober e pep parrez, hed ar bloaz, gouelioù en honor da Gantved liberte ar skolioù, ha d'an tri den a galon her gounezaz e 1831-33: Montalembert, Lacordaire, de Coux.

— An ao. Raoul, eus Guitalleze, bet person katedral Tunis ha vikel jeneral Kartaj, a zo hanvet da chaloni kenta Kartaj, gant lod euz guirioù an eskop.

— An ao. Jean Henaff, eus Lababan, konseiller jeneral, a zo great « Chevalier de Saint-Grégoire-le-Grand » gant Hou Tad Santel ar Pab.

Bodadeg soudardet ar brezel, e Kemper.

Ar soudardet koz o tont eus an iliz katedral

— An ao. Luguern, kure Plougin, a reseo Metalen ar « Prévoyance publique ». Great en deus sevel tiez marc'had mad evit familhou niverus. — An ao. Caroff, person Plougin, eo a zavas plan peb hini.

— Distro Herledan, chomet epad bloaz en enezen Sant-Paol, en tu all d'an Australi, hep reseo na boued na keleier na sikour ebed eus den ebed: Pulloc'h, Brunon, hag ar morian Fransez a varvas eno gant ar skorbut. Quillevic a oue beuzet. An itron Brunon hag an Huledet a jomas da barea en enezen, pa deuas eul lestr da zigas Herledan e Frans.

— VOTADEG EVIT AR C'HONSEIL JENERAL E LANDIVISIAU. An ao. Laurent Boucher o veza desedet, an oa. Gabriel Pouliquen, mear Landivisio, a zo hanvet en e blas: 2.352 mouez, enep 612 d'an oa. Crenn eus Lambaol Guimiliau, Radikal-socialist (7 a even).

An ao. Corre, mear Gwineventer, a zo hanvet konseiller arrondisamant e plas an ao. Pouliquen, gant 1.993 mouez, enep 1.137 d'an oa. Bellec, veteriner e Landi, radikal-socialist.

MAE. — An ao. Bameule, rener ar gazeten *La Résistance* e Montroulez, a zo great « Chevalier de Saint-Sylvestre » gant Hon Tad Santel ar Pab. — Mes klanv-braz oa, hag ar skrianiyer brudet a varvas e miz gouere!

— An ao. Tanguy, mear Bannalec, radikal-socialist, a zo hanvet senatour e plas an ao. Louedez, gant 665 mouez, enep 506 d'an oa. Pichon mear Treflez, republikan, — 136 d'an, ao. Messenger, socialist, 2 d'an ao. Croissant mear Scaer, radikal-socialist, 7 mouez nul.

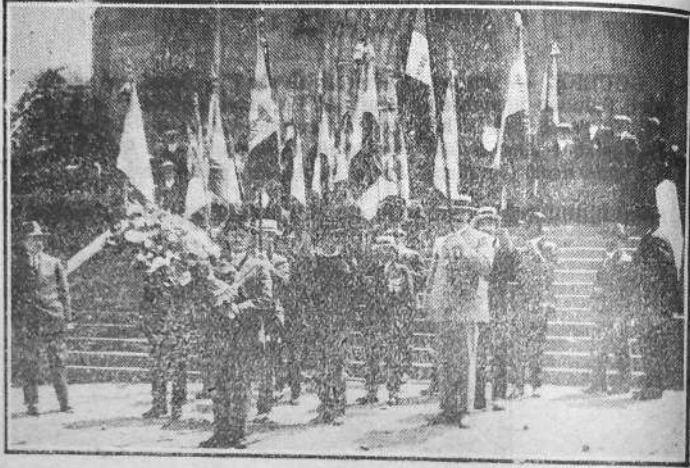
— An ao. Bouilloux-Lafont, breur da zepute Kemper, en euz ranket leuskel re all da zoursial eus Kompagnunez ar c'hirrinij, bet kaset d'ar rivin gantan. An depute en doa lakeat fors arc'hant er Gompagnunez.

— Eleksionou Primelin evit ar C'honseil ti-kear o veza bet diskleriet nul gant lezvarn Roazon, ar mear koz Helias a c'hoari e vestr en eleksionou nevez, o viret ouz e adversourien da voti. An ao. Bail hag ar soñjalisted a deu d'e zikour. Memes tra lezvarn Roazon a dorr eleksionou miz even, evel ar re genta.

GOUERE. — An ao. Masseron alvokad e Brest, ar chalonied Saluden aomonier e Brest, ha Perennes aomonier e Kemper, a reseo peb a briz evit o levriou digant an Académie française : *Aux Saints d'autrefois* (Masseron), *La Révolution à Landerneau* (Saluden), *Le R. P. Abgrall* (Pérennès).

An ao. Herri BAMEULE,
rener ar « Résistance » e Montroulez

An U. N. C. e Kastellin. — An drapoïou.

Dirag bols ar Re Varo.

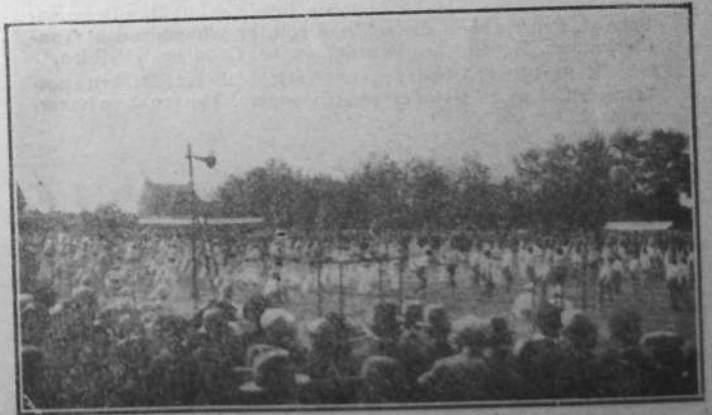
— 400 Soudard koz ar vrezel en em vod e Kastellin, gant 21 drapo an 21 section deuet d'ar vodadeg.

— 2.000 jinnast eus ar patronachou katolik (30 societe) a ro eur gouel e Landivisiau da 15.000 den, e park an ao. Gogé.

— 2.500 katolik e gouel ar Skoliou libr e Kastel. Eskapien Kemper ha Guened, prezidant Emgleo ar re zarempredas ar skol libr e Frans, an amiral Exelmans, prezidant Skoliou libr ar Finistère, etc... a ra prezegennoù dispar.

EOST. — Pardon an autoïou e Folgoat, da c'houel sant Kristof. — Ar vech kenta eo er vro: kant auto a deuas. Ar chaloni Saluden a ra ar brezegen.

— Gouel ar Bleun-brug e Lambaol-Guimiliau en honor d'an tri Abgrall: an ao. chaloni Jean-Marie Abgrall, architect, — an Tad Abgrall, misioner, — O c'hoar Marie-Anne, skrivaniez eus an dibab. An ao. 'n archeskop de Guébriant eo a brezidas

Gouel ar Patronachou katolik e Landivisio.

Daout ha netha a veze c'hoarvezet d'ar
7 a viz east 1950?!

— 48 —

— Goueliou an Treaz-Glas: kirri-nij, pezh c'hoari « Ar Pa-
ganis (an ao. Malmanche, oberour), konkouriou chatal, balea-
den an dukez Anna gant tud he lez, etc... Tud a vilierou o sellet.

— An ao. 'n eskop Duparc a gonsakr iliz nevez Camaret.
An ao. person Bossennec a zo great chaloni: epad pevar bloaz
en deus prezeget bep sul ha gouel er Finister, e Paris, etc...
hag astennet an dorn evit e barresionig!

GUENGOLO. — Pardon braz ar Bleun-Brug e kear Henne-
bont (Morbihan). En enezen ar Groaz, ar Brugerien a ra he-
nor d'ar barz breizad Jean-Pierre Calloc'h, lazet er brezel.

— E Kemper, 12.000 goas katolik a deu da vodadeg bro-
Gerne. An ao. 'n eskop, ar c'hommandant Vannier, an ao.
de Meaux, ar chaloni Desgranges, depute ar Morbihan, an ao.
Colin bet rener skol Plabennec, person Esquibien, a zo straklet
e daouarn dezo, meur a dro, gant ar gatoliked hag a c'houlenn
liberte ar gerent, egalite ar Fransizien, fin al lezennou a sklavaj.

— Pemp mil perc'hirin a za eus eskopti Kemper da Lourd,
gant an ao. 'n eskop.

20.000 goas katolik bodadeg bro-Leon ha bro-Dreger e
Folgoat. Prezegennou an ao. 'n eskop, ar c'hommandant Van-
nier, an ao. Henriot eus Bourdel, an ao. Colin eus Eskibien.

— E Sant-Briek, bodadeg ar Vartolodet katolik, ken pes-
ketaerien, ken martolodet ar c'hommers, ken re a c'houar-
mamant.

Roazhon... 'vit ha harpañ al'hanach
wi renerien ar c'houarnier!

An ao. Quéinnec, depute, a lenn e brezegen e Pont 'n Abad,
dirag Bols ar Bigouened maro evit ar Frans.

Bro C'hall

DU. — 7. — Maro an ao. kardinal Charost, ganet e 1860, eskop Lill e 1913, arc'heskop Roazon e 1921, kardinal e 1922. — En e blas eo bet hanvet an ao. Mignen, euz ar Vendee, eskop Montpellier.

21. — An deputeed a vot eun enklask var afferiou Oustric ar bankier tamallet da veza laer. Ar vinstred koz Pèret, Besnard, Vidal, Favre, a zo tamallet ive.

KERZU. — 4. — Ar ministr Tardieu a rank rei e zilez: ar Senat a ro 138 mouez dezan, enep 147.

12. — Ar radikal Steeg, map d'eun allmand, a zo hanvet ministr kenta.

GENVER. — 3. — Maro ar maréchal Joffre. Ganet e 1852, bet kapiten en Indochin, er Soudan hag e Madagascar, Joff a goumandas hon armeoa a 1914 da 1916. Hanvet e oue Maréchal de France d'an 26 a Gerzu 1916.

22. — Ar ministr Steeg a zo diskaret, gant 293 mouez enep 283, divarbenn doareter an eost.

27. — Ar ministr Per Laval a ra eur ministère nevez gant Briand, Tardieu, Léon Bérard, etc. — N'eo ket fall, hen-ma !

C'HUEVRER. — 9. — Ar maréchal Petain a zo hanvet kommandant holl kirri-nij Frans, ar jeneral Weygand mestr holl armeou Frans. Ar jeneral Gamelin, chef d'état-major jeneral.

MEURS. — 5. — An depute Vallat a c'houlen e ve roet sikour, gant ar c'houarnamant, da vugale ar skoliou libr o chom pell eus ar skol. Bugale ar skoliou laik o deus, Padal, ar Gambr a refus da vugale ar skoliou libr: 304 mouez enep 215.

10. — Ar Gambr a ordren e vezo skoliet ar vugale evit netra el liseou er c'hlasou bian, beteg er pemped klas. An deputeed Vallat, chaloni Desgranges, Autrand (protestant), de Warren, a boagn da obten e ve foranet nebeutoc'h — evit al liseou, ha roet eun draik benag d'ar skolachou ha skoliou libr. Ne obtenont netra.

An ao. Desbous goulskoude a zo guelloc'h selaouet var eur poent munud, gant 281 mouez enep 275.

12. — Koumanant ar vistri-skol laik a zo kresket, gant 325 mouez enep 245, en despet d'ar ministr Per Laval, Padal, daou

An ao. chaloni Aubert, aomonier ar skol naval, dirag arched ar mestr Boëdec, maro e Bruges (Beljik)

villiard a vank e keñiou ar C'houarnamant! Evit paea pinvidi-
koc'h ar vistri-skol, taillou nevez a ranko beza lakeat varnomp.

25. — Pevar radikal a vez tamallet gant ar Gambr da veza
trahiset o dever evit gounid mil luriou: ar senatourien Peret
ha Besnard, ha daou bet ministred: Vidal ha Favre. — D'ar
Senat e vezo barn anezo.

EBREL. — 10. — An ao. Doumergue, prezidant ar Republik,
a zigouez e Bizerte, da vizita an Tunizi.

AE. — 6. — An ao. Doumergue a zigor an Exposition Colo-
niale. Tregont million a dud a za d'he guelet etre seiz miz.
Chapel ar Misionou a zo darempredet gant 250 mil den bep
sizun, da nebeuta: « kaera ha touchanta tra zo en Exposition »,
eme an dud.

13. An ao. Doumer, prezidant ar Senat, a zo hanvet prezidant
ar Republik gant ar senatourien hag an deputeed bodet e pa-

An ao. DOUMER

lez Versailles. — An ao. Briand, den ar C'hartel radikal ha so-
sialist, a oue treac'het dioc'htu.

30. — Goueliou braz e Rouen, da honori pemped kantved
maro santez Jeann d'Arc. Ar Pab a gas e gannad: an Ao. kar-
dinal Bourne, arc'heskop Londres. Gouarnamant Bro-C'hall a
gas ministred en hano ar vro.

EVEN. — 16. — Korfou 16 jeneral eus ar brezel a zo kaset
da enterri da japel an Invalides e Paris.

GOUERE. — 28. — Ar vinistred allmand Bruning ha Curtius
a deu da Baris da c'houlen arc'hant ouz ar Frans.

20. — Ar vinistred gall Laval, Flandin, Pietri, Ponceet en
em gav e Londres gant ministred saoz hag allmand, da gao-
zeal divarbenn dleou an Allmagn.

Er broiou all

MEURS. — 1. Ministred Bro-Zaoz o tont eus Rom a zigas da vinistred Bro-C'hall kontrad an Itali divarbenn al listri-brezel, ha sanset kavet mad gant an deir bro: ar pezh n'oa ket guir.

11. Ar c'hontrad-se a zo embannet e Paris. Mes an Itali hag ar Frans a ziskuez da c'houde n' her c'homprenont ket er memes doare. Neuze ne dal seurt.

20. — Aa socialist Herman Muller a varv. Kenla ministr an Allmagn e 1919 hag e 1928-1930, en doa sinet traité Versailles e 1919.

21. — An Allmagn hag an Aotrich a embann int prest d'en em unani divarbenn an douan : an diou vro ne rafent nemet evel unan. — Kerkent, Bro-C'hall, Bro-Zaoz, an Itali, an Tchekoslovakia a zav a-enep, dre ma za an unvaniez-se enep kontrajou 1919 ha 1922.

EBREL. — 14. — Alfons Trizek, roue Spagn, a gerz kuit euz e vro gant e famill, dre m'o deuz kals Spagnoled votet enep dez-an. Ar Republik a zo embannet. Kals kouentchou, ilizou, skolioù katolik a zo devet gant dispac'herien. Emgannou e kear ha var ar meas etre hailloned ha soudardet. Abaoue, dizursiou a bep seurt. — Alcalá Zamorra ha Lerroux a zo mistri.

EVEN. — 1. — 150.000 allmand, guisket hag armet evel soudardet o vont d'ar vrezel, a zo bodet e kear Breslau da c'hour-drouz Bro-Polozh dirag map an impalaer koz Guillou, roue koz Bro-Saxe hag ar marechal Mackensen.

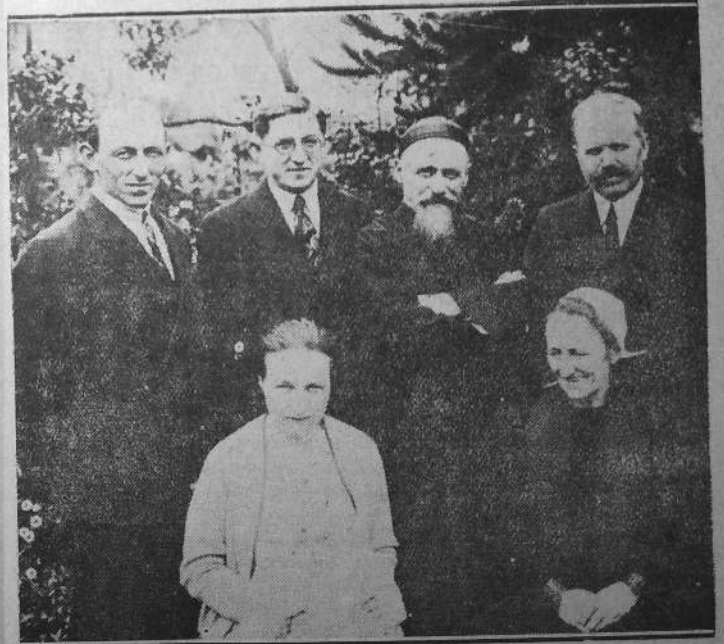
6. — Ar vinistred allmand Bruning ha Curtius a za da Londres d'en em glevet gant ar vinistred saoz Macdonald hag Henderson.

22. — An ao. Hoover, prezidant ar Stadou-Unanet a ginnig da boblou an Europ gortoz bloaz abars paea an dleou a dle paet e 1931. — Ar Frans a zo akord, mes var 2 milliard hepken, euz ar re e vank an Allmagn dezi.

EOST. — Ministred socialist Bro-Zaoz a rank rei o dilez goude

beza rivinet o bro. Ar Frans hag ar Stadou-Unanet a brest 20 mil million da Vro-Zaoz: debret int evit hanter guengolo!

GUENGOLO. — 13. — Emgannou etre Japoned ha Chinoaed ar Manchouri (tost d'ar Siberi). Ar Japoned a zo mistri e Moukden ha tro var dro.

An Tad Savina, eus Mahalon, misioner en Indoch'n, gant ar famill Guillou-Le Gall, e nized.

DARVOUDOU

MIZ DU. — Torgen Fourvières e kear Lyon a rinkl d'an traon. Tiez diskaret. Tud lazet. — Ar feunteunioù dindan an douar a zo kaoz.

GENVE. — E bro-Gres, er c'hreisteiz, an douar a gren. E pemp kear, tiez diskaret.

MEURS. — E bro ar Macedoan, an douar a gren. Kear Guegueli a zo diskaret, 2.000 ti d'an traon?

— Er Savoie hag e karter Montauban, ar menez a rinkl var ar c'heriadennou: kals tiez diskaret.

EVEN. — Al lestr Sant-Filibert, o tont euz enezen Noirmou-tiers d'an Naoned en dro, a ra pense e kichen Sant-Nazer. Tost da 500 den beuzet. — En eur bedi e lennerien socialist da ober ar bourmenaden marc'had mad-se, eur gazeten dizoue eus an Naoned a rea goap eus ar gatoliked hag eus an Ao. Doue, var zigarez oa bet amzer fall da zul ar Zakramant. Beaj Noirmou-tiers a dlle beza, var meno an dud dizoue, eun eil goaperez sakrilaj. Siouaz!..

EOST. — Ar ster Melen er Chin a zav er meaz eus e harzou. Gelei a ra eur vro divent. Oc'hpenn dek mil den beuzet. Tud a vilionou en dienez.

— Dirag Goayen ar gorventen a gouez var eun tri c'hant a vagou o pesketa. Eiz martolod a zo beuzet. — An ao. depute Jadé a c'houlen ous ar Société centrale des naufragés rei eur c'hanot gant moteur d'ar pors, ha d'he lakaat pelloc'h var an aot.

GUENGOLO. — Bombchou kommunist a ra da bont Biator-Bajy pilat pa edo an traon o tremen. — 14 den lazet.

KIRRI-NIJ

GENVER. — Dek karr-nij italian a dreuz ar mor Atlantik, da vont da greisdeiz an Amerik.

C'HUEVRER. — Paillard ha Mailloux, en Oran (Aljeri) a ra 8.020 kilometr e 50 heur. Disken a rajont pa vankas ar gaz-mill dezo.

Le Brix, Doret ha Cadiou, etre Nimes ha Nice, a ra 7.700 kilometr e 52 heur. Disken a rajont pa ne deue mui ar gaz mill d'o moteur.

Bossoutrot ha Rossi en Oran, a ra 8.805 kilometr e 75 heur 1/2. Den n'en devoa great kement all araog.

MEURS. — Burtin ha Moengh a nij eus Paris da Hanof (Indochin) e 77 heur.

EBREL. — 150 karr-nij a ra manevr-braz e kreisdeiz ar Frans. Ar jeneral de Goys a ren anezo.

— Ar ministr Dumesnil a deu en dro eus e veaj en Afrik (15.000 kilometr). E garr-nij a ioa bleinet gant Costes.

EVEN. — Ar belj Picard a zav beteg 16 kilometr en ear, gant eur ballon great vetepans evitse, da c'houzout penaoz ema an traou en uhelder-se. Dioc'h ma kav dezan, ar c'hirri-nij pa c'hel-lint mont ken uhel-se, a nijo kals buanoc'h, dre ma vezo ne-beutoc'h a ear da harza outo.

— Paris ha Gonord var o bag-nij e kichen Bourdel o deuz great 5.000 kilometr, ar buana er bed: 139 kilometr d'an heur.

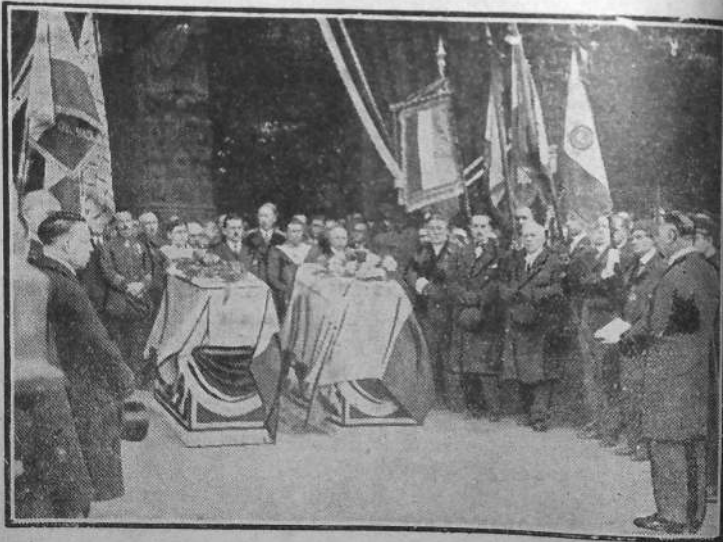
— Le Brix, Doret ha Cadiou var o c'harr-nij etre Paris, Bourdel, Marseill ha Lyon, o deuz great 10.500 kilometr e 70 heur : 150 km d'an heur. — Den n'oa chomet keit all en ear bete neuze: keit ha Paris-New-York mont ha dont.

GOUERE. — E Guipavas, ugent mil den a deu da c'houel ar c'hirri-nij.

— E Lanveoc emaer oc'h ober eur pors-mor evit ar bagou-nij, hag eur park meur evit ar c'hirri-nij.

— Le Bris ha Doret a rank diskenn e Siberi, pa edo o c'harr nij goloet a skourn. Klask a reant mont d'ar Japon en eun tennaskell.

EOST. — Boardman ha Polando a nij eus New-York da Gonsantinopl hep diskenn. Treac'h int d'an holl nijerien all.

Enterramant Le Brix ha Mesmin en iliz katedral Paris

GUENGOLO. — En eur vont da Dokio (Japon) Le Brix ha Mesmin a gouez maro gant o c'harr-nij torref. Doret a c'hell lammet abred aoualc'h er meas. N'en deus droug ebed.

— Ar saoz Boothman a ra 548 kilometr en heur gant e vag-nij: al lijera er bed var 350 km.

Mes ar saoz Stain a ra 621 kilometr nebeut goude.

O Kastel-Paol, o kaera bro

Andante.

O Kas - tel - Paol, o kae - ra bro, O Kas - tel -
 Paol, o kae - ra bro, En da he - nor me
 ga - no Lon - le - no, lon - le - no, lon ia,
 En da he - nor me ga no.

1

O Kastel-Paol, o kaera bro (*bis*)
 En da henor me gano
 Lonleno, lonleno, lonla
 En da henor me gano.

2.

Me gar da gleuziou alaouret
 Da douriou dantelezet.

3

Me gar ar gouriz-mor dispar
 A ra an dro d'az douar.

4

E « park an aod » pebez taolen
Pa yez ar mor er gourlenn.

5

Me gar liou grenv da verc'hedou
Gant ho chikolodennou.

6

Me gar chouk ledan da voazed
Ken seder ha ken kalet.

7

E skeud da douriou, o Kastel,
Eo brao beva ha mervel.

TR.

GOUEL AR SOUDARDET KOZ E PLABENNEC
An ao. Lespagnol, kure Karmes ha kapiten, dirag ar ministr
CHAMPETIER DE RIBES.

PLABENNEC
An ao. Champetier de Ribes, mi-
nistr ar Pansionou.
En tu diou dezan, an ao. PAOL SI-
MON, depute ar Finistère.

Ar plac'h iaouank eus Plabennec
o kinnig bleun d'ar Ministr.

Ar Vamm o klask he mabik

Eur vamm a oa azezet e penn kavel he mabig, he c'halon a oa gwasket gant aoun na deufe da vervel. Ar paotrig, liou ar maro varnan, a huanade bep er mare, mes feas mouch a oa eat, ha daoulagad ar vamm a bare ankeniet varnan.

Eun den koz a skoas var an nor, hag a deuas en ti. Eur pallen marc'h a oa en dro d'ezan. An amzer a oa ker yen ma trouc'he an alan, ha ma rea d'an daelou pizenna e korn an daoulagad.

Pa velas ar vamm e oa ker sklaset ar paour koz, e krogas en eur pod chüstr evit e lakât kichen an tan da glouarât ha d'her rei d'ezan, rak ar c'heaz bihan a oa morgousket neuze. Epad ma renke ar pod en domder, an den koz a luske ar bugel. Setu mac'h azezas ar vamm en e genver.

— « Daoust ha beva a raio, a gav d'id? emezi. Doue n'hel lammo ket diganen, michans ? »

An den koz (ar Maro eo e oa) a hejas e benn hep trouc'ha eur ger, ha daelou ar vamm a ruilhas var he diou jod. Neuze, o veza chomet teir nosvez hep kouskat, e voredas epad eur par berr, ha pa zihunas, na velas mui nak ar bugel nak ar c'hoziad.

Momenter an horolaj a rea tik tak e traon an ti a gouezas neuze en eur ober poum ! hag an horolaj a jomas a zav.

An noz

Ar vamm a yeas er meaz, kroummet gant an anken, hag a c'halvas he mabig. Mes eur vaouez gwisket e kaon, hag azezet var an erc'h teo, a respontas d'ez :
— Ar Maro a zo bet en da di, hag a zo nijet kuit, buanoc'h eget an avel, gant da grouadur. Preiz ar maro na zeu morse en dro.

— Lavar d'in e pe var zu eo eat, eme ar vamm, gant eur vouez truezus, ma 'z in var e lerc'h betek m'her c'havin.

— Gra eun dra evidon da 'genta, eme ar vaouez e kaon, ha goude me ziskouezo d'id an hent en deus kemeret. Me eo an Noz. Klevet em eus alies ar verziou e peus kanet o luskat da vogel ; kaer e oant ; plijout a reant d'in ; ha breman, kan anezo holl d'in adarre.

— M'o c'hano goude d'id, eme ar vamm, m'o c'hano holl ; mes breman diskouez d'in an hent dioc'h'tu, ma kerzin varlerc'h ar c'hoziad ha va mabig.

An noz a jomas mut, he fenn pleget. Neuze, en despet d'he glac'har, ar Vamm a ganas, he mouez trouc'het alies gant he anken hag he daelou. Pa devoe o c'hanet holl, an noz a ziskleias d'ez.

— Gwelet a rez duhont eur c'hoat gwez sapr du ha toupok ? Ar maro a zo eat gant da grouadur er c'hoat-se. »

Ar bod spern du

Buana ma c'hellas, ar Vamm glac'haret a gerzas d'ar c'hoat. Eun hent a gavas dre greiz ; mes an hent a oa forc'hek, setu ma choumas hi nec'het-seiz, e dounder ar c'hoat. Eur bod spern du noaz a astenne etre an daou hent e zivrec'h sklaset, inkinou skorn outo.

— Lavar d'in, eme ar vamm, daoust ha n'ec'h eus ket gwelet ar Maro o tremen gant va c'hrouadur ?

— Eo, eme ar bod ; o gwelet em eus ; mes ne livirin d'id pe hent o deus kemeret, nemet pa vezin bet tommet ganes, rak skornet oun. Tomm d'in va c'halon. »

Ar Vamm baour a stardas ker kalet ar bod spern outi, ma roas luhez d'ezan. Gwir eo, drein lemm ar spern a zanke en he c'hig, he gwad a rede hag a ruzie he c'herc'hen, — mes ar bod a deuze e inkinou skorn, delliou glaz ha bleun gwenn a viske e skourrou. Kalon eur vamm a zo ken tomm !

Neuze ar bod a ziskouezas an hent d'ar vamm.

Al lenn

An hent a vlenias ar Vamm ankeniet betek eul lenn vras, hep treizer na bag. Al lenn a oa skornet, mes ar gleren ne oa ket teo awalc'h da zougen eun den. Setu ma choumas ar vamm

d'en em zonzal eur pennadig. Ne ouie ket neunv ; al lenn a oa re zoun da veza treuzet var an troad ; na c'helle eta treiza e doare ebet, hep lestr na bag.

Daoulina a reas neuze da eva holl dour al lenn, rak an dizesper a roe d'ezhi nerz da glask ober traou diskiant. Mes al lenn a lavaras d'ezhi :

— Na c'helli biken va dizoura ; kement-se a zo dreist da nerz. Rak-se eta, gwella e peus da ober eo en em glevet gannen. Dastum a ran mein presius er grogen aour a zo em c'hreiz. Da zaoulagad a zo ar re gaera am befe gwelet biskoaz, skuill anezo ennon, ha me da zougo e liorz vras ar maro. Eno ez eus a vilierou gwez ha bleun hag a zo tud vras ha bugale.

Kalet eo koll ar gweled ; mes n'eus netra dreist galloud eur vamm, pa vez hano d'ezhi da gaout he mab.

Ar vamm a vouelas truezus, hag he daelou a reas d'he daoulagad koueza el lenn, ha kerkent al lenn he dougas, en eun taol, betek liorz pinvidig ar Maro.

Liorz ar maro

Kaer ha bras eo al liorz-se ; mes ar Vamm n'her gwelas ket, pa 'z eo gwir e doa kollet he daoulagad. Mes goulenn a reas, en esper beza klevet :

— E pe leac'h e kavin-me ar Maro a zo tec'het kuit gant va c'hrouadur ?

Eur vouez a respontas, mouez an toullerez beziou :

— N'eo ket distro c'hoaz diouz e veach. Mes penaoz out-te deut ama, ha piou en deus desket d'id an hent ?

— Doue eo, eme ar vamm ; mad eo evidoun ; bez mad evel dan, ha lavar d'in e peleac'h e kavin va bugel.

— Siouaz ! eme ar vaouez, n'hen anavezan ket, ha te peus kollet ar gweled : penaoz her c'hafemp ? Ne c'helles ket gwelet, pa 'z eo gwir out dall, peger bras eo liorz ar maro : pep den beo en deus ama e vezenn pe e vleuenn ; kalz marvou a zo bet en noz-ma, hag ar Maro a deuo dizale da denna ar gwez-se evit o lakât e leac'h all. Klask a c'helles da grouadur betek ma teuo ar Maro, rak pep bleuenn e deus he c'halon den hag a lamm en he c'hreiz. Kea el liorz, selaou ar c'halonou

o lemmel ha marteze ec'h anavezi kalon da vab. Mes petra roi d'in evit anaout ar pezh a dlees da ober da c'houde !

— Allas ! eme ar Vamm, n'em eus netra ; mes bale a rin evidout betek ar penn pella eus ar bed.

— N'em eus netra da ober eno, eme an toullerez beziou ; mes da vleo du hag hir a blij d'in ; koant int ; trok anezo ouz va bleo gwenn.

— A greiz kalon, eme ar Vamm.

Ha setu an diou vaouez o chench o bleo.

Ar Vamm a yeas neuze el liorz, hag a zelaouas ar seo o redet e pep bleuenn. A vilierou e oant eno, lod kaer ha krenv, lod all sempl ha dister ; mes ar Vamm n'o gwele ket, nemet e klevo o c'halon o lemmel, hag ec'h anavezas lamm kalon he mab.

— Hema eo, emezi, o verka gant he biz eul Klienn hag a skuille he c'houez vad tro var dro d'ezhi.

— Diwall na douchfes ouz an vleuenn, eme ar bezieroz, gant aon ne rafes drouk d'ezhi. Chom aze var evez ; ha pa deuo ar Maro, mir outan da denna ar blantenn diouz an douar. Lavar d'ezan : « Ma kroges el lilienn, me denno ar vleun a zo tro var dro », neuze ar Maro en dezo aon razout, abalamour ne c'hell tenna eur vleuenn nemet p'en deus bet urz digant an Aotrou Doue, ar Mestr bras. »

Ar maro hag ar Vamm

Prestig goude, eur fourrad yenien a skladas pep buhez el liorz, hag ar Vamm a zonzas : « Ar maro a zo deut. »

— Penaoz e peus kavet ar ribinou da zont betek ama, a c'houlennas hen, ha penaoz e peus gallet digouezout em raok ?

— Mamm oun, emezi.

Ar Maro a dosteas neuze ouz ar vleuenn d'he c'hutuilh ; mes ar Vamm a astennas he divrec'h d'he difenn, hep stoka outi evelato. Santout a reas kerkent ar Maro o c'houeza eur yenien skrijus var he divrec'h, hag he daouarn a gouezas di-nerz varzu an douar.

— Te, n'out nemet eur prenv douar evidon, eme ar Maro.

— Doue zo krenvoc'h evidot, eme ar Vamm.

— Gwir eo, eme ar Maro, n'e doun nemet e vevel. Kas a ran e vleun hag e vez d'ar baradoz a zo kuzet out an dud. Eno e savont hag e poulzont evel ma plij gantan.

— Ro d'in va bugel, emezi gant daelou, hag etretant e kroge e diou vleuenn uhel, en eur lavaret :

— Tenna a rin holl bleun al liorz, ma n'am zelaoues.

— Diwall, diwall, eme ar Maro, pe e ri d'eur Vamm all beza ker glac'haret ha te.

— Eur Vamm all ! emezi, spountet.

— Ia, eme ar Maro. Sell, kemer da zaoulagad en dro. O gwelet em eus o lugerni hag o steredenna e krogen aour al lenn, hag em eus o dastumet. Kemer anezo ha sell ganto. Gwellet a ri, en dour sklear a red flour etonez ar bleun, ar vuhez o dezo en amzer da zont, an diou vleuenn e peus moustret.

Ar Vamm a zellas en dour sklear a rede chars he zreid en eur gana: unan eus an diou vleuenn a skuille eürusted ha bennoziou Doue en dro d'ezi dre ma tremene an amzer : al levenez a oa he lod. Ar vleuenn all a oa eur voalenn gastiz evit an dud hag al loened en he c'hichen, poaniou ha trubuilou a oa he lod d'ezi.

— Bolontez Doue a veles var an diou vleuenn-ze, eme ar Maro.

— Pehini eus an diou lilienn, a c'houlennas ar Vamm, a zoug an eürusted, ha pehini a zoug ar gwalheur ? Henvel int o diou.

— N'hel livirin ket d'id, eme ar Maro, mes unan anezo a verk d'id buhez da zont da grouadur.

— O Maro, Maro kris, eme neuze ar Vamm, lavar d'in : eürus pe gwalleürus e vezo va bugel. Mir ouz ar boan da waska eur c'hrouadurig dinoaz.

— Petra fell d'id ? eme neuze ar Maro.

— Aotrou Doue, eme ar vamm, en eur goueza d'an daoulin, chom hep selaou va goulennoù, betek ama, ma 'z eont eneb da volontez santel ; ar pezh a rez a zo great mad, n'am zelaou ket.

Penn ar Vamm a zoublas neuze, epad ma samme ar Maro ar c'hrouadur, d'e gas d'ar baradoz.

Ar Vamm-ze, goude beza gouzanvet trubuilou spoutus hag a ra da c'hwad eur c'hristen sklasi en e greiz, e doa kavet ar reiz kaera er bed-ma : ober bolontez an Aotrou Doue.

Marivonig ha Fanchig

WAR DON: Kloareg Koad-ar-C'hrannon.
TON DANS AR JUSTINEIEN.

Allegro.

Me 'zo eur zou-dard yaou-ank euz Le-on ar
Gor-re, ga-net war ribl an E-lorn, tost d'ar Me-nez
A-re, E dis-heol epa i-liz koz hag eur chloech di
u-hel, O seurt he we-ler i-fe-blec'h war dou-ar Breiz-I-zel.

DISKAN

O, ra, la, la, la, lènig! ra, la, la, la lèno!
Lanlènig, tra, la, la, la! O, ra, la, lanlèno!

2

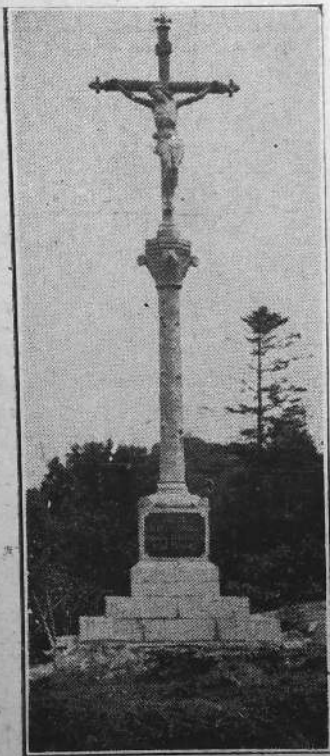
Marivonig 'zo eur verc'h hag he deus bleo peurzu,
Daoulagad geñ-alaouret, am laka war va zif;
He divoc'h boukik o deus liou bleun an avalenn,
He muzellou 'zo rusoc'h eged eur gerezenn.

3

Rouanez ar prajeier, ar brug hag an dero,
Al lann, ar spenn, ar c'helvez, ar balan, ar bezo
Hag holl ar gwezigou lus, pa dremenemp ebiou,
Da zemata va mestrez a stoue o fennou.

4

Santez Anna, Sant Herve, Sant Kadog, Sant Sulio,
Sant Gweznou ha Sant Iltud ha c'houi Sant Tivizio,
Me ho ped a-greiz kalon, eus lein ho paradoz,
War an hini a garan da skuilha ho pennoz. *Ab-Sulio.*

KALVAR PONT PLOUGASTEL

Ar Pastez hag ar Gwigh

C'HOARIEREIN :

AR PAOUR.
AN NAONEG.
AR PASTEZER, GAUTIER.
E C'HREG, MARI.

I DIVIZ KENTA

AR PAOUR. AN NAONEG. (*Var ar ru*)

AR PAOUR

Aïou allas !

AN NAONEG

Petra c'hoari ganez ?

AR PAOUR

Riou am eus ken a grenan. N'em eus var va c'hein na rochedenn na roched.

AN NAONEG

E feiz, breudeur omp. Hou !

AR PAOUR

Asa ! Petra peus ?

AN NAONEG

Krena a ran gant ar riou.

AR PAOUR

Na kalet eo hor flaneden !

AN NAONEG

Asa, petra c'hoari ganez ?

AR PAOUR

Hel lavaret em eus d'id... Riou am eus ken a grenan.
N'em eus var va c'hein na roched na rokedenn. E feiz, n'eo
ket druz va zouben.

AN NAONEG

Ha me 'ta ?

AR PAOUR

Me zo truezusoc'h va stad : goullo va c'hof, goullo va godell.

AN NAONEG

Penaos en em gemerimp da gaout eun tamm bennak ?

AR PAOUR

Gwella zo eo mont da c'houlenn an aluzenn a zor da zor.

AN NAONEG

Greomp evelse, mes boutin e vezimp.

AR PAOUR

Ia, mar kerez: kig, bara, viou, amann, an holl draou-ze
za vezo daou hanter. Entetet eo?

AN NAONEG

Entetet. Deomp en hent da gesta.

EIL DIVIZ (E ti ar Pastezer)

AR PASTEZER HAG E C'HREG

AR PASTEZER

Mari ?

AR C'HREG

Petra zo a nevez, Gautier,

AR PASTEZER

Mont a ran da leina e kear. Ne gasan ket ar pastez si-
liou ganen : mar her goulennan, c'houi her c'haso d'in.

AR C'HREG

Mad eo.

TREDE DIVIZ (Er ru)

AR PAOUR HAG AN NAONEG

AR PAOUR

An ti-ma zo brao. Deomp ama da genta.

AN NAONEG

Unan ac'hanoump zo awalc'h. Kea, te.

AR PAOUR

E feiz, koulz eo.

DIVIZ PEVARE

AR C'HREG. — AR PAOUR

AR PAOUR, *o skei var an nor.*

Dre zant Anton ha sant Markou, roit d'in eun aluzenn
mar plij, itron vad.

AR C'HREG

N'eus den ama brema hag a c'helfe rei d'id eun draik
bennak. Deus eur vech all.

Distrei a ra er stal. Ar paour a joum e toull an nor

DIVIZ PEMPED

AR PASTEZER. E C'HREG

AR PASTEZER

Eun dra, araok mont kuit, Diwallit na rofec'h ar pastez
da n'eus fors piou.

AR C'HREG

Bezit dinec'h. Roit eur merk mad d'an nep her gou-
Jenno; anez, n'ho pezo ket ho pastez.

AR PASTEZER

An nep a gasin a grogo en ho piz bihan. Entent a rit?

AR C'HREG

Ententet eo.

DIVIZ C'HOUECHVED

AR PAOUR — AR C'HREG

AR PAOUR *outan e unan*

M'em eus ententet ive. (*D'ar C'hreg*).

Va itron vad, daoust ha n'ho pezo ket truez ouzin? Daou zevez hanter zo n'em eus ket debret eur c'hriksen.

AR C'HREG

Ra zeuio Doue d'ho sikour!

AR PAOUR *d'ar c'hreg a zistro en ti*

Ra zeuio drouk an hurlou d'az mouga.

DIVIZ SEIZVED

AN NAONEG — AR PAOUR

AN NAONEG *e unan eur pennadig*

Va c'homper na zistro ket, ha va c'halon a ya bihan gant an naon. Gant m'en dezo eun dra bennak da rei d'in!... Anez, m'hen talvezo d'ezan. Setu hen. Petra peus bet?

AR PAOUR

Netra. Eur c'horfad drouk a zo ennoun. Ha te?

AN NAONEG

Hen toui a ran dre zant Kosm ha sant Damian, n'em eus ket bet eul liard toull. Ha te?

AR PAOUR

Me ken nebeut. Treut e vezo ar gesteurenn.

AN NAONEG

Ne c'hellomp ket chom hep tam hed an deiz.

AR PAOUR

Mar kerez ober va lavarou, hor bezo peadra da zebri.

AN NAONEG

Lavar d'in e pe leac'h mont, ma 'z in di d'ar red.

AR PAOUR

Kea da di ar pastezer, aze dirazout. Goulenn a rez eur pastezer siliou, uhel da c'her. Etrétant, e krogez e biz bihan ar vestrez, en eur lavaret d'ez: « Ho pried eo a c'houlenn anezan dioc'htu. » Ententet eo?

AN NAONEG

Ha m'ema ar gwaz eno, penaoz e rin-me?

AR PAOUR

Ar gwaz ne vezo ket distro, o paouez mont kuit em.

AN NAONEG

Krogi en he biz a rankin, n'eo ket dies. Mont a ran.

AR PAOUR

Kea, den eürus.

AN NAONEG

Aon em eus d'en em gaout gant ar mestr, ha da baka eur zaead bazadou.

AR PAOUR

N'eus nemeur a riskl evidot.

AN NAONEG

Gwir eo. Deomp 'ta neuze.

DIVIZ EISVED

AN NAONEG — AR BASTEZEREZ

AN NAONEG *Skei a ra var an nor. Ar vestrez a zigor.*

Itron, roit d'in, mar plij, ar pastez siliou evit ho koaz. Klevet o peus?

AR BASTEZEREZ

Va mignoun, diskouezit d'in, da genta, e teuit eus e berz.

AN NAONEG

An aotrou en deus lavaret d'in kregi en ho piz, Roit ho zourn, mar plij.

AR C'HREG, *o tigori an nor.*

Ar merk eo, e gwirionez. Kasit d'ezan ar pastez. Setu aze. *Rei a ra ar pastez, hag hi en dro.*

AN NAONEG

Mad dreist eo an devez. Kas ar pastez d'an ozac'h?! Ia, var-c'hoazi!... Eat eo mad en traou. Ha breman ar pastez a zo d'in, a zo d'eomp.

DIVIZ NAVED

AN NAONEG — AR PAOUR

AR PAOUR

Ganez eman?

AN NAONEG

Sell! ama eman. Petra leveres?

AR PAOUR

Eul labouz fin out. Boued hon eus breman, awalc'h evit tri.

DIVIZ DEKVED

AR PASTEZER *e unan dirak eun ti all.*

Ar groaz a zo var an nor a lavar eo eat tud an ti da bourmen. Petra eo bet d'in kredi e oant er gear? D'ober pe.

Ira chom ama da c'hinaouegi? Mont a ran d'ar gear da zebri ar pastez gant va greg. Mez eo ober goap ac'hanon an doareze!

DIVIZ UNNEKVED

AR PASTEZER — AR C'HREG

AR PASTEZER

Itron, setu me distro buan.

AR C'HREG

E feiz, m'hen tou dre zant Kena, n'o peus ket dalect. Hag o peus leinet dija?

AR PASTEZER

Leinet eo sur, n'em eus debret taken. An diaoul a ra eun dro gamm d'in.

AR C'HREG

Perak neuze o peus goulennet ar pastez? Petra zo kroget ennoc'h?

AR PASTEZER

Penaoz e livirit?! M'em eus goulennet ar pastez?

AR C'HREG

Souezet oc'h, var ho meno.

AR PASTEZER

Souezet oun sur. Daoust hag her roet o peus da unan bennak?

AR C'HREG

Ia zur. Eun den a zo deut eus ho perz, var a lavare, en deus kroget em biz bihan, ha goulennet ar pastez dioc'htu.

AR PASTEZER

Hag o peus her roet? Mes neuze, ar pastez a zo kollet!

AR C'HREG

E feiz, perak digas d'in eun den hag en deus gouezet kregi em biz bihan? Roet en deus d'in ar merk a oa efrezomp.

AR PASTEZER

Gevier! Pe seurt o peus great eus ar pastez?

AR C'HREG

Mes pa lavaran d'eoc'h e meus her roet d'ho kannad a zo o paouez mont kuit!

AR PASTEZER

Mont a ra va fenn e belbi ha va gwad e dour. Daoust ha kemeret a rankin eur vaz ganez? Debret e peus ar pastez!

AR C'HREG

Debret petra? Pa lavaran d'id eo bet roet d'az kannad.

AR PASTEZER

N'oun ket sot awalc'h da gredi ar rambreou-ze. M'hen talvezo d'id! E zebret e peus, ar pastez!...

AR C'HREG

N'em eus ket debret eur boulifren abaoue m'out eat kuit. Drouk a za ennon.

AR PASTEZER

Ha me ive, Fest ar vaz a raio d'eoc'h anzañ ar virionez. E pe leac'h e peus lakeat va fastez?

Bazala a ra e c'hreg.

AR C'HREG

Arz ar muntret! C'hoant en deus va laza. Den fall, dibreder, loen vil!

AR PASTEZER

Petra peus great eus va fastez? Ar vaz-ma ho kigno ken o pezo respontet. Hen debret e peus hebdon. Allo, da be leac'h, e peus e gaset?

AR C'HREG

Amboubal ma 'z oc'h, c'hoant o peus va laza! Eun den a zo deñt d'e glask hag en deus kroget em biz; setu em eus roet ar pastez d'ezan. C'houi eo o poa lavaret her rei.

AR PASTEZER

Peadra a zo da vont sot ganeoc'h! Dre zant Nikolas, n'em eus ket eur c'hrinsen da zebri. Kounnar ruz a zo ennon.

DIVIZ DAOUZEK

AN NAONEG. AR PAOUR

AR PAOUR

Ac'hanta! Mad e oa ar pastez?

AN NAONEG

Teuzi a rea er ginou. Ma vijes eun den, te c'houlennfe ar gwign am eus gwelet en eur c'horn eus ar stal.

AR PAOUR

Dre zantez Agath, kea da unan! Kemer ar c'hreg dre he biz bihan, ha lavar d'ez i teuez a berz he fried da glask ar gwign.

AN NAONEG

Mignoun, m'em eus great va lod. D'az tro eo mont brema.

AR PAOUR

Mad, mont a ran. Arabat eo d'id evelato debri an nemo-rant eus ar pastez.

AN NAONEG

Bez dizoursi, mignouned omp, gortoz a rin ma vezi distro. Na zebri taken araok.

AR PAOUR

Mad out, ha fizians am eus ennout. Ged ac'hanoun ama.

DIVIZ TRIZEK

AR PASTEZER — AR C'HREG

AR C'HREG

Aïou, aïou, va c'hein ! Malloz d'ar pastez brein-ze !

AR PASTEZER

Vad en deus great d'ho kein. Mont a ran breman da faouta keunend, aze, adrenv.

AR C'HREG

It, ar buanna a vezo ar gwella.

AR C'HREG — AN NAONEG

AN NAONEG

Itroun, kasit buan ar gwign a velan aze d'ho pried. E kounnar ema abalamour n'en deus ket resevet ar gwign gant ar pastez.

AR C'HREG : *d'e fried a zo o tont.*

Digouezout a rit dres. Deuit ebarz, mar plij.

DIVIZ PEMZEKVED

AR PASTEZER, AR PAOUR

AR PASTEZER

Dre zant Yann, me ho kempenno ! Petra peus great eus ar pastez oc'h deut da glask ama bremaik ?

AR PAOUR

N'oun bet ama o klask pastez ebet.

AR PASTEZER

Pe seurt o peus great eus va fastez, ribler ma 'z oc'h. Respontit pe me ho kempenno gant va baz.

AR PAOUR

Aï, aï, daoust ha c'hoant o peus d'am laza ?

AR PASTEZER

Petra o peus great eus va fastez oc'h deut da glask ama ? Skei a ra gant e vaz.

AR PAOUR

Hel lavaret a rin d'eoc'h, ma paouezit d'am skei.

AR PASTEZER

Lavar 'ta, diot a zo ac'hanout, pe me da lazo.

AR PAOUR

Setu ama ar stal. Deut oun ama bremaik da c'houlenn an aluzen, mes den n'en deus roet netra d'in. Epad ma oan e toull an nor, e meus ho klevet pa lavarac'h d'ho pried : « Rei » ri ar pastez d'an neb her goulenn en eur gregi en da viz bihan. » Me neuze, ker goulo va c'hof hag hini eur bleiz, em eus klasket eur c'homper ker fin hag Alanig al louarn. Daou-hanter e vezomp pa gavomp eun dra bennak. Me a lavaras d'ezan : « Eaz eo d'id kaout ar pastez, gant ma krog e biz ar vestrez. » Deut eo, hag ar pastez en deus bet. M'em eus keuz breman. Epad ma tistripemp ar pastez, ez eus deut da zonz d'ezan eus ar gwign a zo aze, ha me a zo bet diot awalc'h da zont d'he goulenn.

AR PASTEZER

Da gredi a ran. Mes da laza a rin ma ne rez d'az komper dont ama. Pa 'z eo gwir en deus bet e lod eus ar friko, gred d'ezan kaout e lod eus an taoliou.

AR PAOUR

M'her promet d'eoc'h, va aotrou mad. Arabat eo d'eoc'h damanti d'an taoliou evitan.

AR PASTEZER

Kea, ha bez laouen.

AR PAOUR

E lod en dezo eveldon ? !

DIVIZ C'HOUEZEKVED

AR PAOUR. AN NAONEG

AN NAONEG

Penaoz! Goullo da zaouarn?

AR PAOUR

Lavaret e deus d'in, e berr gomzou, ne roio ar gwign
remet d'an hini a zo bet o klask ar pastez.

AN NAONEG

Mardandero! Mont a ran dioc'htu. Peger mad e vezo!
Bez dinc'h.

DIVIZ SEITEKVED

AR C'HREG. AN NAONEG. AR PASTEZER

AN NAONEG

Hola! N'eus den?

AR C'HREG

Piou zo aze?

AN NAONEG

Me eo, itron. Dont a ran da glask ar gwign evit ho pried.

AR C'HREG

Deus tre en ti.

AR PASTEZER

Ah, den treis, laer, krouget e vlot, ha kant taol baz e
pezo ouspenn. Dalit, setu aze evit ar pastez.

AN NAONEG

En han' Doue, pardounit d'in.

AR C'HREG

Kant taol baz ho pezo. Vlan! Vlan! Daoust ha poan a
reont! M'em eus bet va lod abalamour d'eoc'h.

AR PASTEZER

Ia, kant o pezo. Dalit, setu aze evit ar pastez...

AN NAONEG

Truez, aotrou! Na rin mui., Siouaz! hanter varo oun...

AR C'HREG

Sko da vad, Gautier! Sko, m'en dezo sonj eus ar pastez!

AR PASTEZER

Kea breman gant da hent, Da zonjal ober mad, e oa dleet
digeri da gof gant eur gountel eün.

DIVIZ TRIVECHVED

AN NAONEG. AR PAOUR

AN NAONEG

Ah! fals breur, Judas! va c'haset e peus d'ar maro!

AR PAOUR

Daoust ha ne dliemp ket beza boutin penn da benn, gi-
maouek? M'em eus bet seiz gwech muioc'h a daoliou egedot!

AN NAONEG

Perak ober d'in mont da glask ar gwiskad bazadou-ze?
Digalon out bet.

AR PAOUR

Anaout a rez lavar ar re goz: « Ar c'homper n'eo ket
fin, ma ne verz ket e gomper. »

AN NAONEG

Peoc'h var gement-se! Debromp an nemorant eus ar pas-
tez. Gwaz a ze evit ar gwign, ne vezo ket d'eomp. Naon am
eus divar goust an taoliou baz.

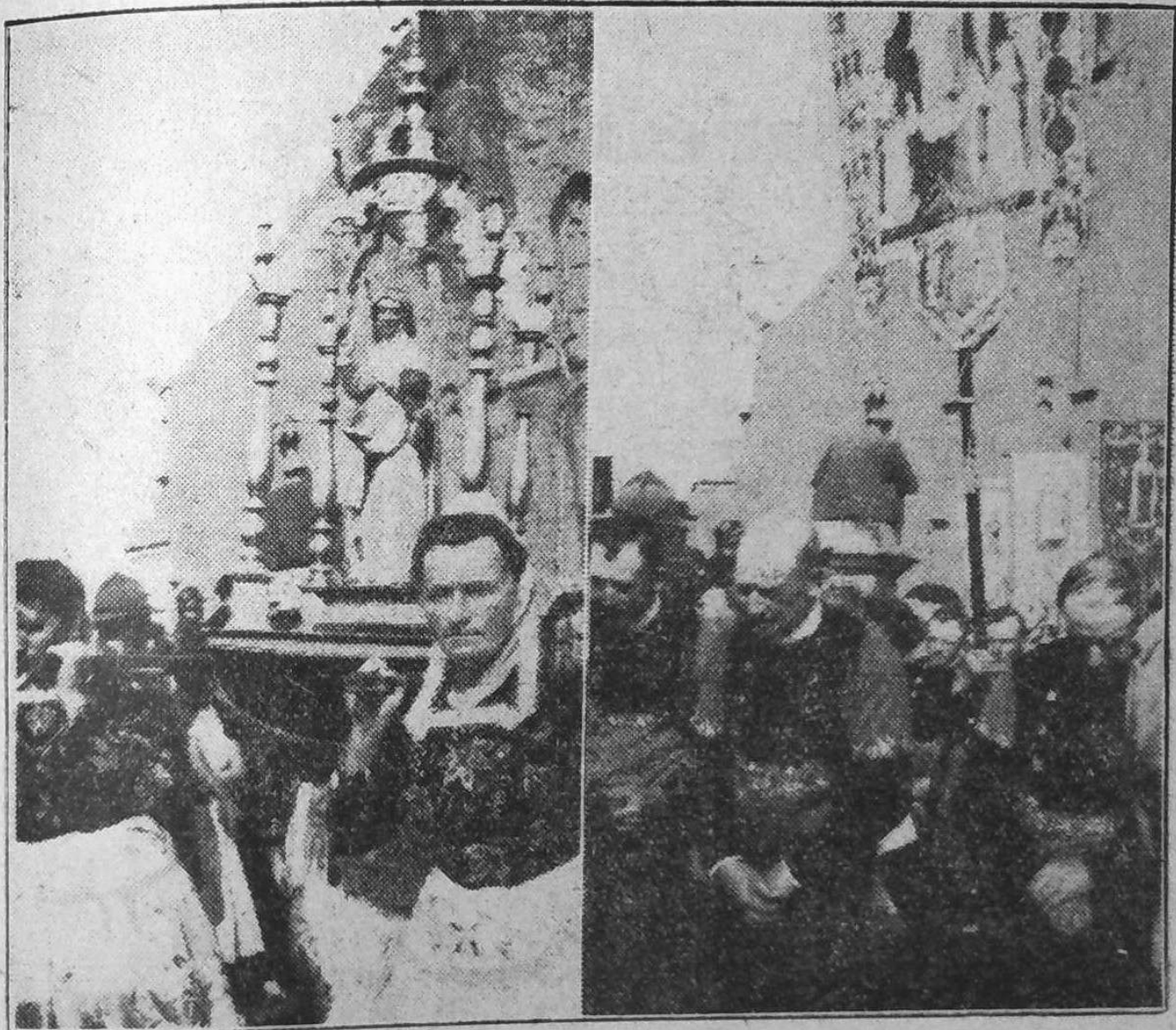
AR PAOUR

Pet keuneuden en deus torret var hor c'hein? Ne dal
ket ar hoan en em fougeal eus a gement-se. *D'ar zellerien.*

Ra zeuio hon trubuilhou da rei ebad d'eoc'h-hu! Bezit
honest ha gounezit ho krinsen, mar d-oc'h goest. Kenavo, tudou!

Pardon an autoiou e Folgoat
An ao. chaloni Saluden, prezeger

Parr'isionis Guengat

o tougen anseignou e parlon Santez Anna ar Palud 1931

SERR - NOZ

An deiz a zo kouezel ha fresk k'eo an ér
 Eur c'hloc'h sklintin du-hont a zoun mat er pellder :
 Kloc'h an Angelus, pedenn ar Bed d'ar Were'hez.
 Me 'gar klevout ar c'hantig-se, kan an Elez

Pa ven war seul va dor
 Chouket war eur gador
 O sonjal da serr-noz
 Arók mond da repoz.

PLESSE, gouere 1930.

Bodspenn.

Ar c'hreunenn ed

Ar gounidegezh

An diskarr amzer a rene, glep ha yen. Ar girzier a ginnige d'al laboused boulou ruz ar c'hogan, boulou du an ilio ne oant ket dare awale'h c'hoaz var ar pilgosou koz, an delliou melenet a goueze diouz ar gwez hag a rea pri en henchou. Ar geot ne oant mui ker glaz, ha glizenn ar mintin e doa lakeat eur berlezenn e beg pep yeotenn. Ar vuhez a bellea diouz ar geot hag ar gwez.

Eun den a gerze dre an hent priek ha louz, hag a zigoras an ode var eur park nevez aret. Dougen a rea var e v'reac'h ar vuhez, hag eur vech ma voe er park, e skuilhas an ed dre ma 'z eas er hommou savet etre an anchou. Mont a rea eun dirazan, ken eun hag an ervennou, hag e zourn deou a daole hep ehan ar vuhez en douar nevez troet ha trempet.

Gwiniz eo en doa, gwiniz kalet ha reud savet ha darevet en Arvor, hag an ed a ruille var an ero, hag a glaske ar gwasked en eun toullig bennak. Pa zonas ar c'hreideiz e tour dan-telezet ar barrez, al labour a oa achu, hag an tieg a zistroas d'ar gear da zebri eun tamm araok kregi en eul labour all.

Tristidigez ha sonjou kaer

Epad ma kerze an den, eun edenn a rea he zonz, he unan kaer etre diou vondenn zour glep ha yen. Kalet e kave ar vuhez. Mogidel a oa bet diouz ar beure, mes goude kreisdeiz e teuas en eun glao bihan hag a vez great anezan libistren pe libistrig e leac'hiau a zo, hag ar glao-ze a sklase an edenn, ker yen e oa.

Setu ma sonje pegen laouen e oa bet he amzer genta. Fa oa o sevel, e kleve trouz ar mor gwech o c'hiboudi gwech o fraoal, hag e sante an ezenn yac'heat gant ear ar mor oc'h e luskellat var e droad skanv ha mistr. Pa zalude an avel en eur blega e benn, e vele an holl pennou ed o kemeret skouer dioutan, hag eurus e oa o velet ar pennou o stoui asamblez, hed a hed ar gompzeenn vras.

Pa zirolle ar mor e kounnar, e vele an tarziou oc'h eonenni hag an houliou bras hag hir o sevel o c'hribel kurunet a eonenn, evel prest da c'holo an aod hag an douarou. C'hoarzin a rea neuze, ar penn-ed glaz, en e greiz : rak gouzout a rea re vad e oa difennet gant an torr aod hag an devenn.

An edenn a zarevas a nebeudou, gant pokou tomm an heol hanv, e kichen he c'hoarezed chouchet er memez kavel ganti. Var an deiz, an alc'houeder bouhek, alc'houeder an Arvor, a zave laouen varzu an nenv, en eur gana dre ma nije : « Per, Per, digor d'in, biken biken na douin », hag a ziskenne en eur c'hournijal varzu e evnigou. Pa ziskenne an heol aour da guzat er mor bras, al loar arc'hant a lintre en oabl hag a roe e sklerijenn d'an edou ha d'ar vartoloded luskellat gant ar mor.

An cost

Siouaz! Pa blege brao an holl pennou-ed (rak deut e oant pouanner) ar falc'h a gavas eun devez hent ar park, hag a drouc'has an ed. Ar pennou a goueze, ledet ha renket var ar park, hag a voe buan dastumet hag endramet. Ar mandosou (an herdig mar kirit) a voe taolet var eur c'harr bras, gorsiou uhel d'ezan, ha berniet el leur.

— « Eno ne velemp netra, rak ar berniou a oa great stard hag uhel ; mes dizale e teuas an devez a spount hag a anken, devez an dourna. An dournerez a froume hag a voude ker gwas hag ar mor bras pa veze en e wasa. Va c'hoarezed ha me a voe taolet didruez oc'h eun daboulin houarn hag a droe buanoc'h eget an avel. Bouzaret holl ha gwasket e voen en eun taol, ha pa gouezis d'an douar, ne ouien mui e pe leac'h edon, ne ouien ket pe beo pe varo e oan. Pebez gwaskadenn spountus !

» Er penn-ed ni en em gleve mad, va c'hoarezed ha me. Hini ac'hanomp n'e doa biskoaz skoet gant eben, ha breman, setu ni dispartiet, ha dispartiet evit atao. Krazet e oemp holl dindan an heol bero, ken a oemp rouzet ha kaledet, ha da c'houde, klozet en eun arc'h koz ha bac'h.

» Eno ne velemp netra. Ne oa ket eaz marvailhat, rak re stard e oamp. Eun dra hebken a rea plijadur d'eomp, chom a reamp yac'h dre ma oa seac'h an arc'h.

» Drema, siouaz ! eme an edenn, petra deuiñ da veza ?
Glep ha yen ouñ, na c'hellan nemet mervel. »

Ar vuez a nevez

Artronoz, an oged a deuas da freuza ha da zifreuzañ kro-
c'hen ar park, hag a reas d'an edenn diskenn d'ouñc'h en
douar. An edenn baour a zantas he bouzellou o tarza gant an
dour ; dragezi a rea an douar ; ha neuze e klemmas dre nerz
he anken.

— « Daoust perak ouñ-me bet krouet evit mont da netra
en doare-ma ? Pe seurt vad am eus-me gread em buhez ? Vad
ebet. »

Neuze e kavas d'ar c'hreunenn e kleva eur vouez o sevel
diouz kalon an douar, evit lavaret :

— Bez dinec'h, na varvi ket. Bez fizians ennoun-me.

— Pion oc'h-hu ? a c'houlennas neuze an edenn.

— Me eo em eus da grouet hag a fell d'in da grouiñ a
nevez.

Ar c'hreunenn a gollas neuze pep anaoudegez.

D'an nevez amzer, ar parkad ed a c'hlasas. Eur maread
korzennoù moan a zavas o fenn varzu an nenv, a greskas hag
a grenveas a nebendou.

Unan anezo, hon edenn d'eomp, a velas gant plijadur ar
mor pennou-ze en dro d'ezi, hag a glevas gant dudi an alc'hou-
der o sevel en ear en eur gana « Per, Per, digor d'in. » An
edenn a lavaras neuze, laouen holl :

— « Se'u me beo a nevez ! »

Pa deuas ar gorzenn da benna, ar penn-ed da voda, e san-
tas ne oa mui unan, mes eur maread. Beva a rea a nevez ; mes
ar ouenn a yea gresk ganti. Hag e klevas neuze eur vouez
eus an nenv o lavaret :

— « Ma ne varvi ket ar vinizenn goude m'eo bet taolet en
douar, ne zougo frouezenn ebet ; mes ma varvi, e tougo eur
maread frouez. »

Troet e brezonek

dinar « Parabolennou Joergensen. »

Ar Chiffreterezed

KAN-BALE

Diskan

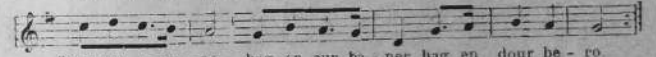
Deomp, mer-c'he-di-gou, deomp d'an aod bem-dez, D'ar ma-er,

da glask chif-fre-tez, da glask chif-fre-tez, Pes-ked bur-zu-dus

hag a zo gwer hag a deu ruz Pa ve-zont bet

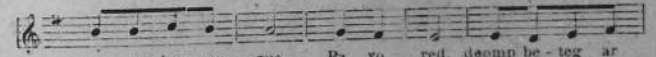

Dars an a-va-no, hag en eur ba-ner hag en dour be-ro.

— KAN —

Furchomp mat touez ar yeod, ar bi-zin : An dour-mor.

a zo dour-ner-zus, Pa vo red, deomp be-teg ar

beul-trin, 'eur ga-na son ar pes-ked ruz !

Furchomp mat, ha labouromp dihun :
Guerz hor bo d'hor pesket bian
Ha mouniz abenn fin ar zizun
Da lakat kafe var an tan.

Furchomp mat hag en oll hoteliou
Ar vourc'hizien a vo gwelet,
Goude lein, o lipat ho mourrou
'N honor d'ar Chiffreterezed.

Ta.

Ar familh Donval-Morvan, e Guipavas
Honor d'ar familhou kristen ha niverus!

Ar C'ham hag an Dall

C'HOARIERIEN

AN DALL, AR C'HAM

AN DALL

An Aluzen d'ar paour keaz dall n'en deus biskoaz gwelet berad!...

AR C'HAM

Sikourit eur paour keaz kam chadennet gant an urlou !...

AN DALL

Siouaz !! mervel a rankin ama, ma na gavan eur rener.

AR C'HAM

N'oun ket evit bale : Aotrou Doue, va diwallit !

AN DALL

Ar c'hos lakipot-se en deus va dilezet var an hent. Rener n'eo ket, boued ar groug na lavaran ket. Va laeret ha va dilezet en deus ama.

AR C'HAM

Siouaz! piou a zisklerio va anken? Penaoz e c'hounezin-me va zamig kreun ?

Biken na c'hellin mont ac'han, n'eus fors pegement a c'hoant am bije.

AN DALL

E pe leac'h e kavin-me eur rener mad ? Unan am eus bet gwechall, hag a veze great Gilbert anezan. Eun den mad e oa, daoust ma oa hir ha seac'h evel eun diskrouger anduilh. Laouen e oa, ha kollet em eus kalz p'eo eat diganen. Malloz d'an ankou her skoas.

AR C'HAM

Den ebet na deuo eta d'am zikour ? Bezit truez ouzin, en han' Doue !

AN DALL

Piou out-te, pa glemmez ker krenv, Petra rez aze, te ?

AR C'HAM

Sionaz ! grisienna a ran ama e kreiz an hent, ha n'oun ket evit loc'h va-unan. Na truezus eo va stad !

AN DALL

Deus em c'hichen, mar kerez. En em laouenât a raimp an eil egile.

AR C'HAM

Perak komz a levenez ? N'eus mui levenez ebet evidomp.

AN DALL

Deus ganen, hag e tebrimp friko, mar plij gant Doue. Na raimp gaou ouz den.

AR C'HAM

Va mignoun, da gomzou a zo traou kollet. N'oun ket evit finval. Malloz d'ar re o deus va lezet ama !

AN DALL

Mar gellan mont betek ennout, me da zougfe laouen, m'em eus gallout d'hen ober. En doare-ze, e sikourfen ac'hanout da c'houzanv da boan. Te am reno eus an eil leac'h d'egile, evit va c'hennerza.

AR C'HAM

Pebez sonj gaer ! N'oufet kaout netra gwelloc'h.

AN DALL

Mont a ran d'az klask, var eün, mar gellan. Troet mad oun ?

AR C'HAM

Ia, eün e tenes.

AN DALL

Aon am eus da goueza, setu perak ec'h en em lakan var va farlochau.

Daoust ha mont a ran mad ?

AR C'HAM

Eün tenn. Dizale e vezi em c'hichen.

AN DALL

Pa vezin tost d'id, ro d'in da zourn.

AR C'HAM

Hen ober a rin. N'ez eez mui eün. Tro eun lamig.

AN DALL

Evelse ?

AR C'HAM

Nan, kea a zeou.

AN DALL

Evelse ?

AR C'HAM

Ia, evelse.

AN DALL

Koll a ran va fenn, ken jaouen oun. Pa 'z eo gwir oun krog ennout, sav var va c'hein, me gred e c'hellin da zougen.

AR C'HAM

Ne vezo ket eas, mes goude, me da reno.

AN DALL

Mad emañ ?

AR C'HAM

Ia zur. Arabat eo d'id pilat ac'hanon.

AN DALL

Ra vezin skoet gant dourn Doue ma ran eur seurt tra. Te, ren mad ac'hanon.

AR C'HAM

Hen tui a ran, bez dizoursi. Dale'h mad d'am baz. Da hench a rin var eün.

AN DALL

Peger pounner out ? N'eus ket a bloum en da c'hodellou koulskoude ?

AR C'HAM

Kerz eün ha taol evez, n'eo ket 'ta !

AN DALL

Ia, ia, mes na pounner out !

AR C'HAM

N'emaout ket ganti. Me zo skanvoc'h eget eur bluen.

AN DALL

Ar bluen ma 'z out a zo pounner dreist. Sakoundien ! Biskoaz anne ne voe ker pounner. C'houezi a ran. Perak out ker pounner ?

AR C'HAM

Pounner petra ? Biskoaz samm n'eo bet easoc'h egedoun da zougen.

AN DALL

Eas da zougen n'out ket. Te n'out ket bet var veaz tri miz so, me zo sur.

AR C'HAM

Neuze c'hoaz ! N'eus nemet c'houec'h devez.

AN DALL

Diskenn ha kea a gostez eur pennad d'en em zizamma.

AR C'HAM

Mont a rin awalc'h. Mes te, choum d'am gedal.

AN DALL

Ia, ia ; bez dinec'h.
Epad m'eo eat ar C'ham e kuz, beleien a dremen er penn pella eus al leurenn en eur gana. An Dall a glev an trouz, hag a c'houlen digant ar C'ham deut a vel.

AN DALL

Petra zo a nevez ?

AR C'HAM

A nevez ? Traou burzudus a gounter divar benn eur zant a zo douget e relegou gant ar veleien a gane bremaik. Ar c'hlenvejou gwasa a vez pareet gantan, m'o deus feiz ar re glanv. Me a ziskouezo ar c'hontrol.

AN DALL

Penaoz an dra-ze ?

AR C'HAM

Lakeat eo diez va fenn. Lavaret zo d'in : « Ma tremen dre ama, c'houi vezo pareet en eun taol. » Mar bezan pareet, ha c'houi ganen, va mignoun nevez, e vezo dies d'eomp beva. An dud n'o dezo digarez ebet da druezi ouzomp. Deomp eta ac'hallen, gant aon na vefe douget ar c'horf dre ama.

AN DALL

Chomomp er c'hontrol, evit ma vezo gwelleat hor stad.

AR C'HAM

Me jomfe, ma karje va farea eun tamik hebken. Mar bezomp pareet var neat, tec'homp buan.

AN DALL

Daoust ha kaozeal a rez da vad ?

AR C'HAM

Da vad eo, sur. Eur vech pare, me varvo gant an naon. An dud a lavaro d'in : « Labour breman, pa c'hellez. » Great e vezo ac'hanon : « Didalvez, dibreder, reder henhou, » hag evit achui, e vezin kaset d'ar galeou.

AN DALL

Teodet mad out. Ar virionez a zo ganez marteze.

AR C'HAM

Ne garfen ket bale eünoc'h eget na ran, na beza gwiziekoc'h eget na 'z oun, m'hen tou.

AN DALL

Ma ra gaou ouzomp mont da henori ar zant, chomomp hep mont.

AR C'HAM

Mar befes pareet, e pije keuz. N'e pije morse netra a vad digant an dud.

AN DALL

Evel ma leverez, gwell eo ganen, kaout eun drouk, ha koll eun tamm eus va c'hroc'hen, eget ne deo rekour ar gweled.

AR C'HAM

Da yalc'h a vije buan goulo.

AN DALL

Da gredi a ran.

AR C'HAM

Devez a c'hounidegec'z c'bet ken : na gwenneg, na liard.

AN DALL

Ha gwir e vije ?

AR C'HAM

Ker gwir ha m'hel lavarad.

AN DALL

Fizians am eus ennout, rak klask a rez va brasa mad.

AR C'HAM

Var a lavarer, relegou ar zant a zo en il'z : ne deomp ket varzu eno.

AN DALL

Mac'h en em gavomp var e hent, an diaoul eo a raio ar taol-ze.

AR C'HAM

Deomp ebiou.

AN DALL

Dre be leac'h ?

AR C'HAM

Dre ama !

AN DALL

Buan.

AR C'HAM

Takibie, sot awalc'h e vefen, ma 'z afen brema varzu ennan.

AN DALL

Deomp !

AR C'HAM

Ia, mes da be leac'h ?

AN DALL

D'al leac'h ma vezer laouen dirak eur veren. Me oar mont di hep letern.

AR C'HAM

Me za alies di ive, aliesoc'h eget da feunteun an dour sklear. Deomp eta d'an davarn.

AN DALL

Selaou !

AR C'HAM

Pe seurt a zo ?

AN DALL

Diouz a be leac'h e teu kement a drouz ?

AR C'HAM

Daoust hag ar zant a vije o tont ?

AN DALL

Trouz bras a zo. Fall ez a evidomp. Petra zo ?

AR C'HAM

An holl a ya d'e heul.

AN DALL

Sel mad petra zo.

AR C'HAM

Skoet omp gant eur gwall darvoud ! Ar zant eo.

AN DALL

Tec'homp, gant aon na vefemp paket. Deomp n'eus fors e pe leac'h.

AR C'HAM

En em guzomp en eur prenestr, pe en eur c'houghn tro. Di-wall da goueza.

AN DALL

Bez dizoursi. Ne ve ket brao koueza brema.

AR C'HAM

Gant a ri, arabad e vemp gwelet. Re galet e vije hor flaneden.

AN DALL

Va c'halon a za bihan, kement a aon am eus. Gwall baket omp.

AR C'HAM

Bez sioul, ha deomp dindan eun delez bennak.

AN DALL, *digor e zoulagad*

Mil bennoz d'ar zant !... Doue Holl C'halloudeg !... gwelet a ran ar pezh n'em oa gwelet biskoaz. Pegen diot e oan o tec'het araok ar sklerijen. Netra er bed-ma ne dal ar sklerijen!..

AR C'HAM, *pareet ive*

Ra yelo ar zant-se gant an an diaoul, hen hag ar re a ra e veuleudi ! Peger sot oun-me bet o tont ama ! Petra rin-me brema ? Pare klok oun. Mervel a rin gant an naon. Malloz !

AN DALL

Ia, kollet em oa va fenn pa glasken tec'het divar an hent eün, an hent am oa kemeret hep her gouzout. Dall e oan penn da benn ; ne ouien ket peger kaer eo gwelet sklear. Gwelet a ran an heol, an oabl, an tiez, an dud. Trugarekât a ran humbl an Aotrou Doue.

AR C'HAM

Gwall baket oun pa ne ouzon ket labourat. Deiz a anken hag a zaelou, setu me paour raz a nevez, paour evit va rest buhez.

An dud mac'hagnet a entento peger kalet o va flaneden.

AN DALL

Te eo e peus va fareet, sant Martin galoudus. Mil bennoz d'id ! Pardoun d'in va c'homzou diot, pa ne ouien ket peger mad eo ar gweled. Da veuli a ran e brezouneg, pa 'z eo gwir ne ouzon ger latin.

AR C'HAM

Pa 'z eo gwir em eus rekouret ar c'herzed a nevez, e ouezin, en despet d'am drem, kuzat ar yec'hed am eus. Va gar a zo kroc'hen neat varni ; mes anaout a ran eul louzaouen nerzus hag eul louzon krenv gwest da zevi ar c'hroc'hen. Rei a rin da gredi e meus drouk sant Anton. Va c'hroc'hen a lugerno evel pa vije o tirenta eol drus. An dud a roio d'in an aluzen evel gwechall. Lavaret a rin, var eun ton ken truezus : « En henor da Basion Hor Zalver, sellit ouz ar paour keaz a zo dirazoc'h, son-jit er poaniou a ziwask, » ma vezo tenerreat ar c'halonou.

Evit peurachui gounit an dud vad, e livirin ouspenn : Dont ran eus Rom, prizouniet oun bet evit ar feiz, ha mont a ran da bardouna d'an Douar Zantel. » Setu m'o dezo an dud truez ouzin.

AN DALL

Beteg ma zin da lavaret d'an dud vad sellet a-dost ouz gar ar C'ham ha miret outan d'he louzaoui.

AR C'HAM

Fillor, ne zi ket da drahisa ac'hanon, evelato ?!

AN DALL

Hag e zin, en eur gonta hon flaneden eurus. Bez dizoursi. Pa ra ar Zant eur burzud, n'eo ket evit ober d'an den mervel gant an naon. Labour aouale'h zo var ar meas, ma n'eus ket e sear pe var vor pe en ear. Allo, kemer kouraj, paeron, ha deus ganen. Bennoz da Zant Martin !...

AR C'HAM

Bennoz, ia, pa fell d'it. Mes... Mes... Eus eur feneant ober eul labourer, sad ' aze eur mirakl, avad!... Ar Zent a zo tud barrek, va Doue !...

E Paris, e giz eun c'ured eus Breiz.

EN DAVARN

— Lakit d'in eur banne, Mari, rak teuzi a rankan va rann-galon. Pa zavan var gein Laouig a zu-ma, em eus truez outan ; e zrean a zo kignet gant ar baz hag e gostou a zo displevet dioc'h ar zugellou. Gwelet em eus aotrou ar Ruskek o vont ebiou d'in : savet var eul loen pinvidig e harnez hag e reun o lugerni. Perak ez eus tud paour ha re binvidig, Mari ?

— Penaoz e ve pinvidig hon amezeg ? a respontas, Mari. Ar vamm a gav mad he banne hag an tad a vez mezo bemdez. Pa vez krog an tan e daou benn ar c'houlouen, ne bad ket pell.

— Peoc'h d'in gant ar re-ze; mes me, Mari! M'em eus spered, hag a zo paour! Ar re binvidig a zo em goulou.

— Ev da vanne, Kola ar Gall, treuz ar yeun-elle, ha kea d'ar gear.

Evelse e komze Mari, merc'h tavarn an Arc'heal, demdost da dorgenn sant Mikeal, da Gola, eun den yaouank pemzek vloaz pe var dro. Ar paotr a grogas en e verenn, hag evel an everien a oar ar c'hiz, a dufas var an douar, a lipas e vanne, hag a yeas en e hent.

El liboud betek ar gouzoug

Pa voe eat er meaz, an den yaouank a zavas var gein displevet e inkane, hag a yeas a dreuz ar yeun, eur zac'had drouk ennan, e galon blonset. Paour e oa, hag hen paotr spe-redek, a oa red d'ezan labourat.

E kreiz an yeun, Kola, inouet oc'h ober hent, tanet e billig dioc'h e inkane, a yeas a dreuz evit skei berroc'h. Lavaret e oa bet d'ezan meur a vech: « Ar, yeun a zo trahis; an nep n'ema ket var evez a zo e riskl da liena ar bez kountrol ha da jom el lec'hid »; mes ar paotr a gerze dizoursi. Ha setu hen, inkane hag all, en eun toul kontfount. Paour keas Kola!

Al loen a glaskas dispaha e dreid hag e zivesker : poan gollet! Lec'hid an islouk a zune al loen paour, hag a rea d'ezan disken, a nebedou, dounoc'h douna el tagenn.

Ar mestr yaouank, gwenv e zivesker, a oa en em lakeat en e zav soun var gein e loan ; mes ne c'helle lemmel e nep

tu; eat e oa e kreiz al liboud hag al lec'hid. Hogen, al liboud a zachas al loen hag her mougas gant an amzer, hag an den a ziskennas er pri-bouk a nebeudou, varlerc'h e inkane.

Neuze e pec'has var an Aotrou Doue ha var an dud. An den yaouank a vele torgenn uhel an Arc'heal dirak e zaoulagad, mes e leac'h e bedi, e c'houlennas sikour Polig an diaoul, al laer eneou. Perak? Kalon Kola a oa debret gant ar gasouni.

Ar Marc'heg faro

Eur marc'heg a ziredas da c'halvadenn Kola, var eur marc'h du-pod, ha skany evel eur bluenn. E dreid ne zankent lamm e pri ar yeun; e vestr, soun var an dibr, eun tok pluenn-ruz var e benn, eur vantell ruz var e borpant glaz, a strinke elfennou tan diouz e zaoulagad.

— Va galvet e peus, Kola? emezan.

— Ia, eme ar paotr, savete ac'hanon.

— Petra roi d'in, Kola, evit da vuhez?

— Va ene az bezo, Polig, ma roez d'in arc'hant hag henor, gant tregont vloaz buhez.

— Kalz a c'houlennas, eme an diaoul. Evelkent, da ene a dalv eun dra bennak. An arc'hant na goust netra d'in, an henoriou a zo eaz da rei, tregont vloaz a dremen buan. A benn tregont vloaz ama, Kola, e teuin d'az klask en davarn du honr, ha da zek heur noz, te a vezo d'in. Deomp dioc'htu d'an davarn da zina ar paper.

Ar marc'heg a astennas neuze e zourn, a zibradas ar paotr ken eas ha tra, hen taolas var dailler e loen, ha daot d'an daou lamm ruz betek an davarn. An tan a strinke, bep lamm dindan treid ar marc'h; mes Polig, e dreid er skleujou, a zanse a-unan gant e loen. Ne ouent ket pell oc'h en em gaout e tavarn an Arc'heal. Mari a oue sebezet evel just. Mes Kola ne zonje nemet en e varc'had-ifern, ha ne remerkas netra.

— Tec'het oun bet divar an hent eun, eme Gola da Vari, eat oun da goll ha va inkane a zo lounket gant ar yeun trahis; saveteet oun bet gant ar marc'heg mad-ma, setu m'ho pedan da rei d'eomp eur gampr da ziviz etrezomp. »

Mari a zigoras dor ar gampr d'an daou zen, hag a glozas varno.

Pa zellas, dre doull an alc'houez, prestik da c'houde, a veles Kola o sina eur paper, hag her c'hlevas o lavaret :

Ma n'oun ket eurus, pe ma c'hounezan eun taol kartou ama, da zeiz an tregont vloaz, ar stal a vezo freuzet.

— Hag e vezo, a respontas Polig. Dale'h sonj mad eus eun dra evit beza eurus : kel lies gwech-ha ma pezo ezom arc'hant, digor an diretenn, hag e kavi. Grea da studi, ha bez doktor.

Mari a ziskennas buan d'ar gegin; mes pa zistroas an daou zen en traon, e sellas gant evez ouz Polig :

An diaoul eo e tle beza, emezi, rak e zaoulagad a zo daou gef tan. »

Kola eurus

Kola, ar paotr digoustians, en doa roet e lod baradoz evit madou ar bed-ma, en devoe divar neuze kement a c'hoanteas: madou hag henoriou. Mont a reas da Baris var ar studiou bras, ha treac'h e voe buan d'an holl dre e zeskadurez dispar. Savet e voe e renk an doktored, ha neuze e reas d'e dro skol d'ar re all.

Ken helavar, ker gouizieg e oa, ma tirede a dost hag a bell ar skolaïdi d'e zelaou : rak displega a rea eas ar skianchou uhela. Ar pennou bras a oa da dosta d'ar roue a c'houlenne alies e aliou evit ren ar rouantelez, hag an dud pinvidika a oa eun henor evito komz gantan.

Ar c'hezeg buana da redet na zevent morse re ger evitan; kemeret a rea e ebad o chaseal gant an noblansou uhela; redet a rea an dansou hag ar festou, hep noazout d'e zeskadurez. Hag an dud a c'houlenne :

— Daoust hag eun den all a c'helle beza eurusoc'h eget Kola? Ar re all a vez dies o c'halastren avechou, eur c'hreunen bennak a vank e chapeled o eurussted, eleac'h hen en deus kement a c'hell ober plijadur d'eun den er bed-ma.

Kalon Kola a joumas seac'h evel roc'h; pa voe savet uhel ne brijas ket setet ouz an dudigou; lore'hus hag otus e voe. Ne rea nep vad d'ar paour, ne daole ket troad en eun iliz; kas a rea e amzer o redet an ebatou, ar pautiou, ar plijadureziou, hag o rei kenteliou evit beza menlet.

Ar c'hoari diveza

An tregont vloaz a achuas, an ebatou ive.

D'an devez diveza, Kola a deuas d'an davarn da vare koan, hag a glozas e loen er marchosi, kaera marc'h a oa neuze dia-

dan bolz an nenv. Paout a reas ar pave hep chan, evit merka pegen nobl e oa e ouenn etouez ar c'hezeg. Gwad en doa, beo e oa.

A veac'h e oa eat Kola en davarn, ma tigouezas Polig, ha Mari, dimezet pell a oa, ha bugale vras d'ezi, a zellas gant evez ouz an daou zen. Kola, savet da zen, a oa e kreiz e vrud, mes o vont var an diskar : e dal en doa rizennoù, ha blevennoù gwenn a arc'bante e benn, ama hag ahont. Polig a oa atao kel lemm e zaoulagad, ker soupl e izili, ker soun, ker facüs hag en dro genta.

Yen e oa an amzer, Kola a reas eun tomma d'e zaouarn ; Polig a dennas kentrou ha boutou, er gampr, hag a lakeas e dreid noaz var an trebez ruz-tan, hep ober van eus a netra.

Digaset e voe neuze ar c'hartou, hag an daou zen, an doktor bras ha brudet hag ar marc'heg a reas ar c'hoari ziveza. Polig a gollas er penn kenta, a c'hounezas eun nebeud da c'houde, hag evit achui an taol, en devoe en e zourn an holl kartennou mad.

Kola a zellas ouz e vontr :

— Nao heur eo, emezan, d'in eo c'hoaz va buhez betek an dek heur.

Hag hen er meaz.

Ar marc'heg a ziskennas d'ar gegin var e boezig, hag eno e chomas evel beuzet en eur mor a zonjezonou, gant eur mousc'hoarz goapaüs var e vuzellou seac'h, eur vech en amzer. Pa zounas an horolaj an tri c'hart, Polig a danas e gdrn butun, hag a yeas er meaz prestik goude.

Etreant, Kola a oa savet var gein e loan, hag a rede var an hent bras ker buan ha ma c'helle mont e vare'h skanv.

Pébez redadenn! An dud a jome balc'h o velet al loen-ze o vont, du evel an noz ha buan evel an avel, oc'h ober dipadapa, dipadapa dre ma 'z ea.

Redet a reas eun heur d'an daou lamm ruz; mes koueza a reas dizalanet oc'h eur roc'h gwenn hag a oa e kichen an hent. Dek heur a oa neuze o seni. Var ar roc'h, Polig a oa azezet, oc'h ober e gorniad, dizoursi meur.

Antronoz, tremenidi a gavas e vaoz an hent bras eur marc'h maro, hag en e gichen tok ha boutou eur bourc'hiz pinvidig. E pe leac'h e oa eat an den ?

Sammel e oa bet, douetus, korf hag ene, gant Polig kornek. Eun avans kaer oa dezan, va zud paour!

Ar C'HOURRIER du FINISTÈRE

*a zo eur journal evit ar gatoliked
ha dreist-holl evit an dud diwar
ar meaz.*

AR C'HOURRIER

*a zifenn gwirioù al labourerien
douar war kement dachenn.*

AR C'HOURRIER

*a gresk en desped da gounar e
enebourien, ha kreski a raio c'hoaz
gant skoazell al labourerien douar
hag hini an Aotrou Doue.*

Frenit **AR C'HOURRIER.**

Skignit **AR C'HOURRIER** en dro
d'eoc'h.

*Klaskit koumananierien nevez d'AR
C'HOURRIER.*

Evelse ho pezo great labour vat.

Semaine Rurale de Pont.Croix (Octobre 1931)

MAHUET BADIN

C'HOARIERIEN

MAHUET, *ar paotr.*

E VAMM.

GAULTIER, *bourc'hiz.*

MARI, *e c'hreg.*

I. — ARVEST KENTA

Dirak eun tiegez, e bourk Bagnolet.

MAHUET — E VAMM

AR VAMM

Deut eo ar mare da verza va dien e Paris. E pe leac'h
emaout, va mab? Hola, Mahuet!

MAHUET

Klevet em eus, mamm. Dont a ran.

AR VAMM

Deus buan.

MAHUET

Gortozit eur pennad. Mont a ran.

AR VAMM

Ma rankan mont d'az klask, e kousto d'id!

MAHUET

Ne dal ket ar fred.

AR VAMM

Daoust perak?

MAHUET *o tont a vel*

Abalamour m'emaoun ama. Devez mad d'eoc'h, mamm.

AR VAMM

D'id-te ive, devez mad. Na te zo kaer!

MAHUET

Ha n'eo ket ta, mamm!

AR VAMM

Mar bijes fur gant an dra-ze, nag eürus e vefen!

MAHUET

Paket em eus, deac'h d'abardaez, tri filip hag eur barez, teir askel groc'hen hag eun dube. Peger kaer e oant, va Doue, peger kaer!

AR VAMM

Gra eun dra evidon. Mont a rankez da Paris.

MAHUET

Peur ez in?

AR VAMM

Dioc'htu, da gas va dien hag ar viou.

MAHUET

Penaoz e rin-me? N'oun dare e pe leac'h ema Paris. ùa bis-koaz n'oun eat di.

AR VAMM

Mont a rankez, pa lavaran.

MAHUET

Mes n'em eus ket leinet c'hoaz.

AR VAMM

Dal eun tam bara ha debr.

MAHUET

Mad eo. Pegement o gwerzin?

AR VAMM

Kement hag ar re all, na petra 'ta! Ro anezo da briz ar marc'had.

MAHUET

Ober a rin evelse. En han' Doue, mamm, roit boued d'hor c'hizier. Kenavezo, mamm.

II. — EIL ARVEST

MAHUET, o Aostât ouz Paris

Oh! oh! Gwelet a ran mogeriou. Daoust ha great int gant

fourmaj kalet? Nak a vizou a zo bet gant ar mogeriou-ze! Nak a diez uhel. Pet mil pave a zo sanket en hent? Ama n'eus ket a geot er ruiou evit ar gwazi. Setu me digouezet e kear. Azeza a rin ama da c'hortoz priz ar marc'had. Va dien a zo c'houez vad gantan, fidandoustig!

III. — TREDE ARVEST

Er marc'had.

MAHUET — EUR VOURC'HISEZ

AR VOURC'HISEZ

Dont a ran d'ar marc'had da brena eun tam fourmaj. Doue d'az tiwall, va mignoun bihan!

MAHUET

Ah! Petra glaskit, c'hui?

AR VOURC'HISEZ

Livirit d'in ta, va mignoun, pegement eo ho fourmaj hag ho viou?

MAHUET

N'ouzon dare.

AR VOURC'HISEZ

Ha perak?

MAHUET

Abalamour mamm n'e deus ket hen diskleriet d'in. Lavaret e deus : « Ro anezo da briz ar marc'had.

AR VOURC'HISEZ

Neuze eo koulz d'in mont kuit.

IV. — PEVARE ARVEST

AR VOURC'HISEZ. HE FRIED, GAULTIER

AR VOURC'HISEZ

Sell, Gaultier, deut oc'h d'ar marc'had?

GAULTIER

Ia zur, Mari. Petra zo a nevez?

AR VOURC'HISEZ

Bez' ez eus, er c'hoc'hi, eur paotr ha ne fell ket d'ezan gwerza e viou. N'o roio, dioc'h ma lavar, nemet da briz ar

marc'had. Mar gellit rei d'ezan da gredi eo c'houi priz ar marc'had, e roio e vion d'eoc'h, a gav d'in.

GAULTIER

E feiz avad, mont a ran da velet.

V. — PEMPED ARVEST

GAULTIER — MAHUET

GAULTIER

Doue r' az tiwallo, va mignoun!

MAHUET

Ha c'houi ive. Mardoustik! petra eo d'eoc'h beza ama?

Ar BOGRC'HIZ

Pegement ar fourmaj-se, mignoun? Lavaret so bet d'in o rō-jac'h priz ar marc'had. D'in-me int eta, rak me eo priz ar marc'had.

MAHUET

Doue eo en deus ho renet betek ama. Dalit : setu ar vion hag an dien, ar baner hag ar fourmaj. Sonjit e karantez va mamm evidoc'h, pa ro d'eoc'h an traou-ze.

GAULTIER

Ha diouz a be leac'h out-te?

MAHUET

Dioc'h a zu-ma.

GAULTIER

Pe hano e peus?

MAHUET

Mahuet.

GAULTIER

Kenavezo, Mahuet.

MAHUET

Kenavezo 'ta!

VI. — C'HOUECHVED ARVEST

MAHUET

Chomet e unan er marc'had, hep eur gwenneg, ar paotr a denn eus e c'hodell e damm bara zeac'h, hag hen taol e pod an dien goulonderet. Eur berad bennak a jome er pod. Dorn

ar paotr, gant ar bizied astennel, a c'hellas diskenn er pod, gouzouget striz; mes pa c'hoanteas chacha, er meaz, e zourn Mozet var ar bara, boz an dourn a oa re deo. Setu Mahuet nec'het seiz.

Sakoundien! Na c'hellan tenna er meaz nak ar bara, nak an dourn. O mamm baour, piou a gonto deoc'h breman ar yer bihan var e vizied, piou a velo ha vi a zo gant ar yer?

VII. — SEIZVED ARVEST

AR VAMM, enkrezet en he ziegez

Tostât a ra an noz. Va mabig na zistro ket buan. Mall eo d'in koulskoude reseo arc'hant e banerad traou.

VIII. — EIZVED ARVEST

Ar marc'had

MAHUET — GAULTIER — E C'HREG

MAHUET

Fidambue, brao emañ ganti! Na c'hellan ket tenna va dourn dioc'h ar c'hoz pod brein-ma.

GAULTIER

Doue ra tiwallo, Mahuet! Atao ama?!

MAHUET

Ia, sur. N'ouzon ket dre be leac'h mont kuit.

GAULTIER

Dre be leac'h? Dre an hent braz.

MAHUET

Hag e pe leac'h emañ an hent-se?

GAULTIER

Goulenn a ri dra ma 'z i. Mes jouz out evel ar seiz pec'hed!

MAHUET

Sklabezet oun gant an dien.

GAULTIER

Mes kea d'en em walc'hi.

MAHUET

Daoust hag e pe leac'h e kavin dour ?

GAULTIER

E kear e kavi.

MAHUET

It e kear mar karit, me a zo mall d'in distrei du-ma.

GAULTIER

Selaou eun dra ganen : dies e kavin, ma n'em em gempennes ket. Kel louz out ma tal ar boan chom da zellet ouzil.

MAHUET

Koant pe zigoant oun, na ran fors. Mes naon du em eus, ha m'am bije tri dam bara, e tebrjen anezo e diou c'hinaouad. Neo ket farsérez an dra-ze.

GAULTIER

Kea araok e kear.

MAHUET

D'ober petra ?

GAULTIER

D'en em walc'hi.

MAHUET

Gwell eo d'eoc'h tenna va dorn diouz ar pod-ma eget rei aliou d'in.

GAULTIER

Selaou neuze : e Kenta den a gavi, pa zi ac'han, torr d'ezan da bod var e benn.

MAHUET

Diskouez d'in penaoz e tlean ober.

GAULTIER *o sevel e zorn.*

Sell : evelse.

MAHUET

Evelse ? Hag e torr e bod var benn Gaultier.

GAULTIER

Gwall dizet oun !

AR C'HREG

Mad so d'id, Ar paker a vez paket alies.

IX. — NAVED ARVEST

MAHUET

Ah ! gwelloc'h emañ, a drugare Doue. Distaget oun diouz va fod. Mes n'ouzon dre be leac'h mont, ha koulskoude kaout a rankan va zi du-ma.

Bale a ra eur pennad

Doue ra vezo meulet ! Gwelet a ran va zi, ha mamm e kichen.

X. — DEKVED ARVEST

AR VAMM. MAHUET

MAHUET

Devez mad d'eoc'h, mamm. Distrei a ran diouz Paris.

AR VAMM, *o velet an douarn goullo*

Kea, paotr digar, n'out mui va mab.

MAHUET

Me, n'oun ket ho mab ?

AR VAMM

Nah.

MAHUET

Aotrou Doue, gwelet a ran oun bet chenchet e Paris. Ha gwir, mamm n'oun mui ho mab ?

AR VAMM

Nan, n'az anavezan ket.

MAHUET

Ia, chenchet oun bet e Paris, her gwelet a ran. Ha koulskoude, setu va zreid, va boutou, va rodeden, ha va c'halabou-sen gant he diou bluen. C'hoant am eus lavaret eo me Mahuet.

AR VAMM

Kea, penmoc'h lous ! N'oun mui da vamm.

MAHUET

Siouaz d'in, gwelet a ran oun bet chenchet e Paris. Distrei a ran d'en em glask eno.

D'an dud

Ha mar kavit brao ar c'hoari-ma, kenavezo. Mont a ran da Baris, da velet ha me zo eno.

TRUEZ, O VA DOUE !

Goude deizioù kaer an hanv, pa gouez an deliou,
Pa dav al lapoused c'barz doun ar c'hoajou
Goude m'o deus kanet mat o c'halon er joa,
Ar vleuenn gaer ivez a stou hag a wenva.

Goude an deizioù kaer, an eurvat 'vel eun fasman
A dreuz hag en em goll 'barz eun islonk ledan ;
Ha pa zigouez soudan gant an den ar boan lemm
Dismantret holl e galon a ouel hag a glemm.

O Doue, c'houi a gar ar pezh ho peus tennet
Diouz an netra dre ho kalloudegez meurbed ;
Ho pet truez neuze ouz ar vleuenn goenvet
Ma 'z eo va c'halon klanv, va c'halon ken faezet.
Bodspenn.

Chapel Itron Vari ar Joa e Penmarc'h.

AR REDER IEN BRUDET

Lenn a rit, koulz ha me, er c'hazetennou, hano euz an dud
a ra traou dispar, a redo buan var droad, pe var marc'h
inouarn, pe a raio tro ar Frans, guech dindan an heol bero,
guech dindan ar glao puill, atao d'ar red, traon ha treac'h.
Daoust hag an dud-se, tud dispar ho-unan, a joumo pell e
kreiz o brud hag ho nerz, hag o devezo bugale, krenv eveldo ?

D'ar goulenn-ze eo red mad respount : « Nan peurliesa. »
Ar rederien vella a c'hell gounit eun dornadik brao a ar-
c'hant en eur redadek, mes an arc'hant-se a gousto ker d'o
yec'hed.

REDER VAR 2 LEO HANTER

Nao e oamp, nao zen dispar var droad. Redet a dleamp var
eun kent kompezet flour, dirak tud bodet evit guelek ha pao-
tred vad e oamp. Trei a rankemp aliez aoualc'h var hon
hent, evit paka 2 leo hanter, 10.000 metr mar kirit.

Euz an nao reder, an daou vrudeta a oa eur Suedoa ha me.
Ar Suedoa, bras, hir he zivesker, a lame hiroc'h egedon be-
vech, mes va zreid a skoe an douar aliesoc'h eget e re, hag
en doare-ze, e chomemp skoaz ha skoaz. Dale'her a rejomp
tost an eil d'egile, hon nao, epad al leo genta, rak an neb a
roio e holl nerz dioc'htu, evit eur redadek hir, na c'hello
ket kendele'her.

Tost d'an hanter 'n hent, me a zavas ar goad d'am fenn.
Kement a dud a zelle ouzomp, a strake o daouarn em henor,
abalamour ma oant Fransizien evel don, ma liviris ouzin va-
unan : « Hada a rankan an eiz all var an hent; goest oun. »

Ha me buanoc'h c'hoaz, mar gouien, heb rei va holl nerz
evelato.

M'o pefe klevet ar iou hag ar strakadek daouarn a zavas
neuze! Rag bez' e oan araok ar re all brema. Pa oan var an
hanter 'n hent, great ganen pemp kilometr, eur mell plan-
ken, lizerennou bras varnhan, a zisklerias : 5.000 metr : 15
munuten, 14 sekonden. Nag a foug hag a lorc'h a oa ennon!

Eur mignoun d'in, den desket bras var lezennou ar reda-

dek, a reas varnon eur zell ankeniet, glac'haret : aoun en doa. Ober a ran buan eur zell var va lerc'h : kollet em eus va eiz den : 30 metr emañ araok ar c'henta anezo. Hag an dud a zo kement a strak gant o daouarn, a zav ken uhel o mouez : « Bevet ar Frans! ar Frans! » ma klaskan mousc'hoarzin, ha ma ran daou zalud gant va dourn deou.

C'houeza a rean gant va orgouill, rak kaer e tlien beza da velet, va-unan, pell araok ar re all : ar gounid a vezo d'in, a zonjen.

ALLAS ! SIOUAZ !

Re vuan oun eat, na c'hellan ket harpa. Aze, dindan va c'hos-tou, oun skoet gant eur flem hag a drouc'h va halan. An daouarn a strak atao dre ma 'z an, me a red atao, mes ar hoan a red ive dre va izili, setu n'ez an mui evel an avel.

Va divesker a zo pounner da zevel, va diouskoaz a zo beac'hiet, va goad na lam mui ingal. Guelet a ran em c'hichen ar Suedoa, redet a reomp kenver ha kenver amzer eur predik, ha setu hen em raok. Daou all a ra evel dan. Va c'halon a lam em c'hreiz, va skevent a zo an tan ennan.

Va divreac'h a zo maro oc'h va feultrin, ha va bizied sarret a ra poan d'in. Ar re all a c'hounit varnon a nebeudou, ha va skevent a zo ker goasket, ma 'z eo red d'in anzaou ouzin va-unan :

— « Ma klasfen mont ker buan ha bremaik, e pakfen va maro. »

Va skevent! Rei a rafen kant mil lur, m'am befe anezo, evit ober lam dreist orjal hent ar redadek, gourves var al le-tounen er park, digeri frank va ginou, ha lounka ear yac'h, ear fresk, da laza tan ar skevent. Allas! na c'hellan ket plega d'am c'hoant, redet a rankan o tale'her va ginou klöz mad, rak ma lounkfen ear yac'h en eur redet, va skevent a c'hoesfe hag a darsfe.

Nak a bed kant den aze etouez ar zellerien, o deus lakeat arc'hant bras e klaoustre var va hano, nak a hu a zavfe varnon ma vefen guelet o tec'het! Koll a rafen, evit atao, va brud vad a reder.

Redet a ran eta, redet a ran c'hoaz, mes koll a ran atao, ha d'ar seizved kilometr, ez eus pemp em raok.

Ar reder buana er bed var 1.500 metr:
Ar gall LADUMEGUE

DAO ADARRE !

Setu, en eun taol, va c'halon ha va skevent diveac'hiet, deut oun da vad, va divesker a zoun skanv ha yac'h var hent ar redadek. Pevar ugent metr am eus kollet var ar Suedoa, Pevar ugent!

Dibrada a ran breman va zreid divar an douar, evel pa vije savet diouaskell d'in. Eur c'hoant sot a dro em fenn : rei va holl nerz da vont buan dreist, ha beza da genta adarre abenn eur vunuten. Goest oun d'ober an taol-ze, guir eo, mes aon am eus rak ar flemmou. Bezomp fur. Setu me d'ar red buanoc'h, mes heb skei re der, en dro-man.

Ar planken bras a verk breman : 8.000 metr. Daou reder a zo chomet var va lerc'h, kein ha divesker tri all a velan em raok. Rampa a reont da vad, ha me ive.

8.500 metr. Eur reder hag eun all c'hoaz a rank koll gannen, chom a reont adren kein. Mad eo. Unan a zo c'hoaz, unan hebken, paotr he skason hir, ar Suedoa. Va daoulagad a zo o para var he gein, tostât a ran a nebeudou; d'an 9.000 metr emañ var he zeulioù. Eno e choman.

Hen a zigor an hent, a drouc'h an ear, me a red en he skeud. An henor bras a zo d'ezan, da genta eman, mes poan en deus, skuiza a ra. Me a jom varlerc'h, prest da lemel, skanv va zroad, diskarg va skevent.

Pa 'z an abiou d'am mignon, e ra d'in eur mouze'hoarz, evel pa lavarfe :

« Mad, emañ ganthi, arabat eo d'id dispega re abred. »

Redet a reomp eur pennadik brao evelse, an eil e skeud egile.

Setu, padal, ar c'hloc'h o seni, kloc'h ar redadek d'ar maro. Lavaret a rea gant eur vouez lirin : « An taol diveza eo, taol an henor bras! » Ar Suedoa a ra kerkent eul jam var araok, hag eur zell var he lerc'h : va guelet a ra.

Redet a ra neuze da vad, ha me ive, skoaz ha skoaz gantan breman. Hor bizach a zo divalo da velet, rak hor muzeltoù a zo eat adreuz ha duet gant ar boan, hon divoc'h a zo disliv, mes na reomp forz euz a netra. Beza da genta! na c'houfennomp ken!

An dud a dle youc'hal a bonez penn, ar mouchouerou a nij en ear, an daouarn a dle straka krenv aoualc'h evit bouzara tud : na glevan netra!

Paotr ar Sued a zalc'h mad. Va c'halon a lam buanoc'h, va daoulagad a zo evel beuzet, va divesker a zo pounner adarre, va daoulin a stok an eil c'h egile dre ma lamman d'ar red, buanoc'h buana atao, e kement ha ma c'hellan.

GOUNID !

Ar Suedoa a zalc'h mad, nemed e zivesker o deus c'hoant orjella.

Dallet oun gant eur bann sklerijen var va daoulagad; met

redet a ran eür dirazon, hag e sonj d'in evelato emañ o vont da goueza er c'hant metr diveza. Orjella a ran.

O burzud! egile eo a gouez, ar Suedoa, epad ma c'hellan chom a za.

Gounit a ran; Ar zonz-se a ro nerz d'in, redet a ran c'hoaz, redet a ran atao, ha pa gavan neuden ar pal, e krogan enñhi gant va daou zourn, lig e kouezan varñhi, hanter zemptet.

Gounit oun!

*
**

Ar reder-ze, Louis Destel he hano, a lavar freaz peger ker eo koustet d'ezan ar gounid. Abaoue, eur reder brudet etouez ar rederien var droad a zo bet treac'h d'ezhan : Nurmi, (e miz guengolo 1924) en deus great an diou leo hanter e 30 munuten, 6 sekonden ha 2/5 euz ar zeizved sekonden.

Mar deo fall da eun den koll e yec'hed ha riskla e vuez evit gounit arc'hant hag henor, n'eo ket fall, e doare ebod, d'eur c'hrouadur er skol, d'eur paotr yaouank er patrouraj pe er c'hazarn deski ar *jymnastik*. Gant ar *jymnastik-se*, an den yaouank a zo soupleat e izili; goest eo, da c'houde, d'ober e labour guelloc'h hag easoc'h : den eo, muioc'h eget araok. Ar pez a zo fall en traou-ze, evel e peb tra, a zo an ober re.

En eun dra hebken na c'hell den ober re : pa zastum meritou evit ar baradoz.

Un JOURNAL s'impose à vous

Si vous vous intéressez à
QUIMPERLÉ, CONCARNEAU OU CARHAIX

L'Union Agricole MARITIME ET OUVRIÈRE

vous renseignera d'une façon complète
sur tout ce qui se passe dans ces régions

Seo correspondants nombreux et bien informés,

Seo rédacteurs locaux et départementaux,

Seo chroniqueurs agricoles, sociaux et politiques,

Seo nombreux dépôts

en font un journal vivant, intéressant, complet

Tous les Vendredis, lisez

L'Union Agricole Maritime et Ouvrière

— 119 —

VA HINI GOZ

Diviz etre diou blac'h gaozantek.

1

ANNAÏK

Goazed, merc'hed, kompagnunez
Me 'meus amañ 'r gamaladez
Hag a lavar 'n eun tiegez
Ar goaz a dle beza Mestr ha Roue
Var gement tra goude Doue!
Ar wreg, emezi, dirag an ozac'h
Ne deo netra, netra nemet eur plac'h!

2

FANTIK

Oh! Annaïk, me oar mat ar wreg eo.
A dle beza mestrez en ti atao :
Var an dilhad, ar gesteuren
Ar billig, ar gastoloren,
Ar c'havel hag ar gueleou
Ar skubellen hag an torchou...

3

ANNAÏK

Ha netra ken? ha netra ken?...
Dalc'h ganez da gastoloren!..
Me lavar ar wreg 'dle beza
Mestrez atao ha var hep tra.
E tle kaout ar c'houarnamant
Var ar paper hag an arc'hant
Hag e tle ar gouz, heb klem na wigour
Senti atao, ha staga d'al labour.

FANTIK

Senti atao? Te pije c'hoant 'ta da jench penn
En hor bro da bep lezen?
Gout a rez lenn galleg, ha lenn al lezennou?
Fak 'ta neuze da lunedou
Ha me ziskuezo d'it skrivet eno, pa gari :
— La femme doit obéissance à son mari!

ANNAIK

Ia, guechall! An dra-ze voa mat guechall,
Pa n'oa mat ar merc'hed nemet da gaketal.
Mez brema, Fantik keaz? brema?...
Brema 'r merc'hed zo partout da genta!
Brema int treac'h dar goazed da brezeg da skriva!
Brema zeont war velo, hag e renont mar plij
An autoiou, hag ar c'hirri-nij!
Brema ouezont fumi!
Ha dizale, a glevan, e zaïnt da voti!

FANTIK

Ah! na kaera taolen!
Jeannik oc'h ober lam choug e fenn!
— Merc'hed o laerez digant o goazed
Ar jao, an alar, hag ar fouet.
Merc'hed oc'h ober jiminaz!
M'euz guelet netra ken divalo c'hoaz
Merc'hed o fumi!
Goasoc'h eget chiminal an ti!
Ha merc'hed oc'h ober politik.
Ha piou neuze roio boued d'ar bapaik?

ANNAIK

Peb hini d'e dro, peb hini d'e dro
Hag e chomo 'r peoc'h etrezo.
Ha da c'hedal me lavar c'hoaz
Ar wreg a dle kommandi 'r goaz
Merka dezan e holl labour,
Deski dezan karet an dour
Ha ma ve red, ma ra re a dortajou
Pa za d'ar foar, d'ar marc'hajou,
E gerc'het d'ar gear a bouez e fri
Pell diouz bod ilio an hostaleri.

FANTIK

Ia, ma ve red, — mez, va Doue!
Ar voazed zo evel bugale.
Ha pa zeer dezho gant dousder
E reer ganto 'r pezh a garer!
— Evidon-me Annaik, evidon-me gred,
Ma timezan araok fin ar bed
Ne vin ket nec'het gant va fried.
Gant ma labouro a zoare,
Me lezo gantan liberté,
Me roio dezan, bep sizun,
Peadra da gaout e vutun.
E leac'h youc'hal varnan 'pad an deiz,
'Vel ma ra kalz a verc'hed keiz,
Me vo laouen atao dirazan.
Me gano dezan
Hag hen neuze d'e dro,
Gout a rez petra raio?

ANNAIK

Kemer ac'hanout 'vit eur zoden ?

10.

FANTIK

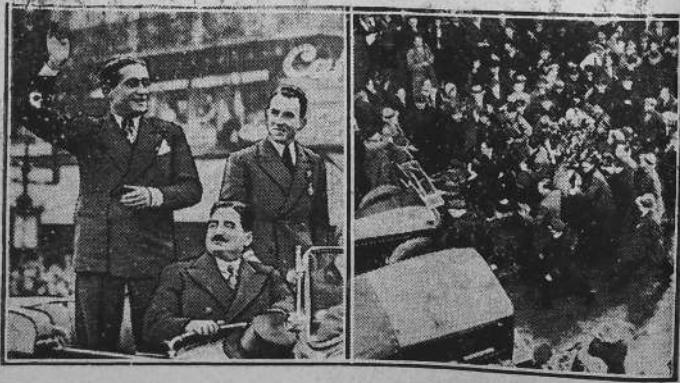
Nan, ne rañ ket, mardouen
 Mez diskana a youez e benn
 Ha lavaret evel peb ozac'h fur
 Va hini goz eo va dous
 Va hini goz eo, zür!

11

ANNAIK

Eun dra gaer a vije!
 'Vit va hini d'in me, n'euz forz petra rare,
 Na viro ket ouzin da gaout 'r banne kafe
 Deomp 'ta, Fantik, da gafea 'ti Yan an Tarz!
 Te baeo « la gount » da lakat ebars!

Tr.

An nijerien COSTES ha BELLONTE e Paris

PARDOUN CLEDER

Allegretto.

Teir-blac'h yaou - ang euz a Le - on. Teir-blac'h yaou -
 ang euz a Le - on, A za - da Gle - der, d'ar Par -
 don. A za - da Gle - der, d'ar Par - don. Da re - jou -
 ix - sa ho c'ha - lon, Mez non pañ gant de - vo - si - on.

DISKAN

Al - lous, ge - vi - ve la - mour, Fanch, Ten - na pa - nez,
 plan - ta pou; Ten - na pa - nez, plan - ta - pour.

'Bars e Kleder p'oant erruet, (*bis*)
 En hostaleri int antreet. (*bis*)
 Gwin ha kafe 'deuz goulennet
 En avis terri ho sec'hel.

Pa voa fin dezo da eva (*bis*)
 N'o doa kel arc'hant da buca (*bis*)
 'Ma lavaras an hostizes :
 — Me zalc'h ho kouefou en arrhes.

Eur paotr yaouank a voa eno
 Hag a respountas evitho :
 — Me baeo 'vito, hostizes,
 Pa rankfen guerza va bragez.

Krenv vije 'r galon a ouelje
 'Bars e Kleder neb en dije
 Guelet an tam inosant braz
 O pourmen e... glin en noas.

E PONT 'N ABAD
 Bols ar soudardet ha martolodet maro er brezel.

Taol Brichinêrez ar Barazer

C'HOARIERIEN :

JAKEZ ;
 E C'HREG ;
 E vamm gaer, JAKETTA

I. ARVEST KENTA

JAKEZ (*e-unan*)

JAKEZ

Strobinellet oun bet gant an diaoul, sur awalc'h, p'em eus
 sonjet fortunaia. Na glever em zi nemet lavarou ha dislavarou,
 youc'hadennou, rebechou ha malloziou. Va greg ha va mamm
 gaer, ker gwas ha Paolik, a zo atao var va buhez. Eun torr-
 penn int : — Jakez dre ama ! Jakez dre ahont ! Pa skarmot
 unan, eben a bec'h. Pa c'hrosmol unan, eben a youc'h. Sul
 c'houel bemdez, n'eus ehan ganto : atao trouz ! N'em eus
 tamm plijadur ebet mui. Fidandoustik, ma tro em fenn, me
 vezo mestr em zi.

II. EIL ARVEST

JAKEZ — E C'HREG — JAKETTA, AR VAMM-GAER.

AR C'HREG

Asa, pebez milin geriou ! Gwell eo d'eoc'h chom sioul.

JAKEZ

Selaouit 'ta ! Petra e'hoari ganeoc'h ?

AR C'HREG

E leac'h, chom aze da zabati, e ve gwell d'eoc'h labourat.
 Labour zo ken ha ken, mes c'houi na rit foultr seurt.

JAKETTA

Beza fur a rankit. Eun ozac'h mad a dle plega d'e c'hreg.
 Diwallit rak ar vaz, Jakez, ma ne zentit !

JAKEZ

Hum ! hum ! Taoliou baz var va chouk, biken !

JAKETTA

Biken ? Ha perak, mar plij ? Daoust ha n'eo ket dre garantez eo e resevit eun taol bennak digant ho pried ? N'eus drouk ebet eno. Red eo d'eoc'h senti outi.

JAKEZ

C'houi zo ebat d'eoc'h lavaret... Mes re a draou a c'houlenn diganen.

JAKETTA

Mont a rit divemor. Perak ne skrivjec'h ket holl gourc'hemennoù ho pried var eur paperik ?

JAKEZ

Eaz ral eo an dra-ze. Kemeret a ran dioc'htu va faper.

AR C'HREG (*o komz var he foëzig*).

Merkit sklear pep tra. Skrivit, da genta e reot kement a c'houlennin, e reot atao hag e pep tra, va holl bolontezioù penn da benn.

JAKEZ

Ober a rin an holl draou mad ha fur; ar re all, nan.

AR C'HREG

Bidanellerez n'eus ken ganeoc'h. Skrivit. Sevel a reot ar c'henta, kerkent ha goulou deiz, da ober al labour mintin.

JAKEZ (*Teurel a-ra e bluen*)

O Gwerc'hez Vari ! Me, skriva eur seurt tra ! Sevel ar c'henta ! Ha perak, mar plij !

AR C'HREG

D'ober eun tommaik d'am hinviz deiz, p'he gwiskin en eur denna va hinviz noz.

JAKEZ

Tomma hoc'h inviz ! Daoust hag ar c'hiz a zo ?

AR C'HREG

Giz a zo pe giz n'ez eus, ne vern ket. Me fell d'in !
Jakez a jom nec'het, hag a skrab e benn.

JAKETTA

Mes skrivit 'ta !

AR C'HREG

Perak chom var var ?

JAKEZ

Kement a chaok zo ganeoc'h ho tiou, m'emaoun c'hoazgant va ger kenta.

JAKETTA

En noz, ma tigouez d'ar c'hrouadur dihun, evel ma ra alies, c'houi a zavo buan d'e luskat ; ma lenv, c'houi hen dougo var ho preac'h hag er pourmeno dre ar gampr, en eur gana: « Dodoik, la, la ! » ha pa vefe da hanternoz e vije. Goro ar zaout a reot hag aoza ar yod diouz ar mintin.

JAKEZ

Ar vicher-ze n'eo ket plijadurus.

AR C'HREG

Skrivit er memez tra.

JAKEZ

Va faperig a zo dija duet holl gant ar gerioù. Karget eo brema.

AR C'HREG

Hastit buan, pe me ho kempennno.

JAKEZ (*humb!*).

Skriva a rin var an tu all.

JAKETTA

C'houi a ranko meska an toaz, poazat ar bara, gwalc'hi an dillad.

AR C'HREG

Tamoezat ar bleud, gwaska al linseriou.

JAKETTA

Mont ha dont hep ehan, redet ha poania ker gwas hag an diaoul kam.

AR C'HREG

Ober d'ar bara meleni, tomma ar fourn.

JAKETTA

Kas an ed d'ar vilin.

AR C'HREG

Ober ar gwele pa vin savet, gant aon da veza bazatet.

JAKETTA

Lakât ar gaoter var an tan, spura ar bassinou.

JAKEZ

Mont a rit buanoc'h eget strakellou da spounta ar brini, pa vez avel bras : Komz a rit diou asambles. Livirit d'in an traou ger ha ger.

JAKETTA

Setu aze, Jakez. Ober a reot an toaz.

AR C'HREG

E lakât er fourn.

JAKETTA

Poazat.

AR C'HREG

Ober ar c'houez.

JAKETTA

Gwalc'hi.

JAKEZ

Gwalc'hi petra ?

JAKETTA

Ar skudellou hag ar c'hastolorennoù.

JAKEZ

Asa ta mad, mont a rit re vuan adarre. Skudellou ha kastolorennoù.

AR C'HREG

Ar billig.

JAKEZ

Penaoz em bezo me sonj eus kement all a draou ?

AR C'HREG

Skrivet eo. Ha neuze, me fell d'in. Dalc'hit sonj mad.

JAKEZ

Gwalc'hit an traou, c'houi !

AR C'HREG

C'houi eo a yelo d'ar poull gant traou fank hon hini bihan.

JAKEZ

Ec'h ! Perak komz eus an traou sklabezus-se ?

AR C'HREG

Penn baz dotu ma 'z oc'h ! E pe leac'h n'eus ket a c'hreziou fank ?

JAKEZ

Penn baz dotu hoc'h unan ! Nan, n'o gwalc'hin ket. Hen t'oui a ran.

AR C'HREG

Mont a raio drouk ennon, ha c'houi vezo kaoz. Bazadou ho pezo.

JAKEZ

Allo, allo ! Plega a ran, ha peoc'h en toull-se !..

AR C'HREG

Red e vo d'eoc'h lakât urz en ti ; en ho karg ema. Bremaik, e rankot va zikour da waska an dillad a zo er bailh bras. Skrivit.

JAKEZ

Great eo. Peger kalet eo da blaneden, paour keaz Jakez ! Den ne garje dont en da leac'h. Sonjal a rankin, noz deiz, en holl labourou am bezo da ober.

JAKETTA

Brema, sinit ho paperig, ha grit buan.

JAKEZ

Setu aze. Dalc'hit mad d'ezan. Gwell eo ganen beza krouget eget terri unan eus ar gourc'hemennou a zo varnan.

JAKETTA

Mirit ho teveriou penn da benn.

AR C'HREG

Kenavezo, mamm, kenavezo.

III. ARVEST TREDE.

JAKEZ HAG E C'HREG.

AR C'HREG, eat tost d'ar bailh.

Ac'hanta, Jakez, deuit d'ober eun tomma o waska an dillad ganen. Ar waskaden a zo var ho paperig.

JAKEZ

Pe seurt labour eo an dra-ze ? Ne ententan ket.

AR C'HREG

Asa evelato ! Lavaret a ran d'eoc'h. Gwaska an dillad gannen. Daoust ha kaout a rankot tri pe bevar taol haz evit ma vezo digor ho tiousskouarn ?

JAKEZ

Ar waskadenn n'ema ket var va faper.

AR C'HREG

Neuze c'hoaz ! Koeo, dez' emma. Sell ! aze ! (*gant he biz*).

JAKEZ

Gwir eo, gwelet a ran. Eur vech all em bezo sonj.

AR C'HREG

Krogit er penn-ze, ha chachit krenv.

JAKEZ

Nak a fler a zo gant ar pezh dillad-se ! Ar vicher-ma ne blij nemeur d'in.

AR C'HREG

List ho soroc'h, ha chachit. Chachit da vad, pe e pakoc'h ar pezh dillad var ho fri.

JAKEZ

Diwallit na rafec'h kement-se.

AR C'HREG

Gwaz a ze evidoc'h, ginaouek.

Stlepel a ra al lienaj oc'h ginou Jakez.

JAKEZ

Var a velan, an diaoul eo a zo o c'hoari vaz. Glepiet oun !

AR C'HREG

List ho klabouz, ha chachit. Allo, bez' emaoch ganti ?

JAKEZ

Drouk ennan, a jach a frap. Ar C'hreg a zispeg dioc'h al lienaj, hag a gouez var he c'hefn er ballh.

AR C'HREG, *gant eur vouez glac'harus*

Truez, va Doue ! Va zikourit ! O pet truez ouz va ene ! Va zennit er meaz, Jakez, va fried brao-me !

JAKEZ

Kement-se n'ema ket var va faper.

AR C'HREG

Hanter vouget oun er baillh bac'h-ma ! En han' Doue, va fried koant, roit d'in an dourn da vont er meaz !

JAKEZ

Ché ! randounen goz ma 'z out ! sav dres var da ellou.

AR C'HREG

Va fried mad, saveteit va buhez ! Emaoun var nez simpla. Astennit d'in eun dourn madeleuz !

JAKEZ

Kement-se n'ema ket var va faper. Miret a rin lavarou va faper betek ar maro.

AR C'HREG

Piou am zenno ac'han ? An ankou, siouaz d'in, m'her c'hred da vihana !

JAKEZ, o lenn e baper.

Meska an toaz tomm ar fourn, gwalc'hi, tamoezat ar bleud, gwaska al linseriou...

AR C'HREG

Va gwad a zo sklaset holl... Mervel a rin ma n'am zikourit ket !

JAKEZ, o lenn atao.

Mont, dont, redet ha poania...

AR C'HREG

Marvet e vezin araok ar pardaez !

JAKEZ

Poazat, ober d'ar bara meleni...

AR C'HREG

Ho tourn, Jakez ! Mervel a ran...

JAKEZ

Kas an ed d'ar vilin...

AR C'HREG

Ho kalon a zo kaletoc'h eget hini eur c'hi.

JAKEZ

Ober ar gwele kerkent ha ma vezo savet va mestrezig...

AR C'HREG

C'houi gav d'eoc'h e meus c'hoant c'hoarzin ?

JAKEZ

Lakât ar gaoter var an tan...

AR C'HREG

Siouaz d'in ! E pe leac'h ema va mamm Jaketta ?

JAKEZ

Spura ar bassinou...

AR C'HREG

It buan da glask an aotrou person evidon.

JAKEZ

Lennet em eus va faper penn da benn, ha sur oun n'ema
ket an dra-ze varnan ken nebeut.

AR C'HREG

Perak n'eo ket skrivet kement-se ?

JAKEZ

Abalamour n'o peus ket lavaret ! Chachit ho skasou ga-
neoc'h evel ma keroc'h. N'eo ket me her graio.

AR C'HREG

Sellit dre ar prenestr... Daoust ha n'eus ket eun den mad
bennak o vont dre aze ?

JAKEZ

An dra-ze n'ema ket var va faper.

AR C'HREG

Ho tourn, va mignoun brao-me !... Na c'hellan ket sevel
va unan.

JAKEZ

Da vignoun, me ? Oh ! la la ! Lavar ez oun da vrasa ene-
bour. Me garfe e vefez maro .

IV. ARVEST PEVARE

JAKEZ — AR C'HREG — AR VAMM JAKETTA

JAKETTA, o youc'had er meaz.

Hola ! Digorit 'ta !

JAKEZ

Piou a sko var an nor ?

JAKETTA

Me eo, ho mamm Jaketta. Dont a ran da velet penaoz ez
a an traou en ti.

JAKEZ

Mad ema ar bed, rak va greg a zo maro. Va eürusted a zo
parfet ; pinvidig oun.

JAKETTA

Va merc'h a zo bet lazet !

JAKEZ, seder.

En em vezuet eo er baill bras.

JAKETTA

Muntrer digalon, pe seurt a lavarez !

JAKEZ

Pedi a ran Doue hag ar Verc'hez d'ober d'an diaoul brevi
he c'horf araok ma kaso e ene gantan.

JAKETTA

Allas ! kant gwech allas ! va merc'h a zo tremenet !

JAKEZ

Gwaska a reamp an dillad hon daou. Hi a zo diskroget
hag a zo kuezet er baill bras.

AR C'HREG

Va mamm, maro oun ma n'am zikourit !...

JAKETTA

Ama emaoun. Jakez, roit an dourn, mar plij.

JAKEZ

An dra-ze n'ema ket var va faper.

JAKETTA

N'ho peus ket a vez ?

AR C'HREG

Sikour !

JAKETTA

Digalon ! Daoust hag he leskel a reoc'h da vervel aze ?

JAKEZ

Er bailh ema, er bailh e choumo, ma n'eus nemedoun d'he zenna er meaz. N'oun mui mevel ganti.

AR C'HREG

Va zikourit !

JAKEZ

An dra-ze n'ema ket var va faper. Kaer em eus e glask, n'her c'havan ket.

JAKETTA

Allo, Jakez, awalc'h a ormidou evelse. Va zikourit da denna ho kreg er meaz.

JAKEZ

Hen toui a ran : biken ne blegin, nemet prometti a rafe e vezin hiviziken mestr em zi.

AR C'HREG

M'am tennit er meaz ac'han, m'her promet a greiz kalon.

JAKEZ

Ha gwir ?

AR C'HREG

Me raio holl labour an ti hep goulen diganeoc'h kou'z lavaret netra.

JAKEZ

Neuze ho tennin er meaz. Ra zeuio holl zent ar baradoz d'ho koaska ma 'z it eneb ho ker !

AR C'HREG

Va mignoun, birviken mui n'ho tislavarin. Hen toui a ran.

JAKEZ

Breman, neuze 'ta, me a raio ar mestr, pa 'z eo gwir va fried a blego.

AR C'HREG

Daou bried ha n'en em glevont ket n'o deus ket a eürusted.

JAKEZ

Rak-se 'ta, ar gentel am eus roet sklear : eur c'hreg hag a ra eur mevel eus he ozac'h, n'eus fors peger sot e ve, e deus atao leac'h da gaout keuz : liena a ra ar biz kontrol.

AR C'HREG

Flemmet oun bet, evel m'o peus gwelet. Rak-se, divar hirio, me raio al labour en ti. Me a vezo ar plac'h, ar vatez, evel m'eo dleet.

JAKEZ

Pegen eürus e vezin, ma talc'hit d'ho ker ! Beva a rin dizoursi.

AR C'HREG

Fizia a c'hellit varnon. Mestr e viot ama, rak ho kwir eo.

JAKEZ

Pa 'z eo gwir e vezo hiviziken urz en ti, me ne vezin ket drouk. Mes hen anzav a ran ouzoc'h, kollet em eus va fenn p'o peus kollet hoc'h hini. Teodou fall, roit peoc'h. Va greg n'e deus mui c'hoant va lakât da vevel dindanni. Kenavo, tudou. Achu an abaden.

An deiziou goanv

Allas ! setu an deiziou goanv
 En dremwel pell o tond timat,
 Ha c'houi 'vank d'in va c'haret-mat,
 O sonjal d'eoc'h va c'halon 'gren
 D'ar goanv e varv ar valafenn.
 Allas ! setu an deiziou goanv.

Ar goanv ec'h eo kouls-bloaz ar c'haonv
 An Natur 'gren gant ar riu ;
 An delienn 'zo kouet er poullou.
 'N holl draou 'ra d'eomp sonjal d'ar bez ;
 An oabl 'zo du, an avel c'houez.
 Ar goanv ec'h eo kouls-bloaz ar c'haonv.

L'Alte, 8 a viz kerzu 1922.

Bodspenn.

Gouel ar Patronachou katolik e Landivisio.

Ar marmouz Tombouctou

Eun den euz ar Frans, Capart he hano, eal da veva en Afrik gant he bried, en doa eur marmouz (chimpanzé) leun a spered : saludi a rea an dud, digeri ha serri a rea an do-rojou kouls hag eur paotr a gampr. Pa oa varnez distrei en hor bro, Capart a c'houlennas digant he c'hreg :

« Pe seurt a raimp euz hor marmouz Tombouctou ?

— Dont a raio d'hon heul.

— Chastre on devezo ganthan.

— Chastre ebed ! Ormidou hag ariezou a raio var vor kouls ha var zouar, ha ne vezimp ket ken inouet epad hor beach.

— Ma ! evel ma kiri.

Ha setu Capart el lestr gant he c'hreg, he verc'hik eiz miz, ha Tombouctou.

Ar marmouz a oue klanv epad an eiz dez kenta, rak ar mor a ioa rust dirak ar Gabon. Mes eur vech great dioc'h al lestr hag ar mor, Tombouctou a bignas hag a ziskennas, a redas hag a ziredas euz an eil guern d'eben, betek sponta ar vartolodet ho-uman, tud hardis goulskoude. Biskoaz kaz-koat er guez huel n'eo lammet ha dilammet ker skanv ha ken dizoursi ha Tombouctou. Ne rea nemeur implij euz skeuliou al lestr, difreoc'h e kave mont ha dont dre ar c'herdin stign a zalc'h ar guerniou, ploum en o za.

Eun dervez, ar marmouz a reaz d'an holl krena.

Kemeret en doa ar verc'h vian euz a dre zaouarn he mam, evit c'hoari ganthi evel m'oa boas d'ober, hag hen ha pignat ganthi, ker prim ha tra, var beg ar vern vras. Ar vam, mantret hag eat dilavar dre he spount, a ziskouezas ar marmouz d'ar c'habiten, hag hema a velas Tombouctou, azezet kompez var kastell huela ar vern, e lost kordigellet en dro d'eur goaden, ar verc'hik seder etre e zaou bao. Al lestr a vranzigelle dre ma rede var ar mor, hag ar vern a vralle tu ha tu, na petra 'ta, mes ar c'hrouadur, luskellet, a ioa en em roet da gouskat.

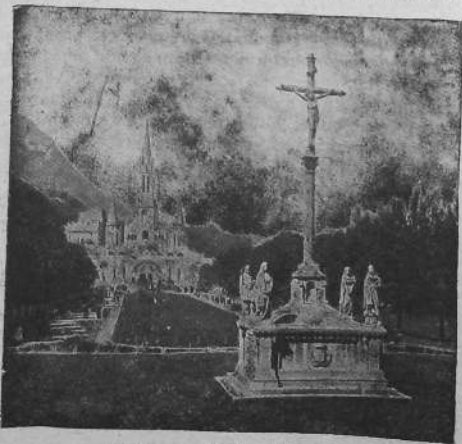
A benn eun hanter heur, ar marmouz, inouet, a zavas ; kor-da a reas e lost en dro d'eur goaden all, eur goaden dreuz.

ha neuze, a istribill etre an nenv hag ar pont, dalc'het diwar bouez e lost hebken, ec'h en em roas da c'hoari branskella-dik gant ar c'hrouadur. Ar vam, seizet dre he strafuill, ne grede mui sellet; ar c'habiten, spontet, a lavaras d'he dud : « Goaleur d'an nep piou benag a faouto eur ger, goaleur d'an nep a zistranso an diaoul a varmouz-se ! »

Pa oue skuiz o vranskellat, Tombouctou a grogas gant e bao, bizied hir d'ezhan, en eur fun stignet stard, a zispegas e lost, hag a ziriklas, prim evel eul luc'heden, varzu ar vern vizan. Eun taol mor a reas d'ezhan dispega, ker buan e tiskenne; mes pa oue kouezet tri pe bevar metr, e kavas eur fun all, krapa a reas ennan kerkent, en eul lam e oue var eur skeul, hag en eul lam all var ar pont, e kichen ar vam, semplet dre he strafuill.

Ar vartolodet a ziredas, ar c'hrouadur ne oa ket dihunet; na blonsset, na kignet, netra : kousket mik !

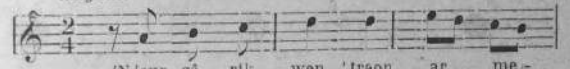
Eun Doue a zo evit ar vugale.

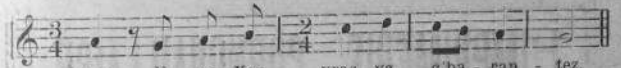
Kalvar ar Vretoned e Lourd

'N EUR GÊRIG WEN

Allegretto.

'N'eur gê - rik wen, 'traon ar me -

nez, E ma Yan vraz, va c'ha - ran - tez.

DISKAN

Tra la la la la la la la, Tra la

la la la, Tra la la la, la la la

la, Tra la la la la.

Ouspén dek guech eo diredet
E tal va dor, na ouien ket.

Deg re voutou en deuz uzet
Diouz ma lavar, 'vit va guelet.

Ha dek re all c'hoaz a uzo
Abars ma zin d'ober friko.

Guelloc'h ganen chom da goza
Eget kaout eur « Yan » evel dan.

L'IMPRIMERIE CORNOUAILLAISE

Rue des Gentilshommes

Téléphone 2-44 **QUIMPER** Téléphone 2-44

est moderne par son outillage

POUR TRAVAUX EN LANGUE BRETONNE

Pour Brochures, Thèses, Prospectus
Carnets à souche, Reçus, Etiquettes, etc.

Adressez-vous à elle en toute confiance.

Elle vous réserve son meilleur accueil
Ses travaux sont particulièrement soignés

An Aotrou Garlant a Blogonnec

Hervez al lavarou koz, kastel Garlant e Plogonnec a ioa o chom ennan, guechall-goz, eun den a renk uhel mes ken paourik, ken paourik ma ne oa ket goest da baea mevelien, ha ma ranke labourat e zouarou e-unan, evel eur c'heas koueriad ma 'z oa, evitan da veza eun dijentil.

Mes, evel ma 'z oa eun dijentil braz, e renke evel just kaout bepred e gleze ous e gostez. Pa en em gave er park dioc'h ar mintin, e plante anezan er c'hleuz en eur en em gaout, evit e gemeret dioc'h an noz en eur zistrei d'ar gear.

An teodou fall a lavare zoken, pa veze pedet da vont da leina en eun tu benak, e lakea e diabars e c'hodel evit e goarnisa, e kuz, eun tamm tol teo evit miret ouz ar saos d'en em zila er meas, ha da ruilla hed a hed e gorf, hag e karge e jakot a stripou, a roti, a fars guinis; en eur ger, eun tamik eus kement tra a vije bet servichet ouz taol. Evit petra ta ? Evit karga o c'hof d'ar re a vije chomet er gear. Ha c'hui zo digalon aoualc'h, va lenner truezus, ma ne druezit ket ouz tudigou ken reuzeudik !

Ar paour keas tammik aotrou, lakeat da azeza var an douar noaz, en doa eur mab, e hano Yann, oajet a drivac'h vloaz d'ar mare ma kontan histor e dad. Eur pezh pikol paotr, ia vad ; mes evitan da veza ken galloudus a gorf, ez oa berrik kenan a spered. Tri zra avad a ouie da ober mad, tri : dribi, eva ha kousket.

E dad, evit en em zizoher anezan, hag hen lakat da c'hounid e dam bara, en doa kinniget anezan, evit mevel aotrou (floc'hik, ma kavit guelloc'h) d'eur varkizez vraz eus a gichen. En amzer-ze, an itrounezet a ioa guisket, neket evel breman eo, mes e giz o amzer, na petra ta ! Dougen a reant eur zae hir, hir meurbet, hag a dreine eun tamm mad, var an douar var o lerc'h.

En devez kenta, ar glapez a gavas an dro da lammet gant e skasou pounner var sae an itron, ha d'he regi, evel just ! Karget da servicha oc'h taol, e sklabez as bizaj d'ar Vestrez, en eur ziskarga dour dezi en e gueren. Terri a reas eun neubeudik mad eus ar plajou ar re gaera, a blije kement

da dud an ti. En dervez kenta, dioc'htu dioc'h an abardaez, e roet e gount dezan.

An aotrou Guillou, persoun Plogonnec, en doa her c'hemeret en e dy, eun tamm araok, evit klask fourra dezan eun tamm latin benak en e benn, evit her c'has goudeze d'ar skollaj da ober e studi. Mes siouas ! Koll a reas e boan hag e amzer. Yan ne c'hellas morse mont larkoc'h eget ar bajen genta : *rosa, la rose !*

Pa edo ar ginaouek o kimiada deus maner ar varkizez ec'h en em gavas gant e vadoberour braz. Ar paour keas aotrou Guillou a vennas mont da zot, pa velas e damm kama-lad taolet, ha ken buan, er meas deus ar maner.

Antronos, ez oa eur vatimant armet o vont deus Kemper da ober eur veach. Ambarket eo Yan varni, hep koll amzer. Mes allas ! ar mor ne dea ket dezan : taolet ha distaolet eo, ec'h en em gavas klanv e berr amzer, hag e oue diskennet e Benodet ; ne c'helle ket mont larkoc'h. Na pebez martolod evelato !

An tad a rankas guelek sklear. Deus lestrugel e vab, ne c'hello morse ober nag eur c'halvier gwenn, nag eur manac'h, nag a dra zur eur c'habiten brudet evit servicha ar Roue ; nan, ne c'hello morse gortoz dioutan nemet eun tamm labour gros benag vardro an ti evel tenna dour, faouta keneud, kas ar patatez hag an traou all d'ar c'halatez ; ha c'hoaz, evit an holl draou-ma, ne ehano da c'hrosmolat hag e kavo guelloc'h mont da gousket da benn ar bern kolo.

Eur mintinvez e dad a lavaras dezan :

Sell, Yan, va mignon, te zo vont da gas eur boezellad kerc'h da vala da vilin Pont keo, hag e chomi dioc'htu da c'hortoz, ken e vo malet d'it da zont en dro. En dizro e zi da c'hovel marechal Sant-Albin, da gerc'hat an trebest e meus kaset dezan da gempenn. Mes dalc'h sonj avad deus eun dra : diouall euz ar miliner, laer evel ma 'z eo evel e gonsortet holl, ha digas d'ar gear eur muzulad vad a vleud. Klevet a rez, neketa ? eur muzulad mad a vleud.

Yan, hag a ioa en dervez-se eun tamm e gout da labourat, evit doare, a lavaras d'e dad :

— Oh ! fa, tad, bezit dinec'h ; great e vezo ho polontez. Samma ra ar zac'had kerc'h var e ziouskoas, hag hen en hent d'ar vilin. Evit miret da ankounac'hat gourc'hemen-

nou an tad, e lavare alies : « Eur muzulad mad a vleud, eur muzulad mad a vleud ! »

O tiskan edo eun draonien vraz, pa en em gavas gantan eur c'harrad mein, pevar loan kezeg stag outan. Evel ma edont o-pignat, ha ma'z oa sao kenan, ar paour keas charretour, kaer en doa sklakal e fouet, krial var e gezeg, ar re-ma skuiz, prest da zisalana, ne c'hellent ket mont pelloc'h.

Yan a jomas da zellet, en eur radoti ato ar memes gerioù. « Eur muzulad mad a vleud, eur muzulad mad a vleud. »

Ar charretour oc'h e glevet a ieas drouk ennan hag a lavaras :

— « Diot zo ac'hanot, ha n'eo ket dereatoc'h d'it lavaret : « Ra zeuio Doue da lakat ar c'hezeg da gregi el labour ? »

Hag o veza m'edo Yan o vont adarre gant e vuzulad mad a vleud, ar charretour a zistagas gantan eur mel taol-fouet var e feskennoù. Yan a laoskas eur griaden hag a lavaras :

— Me zento ouzoc'h, hag a lavaro breman : « Ra zeuio Doue da lakat da gregi ! »

Eun tamm pelloc'h, ec'h en em gavas gantan paysantet, hizier ha freier ganto, o c'haloupat varlerc'h daou gi klanv. Yan a deue gantan goasoc'h eget biskoas : « Ra zeuio Doue d'ho lakat da gregi, ra zeuio Doue d'ho lakat da gregi. »

— « Sell ta, a lavaras unan deus an dud-se, petra lavar ar penn sot-man : « Ra zeuio Doue d'ho lakat da gregi ? Me-meus c'hoant da derri va fenn-baz var e chouk ! »

Hag o stanka an hent oc'h Yan da vont pelloc'h, e lavaras dezan :

— « Ro peoc'h, aneval sot, pe bremaik me da lazo !

— Mes, eme Yan, petra rankin ta da lavaret ?

— « Lavar, eme egile : « Ra blijo gant Doue e vent paket ! »

Senti a ra hag e kendalc'h da lavaret : « Ra blijo gant Doue e vent paket ! »

Prestik goude, ec'h en em gav gantan tri laer tec'het kuit eus prizon Kemper hag ar jandarmet o c'haloupat var o lerc'h.

Yan a ioa gant e zoroc'h en : « Ra blijo gant Doue e vent paket ! » Unan eus al laeron, oc'h e glevet, a zistagas gantan eur pezh kravanad var e fri en eur lavaret :

— « Serr da vez, ginaouek, pe me da grougo ! »

— Petra ar quella d'in da lavaret neuze ? »

— « Netra ebet, leue zo ac'hanout ! » eme al laer.

— « Ho ! eme Yan, stad ennan, an dra-ze zo eas d'in avad, da lavaret : « Netra ebet, netra ebet. »

Va c'hamalad a gendalc'h gant e hent, hag en em gav gant chaoser milin Pontkeo. Skuiz gant e hent, e taol e zac'had kerc'h d'an douar, ec'h azez da zellet ouz an dour o redet.

Abenn eun neubeud amzer, ec'h en em gav da dremen eur marc'hadour greun. Sellet a ra ouz sac'had kerc'h Yan, hag e c'houlen digantan :

— « Pegement e ve ar priz ? »

— Netra ebet, eme Yan.

— Ho ! ho ! eme egile, n'eo ket glabousez eo, lavar d'in pegement e guirionez da sac'had traou.

— Netra ebet, netra ebet.

— Ho ! na te zo eun den mad ! eme ar marc'hadour, en eur zamma ar zac'h var e gein ; na te zo eas ober affer ganez ! Bennoz Doue a lavaran d'id da viana.

— Ho ! va zac'h, eme Yan, goall gontristet hag o santout ar goad eun tamm o sevel d'e benn, o velet kement all ; lammet a ra oc'h choug ar marc'hadour, ha gant eur buntad e foueltr anezan en dour, sac'h hag all.

Eun taol fall en deus great, hag ec'h en em laka da c'houloupat. En em gaout a ra gant govel marichal Sant-Albin. Ar bleud zo eat dija euz e spered ; mes o velet ar c'hovel e teu da zonz dezan deus an trebest a renko kas gantan d'ar gear.

Ar marichal a ro dezan e drebest, ha va lakipot da gemeret hent ar gear.

An heol a ioa tom hag a skoe var e benn ; hag an trebest a gave pounner. Hen taoler a ra d'an douar hag azeza varnan.

— « Mes, sell 'ta, eme Yan, na me zo sot ! me ne meus nemet daou zroad hag hen-ma en deus tri. Mechans neuze e c'hello bale gantho, hag en em gaout er gear, memes em raok-me. Allo, trebest va mignon, d'it en em zebrouilli ! Kers, feneant ma z'out, ha me zo vont da gutuill kraon-kelvez.

Yann en em gavas er gear dioc'h an abardaez, e c'hodellou leun a graon ; mes na bleud, na trebest.

E dad, souezet maro, ha drouk ennan, evel just, a c'houlen digantan :

— « Hag e teuez en dizro gant netra ? E pelec'h ema ar bleud ? e pelec'h ema an trebest ? » :

— « Fei, va zad, e pont Pontkeo ez eus en em gavet gannen eur marc'hadour greun, hag en deus c'hoanteat tenna va zac'had traou diganen. Buntet e meus anezan, hag eo kouezet, sac'h hag all, e dour.

— « Maleurus zo ac'hanout, eme an tad, te martreze e peus heuzet ar paour keas den-ze ! »

— « Bah ! eme ar glapez, eur filout ! ha n'en deus bet nemet ar pez a verite ! Evit an trebest, avad, ez oun souezet maro ne ve ket erruet aman em raok-me. Tri droad dezan, ha me ne meus nemet daou ! Feneant ma 'z eo !

An tad zo tenval e benn. Ne c'hourdrouz ket e baotr, ken sot e kav anezan.

D'ar mare-ze, ez oa e Kemper eun offiser, hag a gemere paotret iaouank da soudardet evit servicha ar Roue. An offiser, o velet Yann gant eur pez korf den, a ro d'an tad eun dournad mad a aour evitan. Ha Yann zo deuet da veza pe gorporal, pe general, pe memes roue martreze, piou c'hoar ? Mes, ar pez zo sur eo : e gamaladet n'o deus ket lezhanvet anezan : le grand débrouillard.

N'oun ket goest goulskoude da lavaret netra deoc'h var histor e vuez soudard. Na meus na lennet na klevet netra var ze. Setu ma ne ouzon ket pe e teuas plom dezan en e benn pe ne deuas ket gant an oad, nemet plom eur voulet benag e ve, martreze. Rag an hini a zo leue n'eo leue nemet epad bloaz, hag an hini zo peur-zod, a zo evit ato. Var a lavarer, diana...

Dec'h... ha warc'hoaz

Gwelet am eus koueza va holl c'hoantegeziou,
Ha yaouank e oan c'hoaz p'o deus va dilezet ;
Hag am eus goullonderet kalir ar boaniou..
Alies em c'halon an heug a zo pignet.

Va c'halon koulskoude 'oa kizidik bepred
Ha balc'h ha taer ivez. Pell-braz en em gollas
O klaskout dre ar Bed ar Menoziou kuzet,
An eurvart war an douar ha biskoaz n'her c'has.

Ya, fellout a rae d'in gourenn nep d'an donkad !
Hag hirio c'hoaz zoken e klaskan beza trec'h.
Petra vezo eta? Ha kavout ' rin ar brec'h
Am skoazello start war an hent gwirion da vat !...

Bodspenn.

Ar merrien treac'h d'an dud

Araok krouidigez an den kenta, al loened, eme Nodier, eur skrivaniere digristen ha mad da huvreal, a veve var an douar aboue eur maread hantvejou, hep mestr d'o ren, pep hini evel ma kare.

Ar bloaz, rannet breman e pevar amzer, n'en doa neuze nemet an nevez amzer, hag a rene atao. An douar holl a oa go-loet a vez kaer hag a zouge peder gwech er bloaz, bleun koant d'ar balavennou, frouez sansun da laboused an nenv ; dindanno e veled geod druz ha glaz, ken druz ma ne vezent ket touzet mad gant ar chatal korn.

An douar a oa kompez ral, rak ne oa bet c'hoaz na kren-douar, na dour beuz, na tan dislounket pa 'z eo gwir ne oa menez ebet. Ne oa e neb leac'h na loened gouez, nak anevaled drouk. Peger kaer e oa ar bed araok ma oa deut ennan an den da ober e vestr !

AN DUD KENTRA

Pa deuas an den kenta, e noaz hag aounik, mes gant ar c'hoant da ober e vestr, al loened, souezet maro oc'h e velet, a dec'has dirazan hag a yeas d'en em guzat. An dud spountik a yeas ive en eur c'horn douar, hag a jomas eno a-unan, etrezo. Pobla a rejont buan.

Gant an amzer, ar c'horn douar o doa dibabet an dud evit beva etrezo, ne voe ket evit o beva : re e oant. Ar re yaouank a redas neuze tro var dro da baka al labouz var e neiz, ar c'had kuzet dindan eur bod balan, ar c'havrig bodet er girzier, ar c'haro chouchet dindan ar gwez bras. An dud yaouank o laeras, o lazaz hag o debras.

Bete neuze, al loened n'o doa anavezet nemet maro ar gozni, e doa doare da veza eur c'houk hiroc'h eget ar re al, eur c'houk peurbadus. Divar neuze e voe anavezet ar maro trum ha glac'harus, ar maro gwadek, gant ar c'hlemmou hag an daelou.

An den, treac'h d'al loened dre e spered, a ententas buan e vije brezel etre al loened hag hen. Difenn a reas eta e gorn douar gant kaeiou uhel, hag ober a reas stegnou ha toul-

lou trap da baka e enebourien. Ober a reas, er memez amzer, armou mean da skei.

Dre ma kreske niver ar vugale, an den a zavas lochennou uhel d'o goudori. Deski a reas, gant an amzer, ober tiez, ha sevel a reas ar gear genta a voe hanvet Biblos. Ar gear-ze a voe rouanez ar boblou.

Ne ouzor mui netra divar benn ar gear-ze a velas koulskoude an davarn genta, ar c'henta kiger hag ar bourreo kenta.

Al loened, enkrezet o velet ar marvou trum, a zispennas roudou ar re o doa kollet ar vuhez gant o gwad, hag a gavas atao roudou eun den e kichen ar gwad skuilhet.

KUZUL BRAZ AL LOENED

Al loened a veve neuze e peoc'h etrezo; rak d'ar mare-ze, al leon hag an tigr ne zebrent ket an anevaled all. En em voda a rejont eun devez, da glask an doare da vaga ar peoc'h etrezo hag an dud, pa 'z eo gwir an dud a zistruje an anevaled.

Goude eur maread lavarou ha dislavarou, pemp loen eus ar re barfeta a voe karget d'en em glevet gant an den : an olifant, ar marc'h, an ejenn, ar falc'hon hag ar c'hi.

— « Kinnig a reot d'an den, eme al loened, an hanter eus an douar da ren evel ma plijo gantan, mes arabat e vezo d'ezan dont da glask trabas ouzomp-ni en hanter all. »

— « Livirit d'an den, eme al leon, n'em eus ket an distera aon razan, krenvoc'h oun egetan d'en em ganna gant va dent mad ha va skilfou lemm. »

— « Buanoc'h egetan e redan, eme an heizez, hag ar bihana eus va re vihan, pa deuas an den var e lerc'h, a dec'has eas en e raok, en devez all, epad ma ranke an den dishalanet chom a zav e kreiz e redadenn. »

— « Gwelloc'h eget an den da zevel hi oun bemdez, eme an avank, (*castor*) n'en deus netra da zeski d'in var gement-se. »

— « Laerez a c'helfen e vugale nevez ganet diouz daouarn o mamm, eme an ner (*aigle*), ha ne c'hello ket nijal d'o faka en dro. »

AR BREZEL A RA D'AN DEN BEZA MESTR

Ar pemp kannad a yeas d'ober o c'hefridi, mes an den a zo treac'h d'al loened abalamour m'en deus eun ene, da lavaret eo skiant. E leac'h beva e peoc'h gant an anevaled, e troas en

e benn ober e vestr d'ezo, setu ma reas eun digemer fall d'ar pemp.

Ar falc'hon a lakeas en eur gaoued, ar marc'h a voe gwistignet, an ejenn staget ouz an alar, an olifant a voe chadennet, hag ar c'hi a ziwallas tra e vestr. Pa voe donv an ejenn, ar marc'h hag ar c'hi, an den a labouras eun nebeudig; mes dizale ec'h en em droas ouz ar chase ha da c'houde ouz ar brezel. E galon a deuas da veza kriz gant an amzer, an den a skoas hag a lazas al loened da genta, ha da c'houde, e vreudeur hag e vugale.

Gant e skiant hag e izin, an den a reas armou dir, mad da c'houlia ha da zispenn, ober a reas birou hag a nije a bell, kaset gant eur wareg krenv, ha bugale an den a zavas keariou nevez, evit ober o mistri e broiou all.

An douar pa voe ruziet gant kalz a c'hoad, a yeas e kounnar, Krena a reas, setu ma voe torgennou, menezioù ha trao-niennou. Ar menezioù a zislounkas tan ha ludu bero, an dour a c'houzas hag a vezas an douar, epad eun amzer. Evelato, an dour beuz a vihanneas hag a zec'has, hag an douar a velas adarre eun nebeudig tud, chomet beo, ha lore'h enno.

Lod eus al loened a yeas neuze da c'houez; an ner a reas e neiz e gwaskou ar reier uhel. Al leon, an tigr, an ours a dec'has er c'hoajou doun; an heizez, oc'h torgennou ar menezioù.

An den a gave d'ezan e oa mestr ar bed holl, hag a voe fouge ennan.

AR VERIENEN, DISTER KOULSKOUDE,

Eun devez pa oa an den, roue ar bed, o sellet gant lore'h ouz ar geot hag ar gvez, ar bleun hag ar frouez, — e velas en e gichen eun dorgennig zouar savet brao, hag e reas eun azez varni. Neuze ec'h en em droas d'en em bompadi.

« E pe leac'h em brema al loened gouez o deus enebet ouz va zud koz ? Darn anezo a zo tec'het gant aoun razoun, ha n'em eus soursi ebet ganto ! O c'haout a rin pa garin, gant va c'hezeg ha va chas, gant va zoudarded, va listri ha va martolodet : rak ar bed a zo d'in. Pegen eürus eo ar re a zo chomet d'am zervicha ! Labourat a reont va douarou; va dougen a reont eus an eil leac'h d'egile; rei a reont o gloan d'am gwiska; ha d'an holl, va douar a ro ar peuri a zo dioc'h o doare. Breman, an holl a bleg d'in, ha mad a reont. »

— An holl! n'eo ket gwir, a respountas eun amprefan, unan eus an distera loenedigou eus an douar, ar verienen debrerez koat. Na blegan ket d'id, ha n'her grin biken! »

An den a reas eul lamm evit flastra an netraik-se dindan seul e droad; mes ar verienen a gouezas en eun toull d'en em guzat.

An den, gant eur biz dir, a foc'has an douar, a greskas an toull a guze ar verienen; mes ar verienen debrerez a oar kleuza an douar koulz hag ar gozed, ha kaer en doe an den mont doun, toull an enebourez a ziskenne dounoc'h c'hoaz.

Drouk ennan, an den a c'halvas e vevelien. Dont a rejont, unan gant eur c'hrog, eun all gant eul langede, eun trede gant eur bal. Furcha ha difurcha a rejont an douar. Mes ne c'hell den niveri ar merrien o doa kleuzet o gwenodennou dindan an douar, ha ne gaved penn ebet d'ar gwenodennou-ze. An den eo a skuizas da genta, o klask ar merrien dindan an douar.

— Petra c'hoari gant an debrerez koat-se, emezan, o klask cnebi ouzin?

Petra c'hounezo? P'he c'havein dirazoun, me he flastro. Chom a c'hell da guzat en he zoull, petra ra-ze d'in-me? Ar bed a zo d'in.»

An den a yeas neuze da gouskat, dibreder ha laouen: kaout a rea d'ezan, mestr an anevaled brasa, na c'helle al loened dister ober droug ebet d'ezan. Eur zouezen en doe..

BREZEL: AR RE 'VIHAN TREAC'H D'AR RE VRAS

Epad ma rea an dud o freuz hag o reuz gant o benviou pounner, meur a verienen a oa bet flastret. Ar vestrez a gemenas d'he zujidi:

— « Diskaromp Biblos, honor an dud. »

Petra eo eur verienen dirak eur gear vras? Netra.

Petra eo kant ha mil merrienen? Koulz lavaret netra c'hoaz.

Gwir eo kement-se; mes var galv o mestrez, ar merrien a deuas a gant milierou hag a vilionou. An tiez a oa savet var bilierou nerzus ha teo; an douar, tro var dro, a voe kleuzet e pep leac'h, rak pep merienenn a gase he c'hrouanenn ganti. Milionou all a verienn a zebras kreiz ar c'hoataj bras a zouge ar c'hamprou; ha dizale ar c'hoataj, an armelioù, an deleziou, ar plench a voe debret holl o c'hreiz, ne jome nemet eur gwis-kadig koat dare da goueza e poultr hag e ludu.

Pa voe achu al labour, da lavaret eo, an debr bras gant ar merienn bihan, ar re-ma en em dennas holl kuit, — hag eun nosvez avel, kear holl a gouezas en he foull, hag he zud dindanni.

Biblos ne oa mui nemet eur bern atrejou.

Ar merrien a yeas neuze d'ar c'heariou all o doa savet an dud. Debri ha kleuza a rejont eno evel e Biblos hag ar c'heariou brasa a gouezas hini hag hini, evel an hini genta. A benn eun nebeud bloaveziou, ne voe lochenn ebet mui en he zav, holl e oant bet diskaret, holl e oant eat da get.

Pa gar Doue, e tiskar ar re vras gant an traou bihana.

E. Kermesse Pleyben

QUEL EST LE JOURNAL

le plus important du département,
le plus lu, le plus complet ?

Le Courrier du Finistère

QUEL EST LE JOURNAL

le plus indépendant,
le mieux écrit,
le mieux documenté ?

Le Courrier du Finistère

QUEL EST LE JOURNAL

qui défend le plus énergiquement,
la Religion, la Patrie, la Famille, le Travail ?

Le Courrier du Finistère

QUEL EST LE JOURNAL

qui plaît à tous, jeunes et vieux,
qu'on peut mettre dans toutes mains ?

Le Courrier du Finistère

Lisez et Propagez

Le Courrier du Finistère

— 153 —

KROAZ-SKLUZ

War eun dorgenn uhel, tarvoal ha gouelec'hus,
E-mesk al lann, ar brug, melen-aour, glas-gwenn-ruz,
El lec'h ma falvezas gwechall d'ar Sizuniz
En enor da Zulio sevel tour hag iliz
Ez eus eul lammgroaz great a vein ar c'haleta.
Siouaz ! lusk zo enni ; damdost eo da goueza.
War an douar roc'hek, hi 'zo diazezet.
Ouz divrec'h moan he fust, Hor Zalver benniget,
Stouet gantañ E benn war-zu e Vamm-gwerc'hez,
A seblant benniga lannegou ar menez.

Va brasa plijadur, pa zistroan e Breiz,
D'adober va yec'hed, da gennerza va feiz,
Eo monet da Groaz-Skluz. Eur wech, souñ-mat am eus,
— Edon war-nes beza taolet e-kreiz ar freuz —
Ez is va unan-penn, a-dreuz al lusenn-noz,
Dre ar riboullou lern da welet va groaz koz.
En nevez-hañv edod. Ar menez alaouret
Dindan askell an noz a oa morvitellet.
Kennerzet er bedenn, leun a spi hag a feiz,
Setu mac'h azezis, da c'hortoz tarz an deiz,
War sijenn al lammgroaz. A-vec'h m'oaan azezet,
E tiskulias va zell, en diabell-gweled,
Ar vorenn o steuzia diwar an dosennou
Hag an heol o sevel adreñv ar c'hribennou,
Endra ma tégase gand e vannou luc'hus
Eun tammig levenez war dremm doaniet Jezuz.

Tostik-tost da Groaz-Skluz ez eus eur roc'hell wenn
Gwisket en eur zae van, marellet penn-da-benn
A vleuñvigou tener, glizek ha lugernus,
Hag a lINTR ouz an heol 'vel perlez treuzwelus.
Ac'hano e welen kribennou moal Are
Ha kern Roc'h-Trevezel, trede marz bro-Gerne,
Iliz kaer Sant Sulio hag he c'hloc'hdi uhel,
Ménawen, Kêrvarzin, ar Voudenn, Kêrvreze!,
Gwaz-ar-Wern, Kêrbeurig, ar C'hoadig, Lanlurun,
An Elorn, ar Groazenn o c'houriza Sizun,
Krec'hbrulu, ar Gollenn, ar Spennid, an Trevou
Gand o c'hougoulad gwez, Berrc'hleuz ha Kêrc'hleuziou,
Bodivi, ar Werngraon, milin goz ar Vleudenn,
Kêrbrad hag ar Peurlip mantellet a vrumenn.

Ar fest a zigoras 'ro-war-dro d'ar roc'h wenn ;
 Hag e klevis er run, er c'hoad, en izelenn ;
 Ar raned o rakat, ar brini o koagal,
 Biged o ragachat, ha mouilc'hi o sutal,
 Ar c'hoabr o taskrena, ar c'hoad o tasseni
 Gant kan an alc'houeder ha son ar bondriski.
 Eus an traoñ, e save kanaouenn ar vranskell ;
 Uhel-uhel en nenv, e nije 'r gornigell,
 Endra ma lavige ar gwenan trevellus,
 Ar merien-askellok, an nadozaer skedus ;
 Hag ar skrilhed-douar, peb eil gant meur a grug,
 Damdost d'in a gane war riz o zoullou lug.
 Ouz an heol, e skede tosenn ar C'hrec'h-Meinok,
 He mengleuz, he hent-karr, he brouskoad, he lannog.
 Di e teulo bremaik va dousig da leda
 Hec'h ampegadenn-lun war an drein da zec'ha :
 Eur c'hant a goefou-sparl, gant peb a ziu algenn
 Ker skañv ha diouaskell ar mistra balafenn (1).
 Laouen-holl oa pep tra ; evidoun-me n'oant ket,
 Rak an doan a waske va c'halon enkrezet
 O veza ma ranken dilezel bro va zad,
 Marteze siouaz d'in, da viken evit mad !
 A ! Jefig, Sparlenn goant, mont a ran davedout !
 N'hellan ket herzel ken gand ar vall d'az kwelout.

Kenavo, Peulvan Skluz, lammgroaz nevet-santel,
 Eus al lec'h ma weler meneziou Breiz-Izel.
 Ez an d'al lazadeg da stourm evit Bro-C'hall...
 N'oun ket ha me, ez-veo, ho kwelo eur wech all !
 Mar bezan diskaret gant falc'h an Dougnez yut,
 O santout gant va zal pok yen an Ankou mut,
 Ah ! diouz e brizoun paour, va ene diac'hubet
 A nijo davedoc'h, o Kroaz-Skluz venniget !

Sizun, Sul an Dreinded, 1916.

(1) Balafenn = papillon.

AB-SULIO.

KI AR FAOUTER

Gwechall goz, pa oa bleizi e Koatmeur Landi hag e koat Kerfaven Ploudiry, e oa var lizen ar c'hoat ti soul eur bucher koat hanvet ar Faouter, abalamour ma oa lemm e vouc'hal. Great e veze ar Faouterez diouz e hini goz. O bugale a oa Yannig, seiz vloaz, ha Soazig, c'huec'h vloaz. An tad a yea bemdez, nemet d'ar zul, d'ar c'hoat, — a ziskare ar gwez, — o faoute, — a ordenne ar blenchou — hag a c'houneze o bara d'e dud ha d'ar c'hi Fistoulik a oa ganto.

Fistoulik a oa eur c'hi parpillotek, du e zae, ruz tan e fri tounn, kordigellet e lost, hag izel var e ellou. Sperdek e oa evel eul louarn koz.

Eun devez, ar Faouter a lavaras d'e c'hreg :

— « Mont a ran adarre da goat Kerfaven ; nak ar vugale, nag ar c'hi na dleont mont er c'hoat hirio, rak eur bleiz en deus sammel, daou devez a zo, ki bras Fanch Pennigilli. »

Var ar c'homzou-ze, ar bucher koat a yeas en hent, e vouc'hal var e skoaz, eun tamm bara ha kig moc'h en eur zac'h oc'h e gostez.

Ar pardaez a deuas, mes ar Faouter ha zistroe ket.

Pa ziskennas an heol aour da gouskat adrenv Pont-Krist, ar Faouterez a yea hag a deue hep ehan var ar venodenn a zea eus he zi da goat Kerfaven, en eur c'hrosmolat :

— « E pe leac'h 'ta e chom an tarzeller-ze hirio ? Nak hen a zo lugudus ! N'oun ket evit debri eur begad boued keit ha ne vezo ket deut d'ar gear ! »

Mes allas ! den na oa a vel.

— « Yannig, eme ar vamm enkreziat, kea d'ar c'hoat dre an hent tro, ha gwel hag erru eo da dad. Pa vezi digouezet dindan ar vezen bin, e choumi a zav da c'hedal da c'hoar. Te, Soazig, kea var eun betek ar vezen, ha kea var da bouezig, gant aon d'en em skuiza. »

Ar vugale a zentas.

Fistoulig a hirvoude, a gunude, a jache var e jadenn ; mes ar Faouterez a lavaras seac'h ha dichek :

— « Peoc'h, te, ha chom aze ; an daou vihan ne zeont ket

ket gant ar memez hent, evit beza suroc'h da gaout an tad ; peoc'h te ! »

Mes ar c'hi keaz a gendalc'he da glemm ha da chelpat.

Ar vugale a zigouezas dindan ar vezen bin ; mes kaer a doa gervel : « Tad, aze emañ ? Tad, ni zo ama ! » respount ebet na deue. Klevet a reant hiboud an dour er ster Elorn, an avel o sourral er vezen uhel, hag eur gaouen o youc'hal er pellder.

Etretant, ar Faouter a zigouezas er gear dre an hent bras. Eat e oa d'en em glevet gant eun hostiz divar benn eur brenaden geuneud, ha souezet e voe pa velas al lochenn hep ar vugale.

— « Daoust ha n'ec'h eus ket gwelet ar vugale ? a c'houlennas ar vamm.

— N'em eus gwelet gour anezo, eme ar Faouter, e pe leac'h int eat ?

— Eat int d'az klask betek gwezen bin Kerfaven ; rak dre eno e blies dont d'ar gear », emezi.

An tad na daolas ket e youc'hal divar e skoaz, mes distaga a reas ar c'hi ; hag en hent o daou en dra c'hellent, ar c'hi araok, en eur c'hoesa dre ma zea.

Dizale, Fistoulig a c'helpas laouen ; mes goude e laoskas eur c'hlemm glac'harus, pa oa ar bucher oc'h en em gaout d'edro e kichen ar vugale. An daouig a oa eno, oc'h en em vriata, spountet, charz ar vezen bin, eur bleiz dirazo, ruz gwad e c'hinnou, e bao var gorf ar c'hi keaz.

Dremm ar youc'hal a faoutas kercent penn ar bleiz. Koueza a reas eno beuzet en e c'hoad : maro mik e oa.

An tad a stardas e vugale var e galon, hag a glaskas sevel Fistoulig, mes re zivezad e oa : roet en doa e vuhez evit savetet an daou grouadur.

Beziet e voe eno, hag an douar a voe glebjet gant daelon holl dud an ti : « Pebez ki mad on eus kollet ! »

Merc'hed iaouank Kerlouan e prosesion Folgoat

AR C'HOARIERIEN BOULOU

Heb eur begad pebr hag olen,
Eo meurbet goular ar zouben :
Er c'his-se, ma n'oc'h eus bemdes
Nemet labour tenn hag enkrez,
E vo divlas o terveziou :
Red eo plijadur avechou.

Sellit o tonet d'ar vilar
Laouik, an didouller dispar,
Job, a ruil e voul ker kempet
Ma ne chom roud var ar bouldren.

Tost dezo 'ma Iann ar c'hreac'h,
Hir e graban, hir e vreac'h,
Hir e c'har... dious ar pardaevez,
E skeud a ia dreist skeud ar guez.

Na pebes korzen en e greiz!
N'eus kuët skiltrussoc'h en Breiz,
P'en deus tapet eur c'houzougat
E trec'hfe trompill Josaphat.

O 'zri bepred a zaouanter
Ec'h anavezont o micher :
Da Job, ar ruilladen genta,
D'ar re-all : harpa pe freuza.

Outo e c'hoari tri ozac'h
Ha ne ket brenn zo en o sac'h .
Fanch ar miliner, potr ar bleud,
A zo sorserez en e veud.

Allas! ne chom mui gant Jakou
Nemet eun dant en he c'hinou.
Eun dant da frailla patates,...
Rak c'houi zo koz, paour klas Jakes.

Mes da c'hoari mad, heb bombans,
Divar o klin, gant reverans,
E talvezit c'hoas, sapre stor!
Guella dantek eus an Arvor.

Gant eur gouris ruz nevez-flam
Prenet e Kastel gant he vam
Ema erfin kenderv Biel
Soun e vruchet, soun e gribel.

Biel a zo eun izigner,
Eur voul en deus hag eun anter,
Eun anter-boul bet lagadet
Gant eun dournadik ploum teuzet.

Houn-nez a fors da gosteza,
A ia peurvuia da dosta.
Eur vech var e fuch... nul eo deoc'h!
Chom a ra ker stard hag eur roc'h.

Al luch eo bet galvet ganto.
Hag oll e chouont tro-var-dro
Pa ra e hent troidellus;
Dalc'h ta, luch!... luch, dalc'h ta founnus!

Hag ar c'huec'h, da vad, a zevri,
A chom er vilar da c'hoari
Ken a sav azioc'h o fennou
Bolojou skedus an envou.

Setu eno, Breiziz, plijadur marc'had mat,
N'eus glas ebet d'ar iale'h, n'eus na trous na debat
Ha ne veler nikun evel en tavarnou
O chaovat mesk a mesk glaouren ha sakreou,
Ear ar bourg a zo fall d'an dud divar ar mès;
Eno gant o ginou abred e savo c'huez,
Non pas c'huez bokiji... mes eur certen c'huez all
Kren avoalc'h da ziskuez e hent da eun den all.
Diredit ta d'ar ger goude ar gousperou
Hag evel ar c'huec'h-ma krogit en o poulou.
A benn diou pe deir heur, chiminal du o ti
A lavaro koant deoc'h en eur zivogedi
Ema o pugale, ema ar vamik goz.
Renket en dro d'an daol duhont ouz ho kortoz :
Kit neuze, ha larit : Benniget vo Doue
A ro deomp plijadur, pa reomp e volonte.

An Ao. GUILLOU,
maro person Penmarc'h.

Eur familh eus Plougastel.

FABLEN

An Anevaled klanv'gant ar vosen

Eun drouk a ra euz d'an douar,
Drouk a-bers an env e kounar,
Great 'vit woaska ar bed breinet mel he eskern,
Ar vosen...! (pa ranker siouas hen henvel),
Kals re stris dioc'h he ioul puns ledan an ifern,
D'an anevaled rea brezel ;
Ma ne varvent ket holl, holl e vezent taget
Nikun ne vije mui gwelet
O klask e damm evit harpa eun neubeudik :
Nan, mui naoun melchen pe naoun kig,
Gwillou ne rea ken mil dro-kamm
Evit samma an oan dinam,
Ar yer ive, ar c'hribellêk
Deus Alanik n'o doa menek,
An durzunel, dinac'het gant he far
A hirvoude leun a c'hlae'har
Hag a gane klemmus a-us he neis goullou :
« Kenavo, va dousik, plijadur kenavo. »
Al leon a gemenn heb dale eul lez vras
Hag a lavar : « Mignonet keas,
Ar woalen-ma a deu varnomp eus an envou
Abalamour d'hor pec'hejou ;
Rak-se ra deui ar woasa deus hon toues
Da rei, eus he greizen, e c'hoad hag e vues ;
Pa vo hennes kouezet dindan birou an Eal
Ar re all a bareo marteze,
En eun enkres henvel, dioc'h ar skrifjou guechall
Ne argile ket ar chatal.

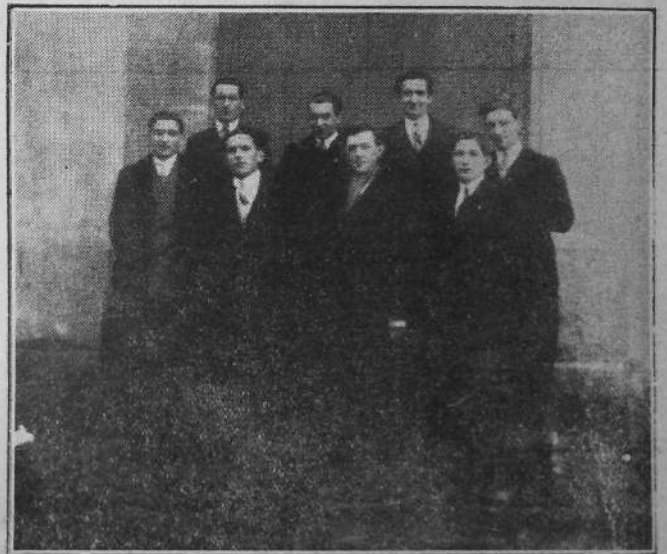
Gwelomp ta peb hini
Stad hon ene, hep damanti.
Evidon-me, naounek va bouzellen,
Em heus debret meot dious an dousen,
Petr'o devoa great d'in? Netra...
Eur veach benak zoken oun eat betek lounka
Ar paotr denved.
Rei rin va buez mar deo red,
Mes mad e ve e teuffe peb unan
Evel don-me d'an zao he ves-taoliou kraban,
Rag hervez lezennou peb bro,
D'ar falla eo mont d'ar maro. »
— « Aotrou, eme Zom Lan, c'hwi zo re vad roue,
P'en em skrabit 'vit delbron henvel-se,
Rag dibri denved, kanaillez,
Pennou dibakl a ra : hê, bê... hed eun dervez
An dra-ze zo pec'het ?
Nan, nan, nê ket ;
Brao-bras e bet dezo, aotrou,
Ho pe divar o c'houst lipet ho muzellou,
Hag evit ar pastor e c'heller lavaret
Ne deo nemet boued ar grouk
Dre ma klask ren var an anevalet,
Ha ma toug alies o c'hroc'hen var e chouk ! »
Setu prezezen al louarn,
An oll a stlakas ho daouarn.
An tigr, an ours ha kals a ezac'h-all,
Ruz c'hoas o ivinou gant goad meur aneval,
A c'hellas gouskoude eus a zirak al lez
Chacha ganto digailar o bragez ;
Ia, potret ar c'hil-krog, du ho staon, lemm ho dent,
Chas-red, chas kigerien, a voe anavezet sent.
Mes setu an azen : selaouit, taolit pled

Ouz he iez eun nebent trefoet :
— « Edon hag ez edon, poe, ear vech siouac'h
O trouc'ha foennek eur manac'h,
Evel m'am boa naon du he m'edon en dic'htro,
Ma velen geot glac'h, glich pic'hennet varno;
Eun diaoul benak a deuc'h d'am hiligad
Hag e treichon eun anter-gouzougad,
Tra, n'em boa guir ebet d'astenna va zeod
Var ar geot ! »
Kros a zavas raktal; hu ! hu ! var an azen...
Gwillou, bet e Kerne o teski al lezen,
A ziskouezas oa red sec'hi neat e vabous
D'ar skouarnek flerius, d'an tignous, d'ar c'hakous,
D'ar c'hef-ifern, pen-kaoz eus an holl drouk !
— D'ar grouk ! a chou an oll, javed-azen, d'ar grouk !
Peuri var dra eun-all... Pebes fallagriez !
D'ar maro ! pa 'na varv ket gant ar vez'!... »
Kondaonet ta gant al lez-varn,
An azen voe krouget var bouez he ziskouarn.

KENTEL

Ar bed, eme dad-kos, zo breman tort ha kamm;
M'ho peus danves, galloud, atao e viot dinam,
Ma n'ho peuz na galloud, na danves, mignoun keaz,
Hag e veac'h direbech, ho pezo spount pe c'hlaz.

An Ao. GUILLOU.

Prezidanted laouankiz katolik Kerne.

Foar ar Godellou toull

Diouz an abardaez setu Fanch-koz o tont d'am c'haout :

— Gout a rit, Aotrou, emezan, em beuz divizet tri dervez foar; vare'hoaz, ma n'ho peuz ket izoum ac'hano, em beuz sonj da vont da Landi.

— Mad, mad, iao... eme; eus goulou deiz beteg nav heur emma ho kabestr var ho moue... Setu ama guers eur banne hag eun tam butun...

Hag e rochon dezan eur pezh dek guennek, Fanch-koz a dennas e vonet segovi hag a bokas d'e zourn... En nosvez-se ar zaout, ar marc'h o devoue askoan, ken laouen oa va mevel.

Antronoz, miutin-mad, edo Fanch oc'h en em frotta, oc'h en em spura, oc'h en em larda (da lavaret eo o larda e voutou;) e varo a ioa raklet, e vleo griz difuillet, diboultrenet... M'en dije gelllet ive o diloueda!... mes siouas! ouzomp-ni braerien-koz e voal-stag ar c'hanastr.

Vardro seiz heur e zeas d'e iale'hik, e kemeras eur pezh ugent real, e sellas piz outan, rag marteze her gule evit ar vech diveza... unan koant oa, kochet tro-var-dro... Eur pezh a eiz real digoch a deuas varlerc'h hag erfin eur guennek bennak... Evel just va fezh dek guennek a ioa ive euz an abaden.

Goudeze Fanch a zoubennas, hag e jiletan vanchek dindan e gazel, e gorn en e vek, en em lakeas da dreuzi ar bourg ken drant a paotr iaouank ebet.

— Ata, Fanch, a lavare an dud, mont a rear ta !

— Ia, ia, eme Fanch.

— Asa, Fanch, eme re all, n'oar ket korbezen hirio !

— Tra, tra, eme Fanch.

— Petra, Fanch ? eme eur miliner a ioa o karga daou pe tri leue, ne vezo ket eur banne, eun tamik sao ?

Fanch a zellas a dreuz ouz va frenez : rag gout a rea ne garan ket kals ar saouou... Kloz oa pep tra, — setu Fanch en hostaliri hag ac'hano e kar ar miliner.

Ma savas marvailhou, n'euz ket izoum d'hel lavaret : ar

vilinerien zo touchennet mad ho zeod, ha farouel Fanch, goude eul lipaden, a iea ive kempen en dro.

O c'hoarvezout e Landi e tiskennas ar miliner hag e gompagnon ; an daou leue ive a deuas er meaz divar bouez o divesker. Ar miliner a ranke paea ar guir evit an daou leue, ha Fanch, hag a ioa paotr brao, a baegas adarre ar guin d'ar miliner.

Setu Fanch e kear. Evit gout an heur e sellaz ouz horolach an ilis; mes na ouie ket kals dioc'h an traou-ze... An nadoz hirra a ioa var bemp, ar verra eun tamik en tu all da nao.

— Satordallik ! eme Fanch, setu aze diou nadozen ha n'int ket evit en em glevet ; ma vichen-me horolacher, ne vije nemet eun nadozen var ar rond guen-ze, ha neuze an holl a velche sklear ann heur. An heol ! Setu eno eun horolach... nadozen ebet varni ! Setu eno eun dra great diouz ar baizanted... Bah ! bah ! eme Fanch o vont larkoc'h, nav heur eo, *en gros*, perak chipotal ?

Petra rear en eur foar, pe ne vez netra da ober ? Evidom-me n'her gouzon ket... Fanch avad her goule.

Da genta e zeas da blas ar moc'h hag e varnâs peb unan hervez e galite, hervez e vent hag e gik... goudeze da blas ar zaout... goudeze da blas ar c'hezek... edo eno pa zounas an *angelus*...

Fanch a ioa kristen mad, a dennas e zegovi hag a ziskouezas e vleo gris adarre eun nebeut poultrennet.

— Eun tam bouet, brema, eme Fanch...

Hag e zeas varzu an hostaliri. Edo e kompren enan e-unan an dispign a die da ober... daou vennegad bara, daou vennegad souben, tri guennegad kik, pevar guennegad guin, hag... Fanch a lakea e zourn en e c'hodel zeou... Eno e kave dezan beza lakeat hag ar pezh kochet hag an hini digoch hag ar rest... allas ! allas ! netra ebet er c'hodel... goude e zeas d'an hini gleis... allas ! allas ! kant guech allas, n'oa netra ebars... Mont a reas adarre d'an hini zeou... allas ! allas ! mil guech allas, goullo oa, toull oa, daou viz Fanch a deue er meaz ; e arc'hant paour a ioa eat kuit koch digoch dre ar memes hent.

C'hui kredabl a vije fallgalounet gant eun hevelep taol...

Peadra a ioa... Evit Fanch ne reas nemet leuskel tri zatordalle, mes c'huék hag a greiz kaloun, ha skrabat e benn evel m'en diche kollet e grib abaoue eur miz.

Mont a reas var eün da blas ar moc'h hag e selle, ha, respet deoc'h e turie gant e zaouarn.

— O c'houennat petra emaoch aze, va den mad? a leverchot dezhan.

— Satordalle! eme Fanch, ne ket o c'houennat, oc'h hada eo oun bet siouas evidon... eur pezh ugent real kochet, unan a eiz real digoch... M'ho peuz o c'havet, en han' Doue roit d'in amezo.

Ne reat nemet c'hoarzin.

— Bah! bah! paotr koz, eme an dud, tremp nevez zo aze, diouana a reint abenn bloaz.

Mont a reas da blas ar zaout, hag e kollas e boan; da blas ar c'hezek, hag e oue respountet dezhan:

— Bah! bezit dizoursi; ne jomint ket er meas dindan an amzer; kaout a reint lojeis.

— Koulskoude, satordalle, eme Fanch, eun den a guzul vad benak a dle beza er gear-ma... Mont a ran da gaout an aotrou persoun.

Dioc'h-tu e oue digemeret.

— Aotrou, eme Fanch, me zo toull va godel; kollet em heuz eur pezh ugent real kochet hag unan a eiz real digoch! Petra rin-me brema evit ho c'haout?

— Kit, eme an aotrou persoun, da gaout an tabouliner, ha kit buan; rag er c'heriou an arc'hant a gouez a zo askellet.

Setu-ta an daboulin en dro divarbenn arc'hant Fanch, ha Fanch e kichen o tiskouez tri biz dre doull e c'hodel; rag a fors da lakat e viziet eno, en doa frankeat an digor. O klevet an trouz, ar zaout a hoje o fenn, ar c'hezek lard a zave er vann, ar re dreud a jome sioul, ker sioul hag an hini en doa great ar gavaden. Fanch a reas var hed tost tro kear da heul an daboulin; hag evel m'en doa klevet lavaret oa anet dious ar vizaj anaout eul laer, e sell piz ouz an holl; e kave dezhan zoken edo liou ar groug var meur a hini, mes ne grede ket mont larkoc'h.

— Allo, eme Fanch pa velas e poanie en aner, satordalle, paouezomp; kenavezo pezh kochet, kenavezo digoch; mont a ran var iun da velet pe seurt labour a ra an dud all.

Edo en e gichen o klask guerza eur vior'h; geier a zizac'het euz an eiz kostezen hag eben... Unan a c'houlenne kals re; egile a ginnige kals re nebeut.

— Sator, eme Fanch, c'hui ive zo toull ho kodel, pa glas-kit noazout d'ho nesa!

Eur pennadik larkoc'h edo merc'hed an aman, eur jaog spountus ganto, hag o klask lakat da lentaat ar re n'oa ket eveldo dir var ho fas.

— Sator, eme Fanch, c'hui ive zo toull ho kodel!

Larkoc'h edo ar varc'hadourien kezek. Ar geriou bras a fuc'he, a groze... Lavaret a rachac'h e viziet e prena eur jeo d'an diaoul da jarrea tud daonet.

— Satordalle, eme Fanch, c'hui zo ive toull ho kodel... Var ugent skoet a c'hounezit, e kollit kant guech hoc'h ene.

Erfin Fanch a skuizas; hag araok mont d'ar gear, e c'hoanteas mont d'an ilis da zaludi ar Verchez, da lavaret eur Bater hag eun Ave; e kichen eur c'hef e zeas var bennou e zaoulin. Eur paour keas koz a ioa en tu all gand e japeled. Fanch a zelle outan... Diouz kostez Guineventer en tu benak e ranke beza diouz e viskamant, ma c'heller da viana henvel guiskamant an dournad truillou a ioa var e dro; rag edo var gorf e roched, ha c'hoas pe seurt roched!

Ar paour, pa oue fin d'e beden, a deuas var zu ar c'hef... Tenna a reas eus e vruched eur ialc'h ler stag ous e c'houzoug evel eur skapuler, hag eur pezh a eiz real a lugernas en e zourn, hag a gouezas en eur zini ebars er c'hef.

Fanch a ioa mantret...

— Va den mad, emezan, penaos e c'hellit-hu dioueret eur pezh arc'hant er giz-ze?

— Ne zioueran netra, eme 'r paour; ar pezh-ze em beuz kavet hirio, ha re all gantan. Evel ne ouzon ket anaout ar perc'hen, e roan eul loden d'ar Verchez en he ano, hag ar rest a zalc'hin evidon.

Me, just! eme Fanch, eo am beuz great ar c'holl, eur pezh ugent real ho peuz c'hoaz, eur pezh kochet?

Ar paour a ziskouezas e bez, kochet oa... Ouspenn, an dra a dremene en eun ilis, eleac'h n'eo ket brao lavaret geier. Kin-nig a reas ta da Fanch e bez kochet, e bez dek guennek, hag ar moumiz.

— Nann, satordalle, eme Fanch ; a zaouanter ma plij !

Hag e zachont o daou d'an hostaliri da zibri ha da ranna an arc'hant, Fanch a c'hoarvezas er gear abred ; pa c'houlenc'hot pe seurt foar a ioa bet :

— Foar ar Godellou toull, eme Fanch... me ioa toull va godel ; ar varc'hadourien saout, kezek, moc'h, aman, etc, a ioa toull o godel... Eur paour hebken am beus kavet en ilis, ne c'hoantea na pec'hi, nag en em vesvi, na laeres, hen-nez n'oa ket toull e c'hodel : rag n'en doa hini ebet.

An Ao. GUILLOU.

Paotred ar « Jeanne d'Arc », patronaj katolik Pont-n'Abad.

EN EXPOSITION COLONIALE Prinsed morian mignoned d'ar Frans.

An ao. Laval, ar marcehal Lyautey, Sultan ar Maroc, hag an ao. Doumer, prezidant ar Republik.

Unvre Iann ar c'hloc'her

Epad nos Guener ar Groaz, edo Iann astennet var e c'hol-c'het ha kousket en e gloz. Ne vele ket eta ar steredennou o deus bep bloas d'ar mare-ze evel damant ha mez o para en Env, hag a vez ken disliv ha korf sklaset Hor Zalver. Ne vele ket al loar a grenas ive a zioc'h ar Jardin Olives, p'edo Jesus o c'houezi an dour hag ar goad, hag a gren abaoe d'ar Guener santel...

Mes kaout a reas da Iann guelet eun dra all ; prosesion ar c'hleier kaset da Rom d'ar Iauo Gambr-lid evit goulenn bennoz ar Pab.

Great oa ganto o zro, hag e tistroent d'ar gear. Pebez taol-lagad evit eur c'hloc'her ! Holl gleier Frans o nijal azioc'h ar mor var bemzek renk benak, hag o freuza an ear kals buanoc'h eget eur vanden guiniliet pe ouidi gouez.

Er penn araok edo kleier Paris, re Strasbourg, an Naonet, peziou traou a ioa o bazoulennoù evel goues houarn. Goudeze kleier Rouen, Guened, Kemper. Var o lere'h re all disterroc'h, hag adre, o kloza, kloc'hik Kastel, an hini a ioa bet dislounket gant eur pesk. Iann a glaske guelet er vanden e zaou gloc'h, Mari hag Anna ; mes n'hellas ket o anaout e kreiz an engroez. P'o doa treuzet ar mor, ar c'hleier en em gavas e Marseil, var douar Bro-G'hall. Eno oa red en em zispartia. Great e voe eta eun ehan, hag evit kimmiada peb kloc'h a zonas tri daol.

Iann a voe spontet gant an trouz, ha muioc'h c'hoas pa glevas ar c'hleier braz o lavaret : kaon, kaon, kaon... hag ar re vian o respount ; kaon var gaon. An taoliou a ioa evel taoliou glaz ; pell e choment da glem ha da hirvoudi.

Goude ar c'himiad peb kloc'h a gendalc'has e hent. Holl e zeant adarre evel an avel. Unan hebken, unanik a rankas diskuiza var menez Sant-Mikeal ; mes ac'hano e velas tan Batz, ne zaleas nemeur.

Evit Mari hag Anna, dont a reant affo azioc'h meneziou, koajou, lanneier ; ha gant o err e tistagent eun dellien zeac'h benak n'oa ket bet c'hoas skubet gant ar goanv. Iann en doa

adoun n'em em gavchent ket da vont var eun en o flas ha na deuchent d'en em flastra pe da ziskar an tour... Krial a rea outo.

— Goustad, Mari ! Goustad, Anna ! Goustadik, va merr-c'hedigou !..

Mes abred oa tennet a enkrez. C'hoarvezet er bourg, e rachoñt diou dro d'ar presbital evel labouset araok plava, ha goudeze e tiskenchont a nebeudou var di ar c'hlocher e-unan.

Iann a ioa tenereat e galon o velet he gleier ken anaoudek. Mont a reas da zigeri dor e di... Mes ne velas netra... Pa droas, edo an daou gloc'h a bep tu d'an aolet, tan er seminal, eun tan a roe kement a c'huez vad, m'hel lavarchac'h great gant bodou palmes benniget.

Marvailloù a zavas etre Mari hag Anna ; Iann mar kredid, a ioa soun ha digor e ziskouarn !

— Ac'hanta, c'hoar ger, eme Anna, kontant oc'h-hu eus ho peac'h ? Petra n' deus lavaret deoc'h an Tad Santel ?

— Glac'haret oun ; klevet em beus gourdrouzou. Gordenet en deus diganen : « Pe seurt labour a rit da bemdez ha da zul ? pe seurt prezegeñ a rit da vugale Jezus-Krist ? » — « Roue galloudus, eme-ve, va labour da bemdez eo sini da c'houlou-deiz, da greisdeiz ha dious an abardaes ; ouspenn e kemeran morzol an amzer hag e skoan peb heur. » — « Mes, emezan, peta livirit d'ar gristenien ? » — « Dioc'h ar min-tin me lavar dezo : Dihunit, poanit, labourit evit kaout ho para. » — « Netra ken ? eme ar pab, an dristidigez var he dal... Ha da greis-deis ? » — « Me lavar : Tud keis, eman pred ar bouet, debrit hag efit, evit m'o po adarre danvez c'huezen. » — « Netra ken ! eme ar Pab tristoc'h c'hoas... Ha diouz an noz ? » — « Me lavar : Ehanit tud paour ; ne ket gant houarn eo great oc'h izili ; ho mers n'eo ket ners ar mean, ehanit betek varc'hoas. » — « Netra ken ! eme ar Pab ; pet troatad oc'h-hu savet dious an douar ? » — « Hanterkant troatad, Tad Santel. » — « Ha te sonj d'id, emezan, out bet savet ken uhel evit koms komzou an douar ? Pa emañ var hent an Nenv, lavar ta komzou an Nenv. Pa gemeri morzol an amzer, lavar krenv d'an dud : Diouallit, peb heur eus ho puez zo kountet... Ar fals pinvidik en ifern a c'houlenn eur berad dour evit e deod entanet... Ha c'hui abenn nebeut a

c'houlennno ive eun deis, eun heur, ha ne vezo ket roet deoc'h. Diouas ar mintin, ne lavar ket d'an den en deus eur c'horf ; her gout a ra aoualc'h ; lavar dezan en deus eun ene, hag e rank pedi evit e zavetei ; da greisdeiz laka pennou an dud d'en em zizelei en enor d'ar Verc'hez ; diouas an noz lavar d'ar pec'her skei var e heultrin. Pet mouez o peus ? » a lavaras ar Pab, gant eun ton dousoc'h.

— Diou, eme-ve, unan evit al levenez, eun all evit an anken.

— Mad, emezan, grit hiviziken ho tever, pe abred n'o pezo mui nemet unan, hini an anken, ha kals zoken eus ho c'hoarezet a Frans a gollo neat ho mouez, hag eur pennad a ranko chom mud ; lod all, ne gaozeint mui nemet var an dachen a vrezel, an houarn hag ar poultr en o ginou ; rag chenchet e vizint e kanoliou.

Goudeze Vikel Jezus-Krist a c'houlennas diganen petra rean da zul... mes skrija a rean c'hoas o klevet e c'hourdrouzou kenta ; n'hellen lavaret netra... Brema, va c'hoar Anna, deskit d'in ar pezo c'hoarvezet ganeoc'h.

— Me ive zo bet gourdrouzet kement pe voasoc'h a c'hui. Goulennet e voe ouzin pe seurt labour a rean, ha pere veze va c'homzou. Me a respontas :

— Va labour, Tad Santel, eo sikour va c'hoar, sini an offeren da bemdez, hag ar gorreou da zul.

— Ha guelel a res neuze ar gristenien o taoulina evit en em unani a speret hag a galoun gant an dud fidel zo en ilis ?

— Guehall her guelen ; breman siouas ! pa zonan ar gorreou, ne lavaront mui netra nemet eo mall trempa ar bouejou ; guelet a ran ive tud faouank o redet deus an ties, liou ar pec'het varno ; guelet a ran c'hoas marc'hadourien kezek o tont gant o anevalet.

— O mez ! eme ar Pap ; ma ne viche re vad Mab Doue, eleac'h disken evel eun oan var an aoter, e zache dre an tiez hag an heuchou gant eur c'hleze-tan.

— Tad Santel, eme-ve, eun dra am heus ankounac'heat ; d'ar zul da noz, me zoun ive evit kas an dud vezo eus an hostaleriou. O va c'hoar Mari, m'o pizio guelet pebez rusder a zavas neuze var bisaj venerabl ar Pab !

— Penaos, va merc'h, emezan, guir eo e rankit c'hui, ha-

dezet ha konsakret, ober eur seurt micher ! Ah ! dont a rei eun amzer ha deuet eo, ma souno ive evit Bro-C'hall kloc'h an digovi ; en em vesvi a ra gant an ourgouil hag an danvez ; ar Frans ne d-eo mui nemet eun hostaleri vras e peleac'h pebunan a ev guin ar pec'hed ha disprijans Doue, divezvi a reio var an henchou, e kreis ar fank hag ar goad...

Koms a rea c'hoas Anna pa dremenas eur gourventen avel ien... An tan en em lakeas da droidellat er siminal, ar c'hleier ive, hag e zachont kuit evel eul luc'heden.

Ar c'hloc'her a zihunas ; eur c'houezen sklaset a ioa var he dal. Sellet a reas ous an oalet ; n'oa eno na tan, na kleier.

— Eun unvre eo, eme Iann, eun unvre dre c'hras Doue.

Mes eur miz benak varlerc'h, pa deuas ar vreac'h er barrez, pa zavas ar brezel spontus, e teuas da sonj dezan eus e unvre, hag e lavaras d'e gleier.

— Olla ! Mari hag Anna, grit ho tever ; komzit freas ha krenv ous ar gristenien da zul, da zul ispisial, gant aoun na ve o Eneou d'an drouk-speret, o c'horfou da eun douar dianavez, hag o bro d'eun enebour milliget.

An Ao. GUILLOU.

Pour
vos étrennes
demandez

Les Trois contre Moscou

Grand roman catholique d'aventures

par

René CARDALIAGUET

aux éditions SPES
.. .. PARIS
10 francs

AVIS IMPORTANT

Exiger ce portrait

De nombreux clients nous ont souvent demandé de leur fournir la

JOUVENCE DE L'ABBÉ SOURY EN PILULES

Nous sommes heureux de les informer qu'après de longues et minutieuses expériences, nous sommes arrivés à concentrer sous un petit volume tous les principes actifs des plantes qui entrent dans la composition de la

JOUVENCE DE L'ABBÉ SOURY

de telle sorte que 6 pilules correspondent à 2 cuillerées à bouche de liquide. Cette nouvelle forme de présentation sera certainement très appréciée par la Clientèle, et nous garantissons d'une façon absolue la composition et les effets exactement semblables.

Votre pharmacien vous fournira à votre choix

La JOUVENCE DE L'ABBÉ SOURY LIQUIDE

qui se prend à la dose de 2 cuillerées à bouche par jour;

La JOUVENCE DE L'ABBÉ SOURY PILULES

qui se prend à la dose de 6 pilules par jour.

PRIX : le flacon, 10 fr. 60 (impôt compris)

Bien exiger sur toutes les boîtes le portrait de l'Abbé Soury et la signature en rouge.

AUCUN AUTRE PRODUIT NE PEUT REMPLACER LA
JOUVENCE DE L'ABBÉ SOURY

**AUX BRETONS
AUX BRETONS
AUX BRETONS**

BREST, 79 et 81, rue de Siam

La Maison de Tissus, Nouveautés, Confections,
Modes, la plus ancienne, la plus vaste et la mieux
assortie de la région.

HENRI BRUNET

Téléphone 2-30

**LAINAGES NOIRS ET FANTAISIE
SOIERIES :: RUBANS
TOILETTES de COMMUNION
LINGERIE :: MERCERIE :: BONNETERIE
GANTERIE :: CORSETS
TOILE :: BLANO
TROUSSEAUX :: LAYETTES
FOURNITURES de MODES :: FOURRURES
DRAPERIE :: OOTON
AMEUBLEMENT :: RIDEAUX
OOUVERTURES
PARAPLUIES :: OMBRELLES
OONFECTIONS pour DAMES et ENFANTS**

H. BRUNET

Gwerza marc'had mad

a ra va nerz

Moulerez ar C'hourrter. BREST